

KPSS

ORTAÖĞRETİM - ÖN LİSANS

**GENEL YETENEK
GENEL KÜLTÜR**

DENEME

1-5

ÇÖZÜM KİTAPÇIĞI

**MURAT
YAYINLARI**

Dizgi - Grafik

Murat Yayınları
Dizgi - Grafik Birimi

Baskı

Tuna Matbaacılık A.Ş. • Tel: 0.312 278 34 84
Matbaa Sertifika No: 49461

Online Kitap Satış Sitesi

www.muratyayinlari.com
ayrıca kurumlarımızdan ve kitapçılardan temin edebilirsiniz.

Öneri ve Düşünceler için

0.312 231 31 21
e-posta: dizgi@muratyayinlari.com

Yayın ve Dağıtım

Murat Yayınları
1203. Cad. No: 38/1/2 Ostim / Yenimahalle - ANKARA
Tel: 0.312 231 31 21 - Faks: 0.312 231 05 50
info@muratyayinlari.com

ISBN: 978-605-7816-91-7

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın bandrolü ile satılmaktadır.

Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayinevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını rica ederiz.

Bu kitabın basım, yayın ve satış hakları MURAT YAYINLARI LTD. ŞTİ.'ne aittir.
Hangi amaçla olursa olsun, yayınların tamamının veya bir bölümünün,
şirketin yazılı izni olmadan kopya edilmesi, fotoğraflarının çekilmesi,
herhangi bir yolla çoğaltılması yasaktır.

• GENEL YETENEK - ORTAÖĞRETİM -
ÖN LİSANS •
DENEME SINAVI 1 ÇÖZÜMLER

1. D Kalıplaşmamış söz öbeklerinin anlam özelliklerini belirlemeye yönelik bilgi ve becerileri ölçmeyi amaçlayan bu tür sorularda genellikle çeşitli sembolik söylemlerden hareketle sözcüklere ya da söz öbeklerine mecaz anlam yüklenir ve bu mecaz anlamların tespit edilmesi istenir. Bu nedenle anlamı istenen söz öbeğinin hangi durum, olay ya da kavram üzerine söylendiğinin ve metnin bağlamına uygunluğunun kontrol edilmesi gerekir. Öncülde verilen parça bu doğrultuda incelendiğinde parçada bir sanatçının sanat yaşamı ile ilgili değerlendirmelerde bulunduğu ve yapıtlarında ele aldığı konulara yönelik çeşitli yargıların ifade edildiği anlaşılmaktadır. Parçada geçen “kılcal damarlarına kadar inmek” sözüyle de sanatçının, yapıtlarında sosyal sorunları işlemesine yönelik bir değerlendirme yapılmıştır. “Kılcal damarların çok küçük yapılar olması” yönüyle de sanatçının bu sorunlara yönelik yaklaşımı üzerine bir mecaz yapıldığı görülmektedir. Herhangi bir canlı bünyenin kılcal damarlarını incelemeye almak detaya inmeyi gerektiren bir işlem olduğundan bu mecazla vurgulanmak istenen düşüncenin D seçeneğinde verilen “eserlerinde seçtiği konuları tüm ayrıntılarıyla işlemek” durumu olduğu anlaşılmaktadır.
2. B Deyimlerin anlam kapsamlarına ilişkin bilgileri ölçen bu tür sorularda sözlüklerden hareket edilerek çeşitli deyimlerin anlamları parça içine yerleştirilir ve açıklanan anlam ile uyuşmayan deyimın tespit edilmesi istenir. Dolayısıyla bu tür soruların çözümünde deyimlerin anlamlarına hâkim olmak oldukça önemlidir. Öncülde verilen açıklamalar bu doğrultuda incelendiğinde “belirmek, ortaya çıkmak” durumunu karşılayan “baş göstermek”; “kötü duruma düşürmek” durumunu karşılayan “baş yakmak”; “evlendirmek” durumunu karşılayan “baş göz etmek” ve “gücü yetmek” durumunu karşılayan “baş etmek” deyiminin doğru anlamları ile eşleştirildiği görülmektedir. Ancak parçada verilen “çok sevmek ve saymak” durumunu karşılayan deyim “baş üstünde tutmak” deyimini değil; “baş tacı etmek” deyimidir. “Baş üstünde tutmak” deyimini ise “çok iyi ağırlamak” durumunu karşılamaktadır. Bu nedenle II numaralı deyimın açıklamasının yanlış verildiği anlaşılmaktadır.
3. C Cümle tamamlama sorularında cümlelerin anlam akışının doğru sezilmesi ve cümlede geçen anahtar kelimelerin iyi okunması gerekir. Ayrıca cümlelerin temel iletisi ve seçeneklerde verilen ifadelerle cümledeki boşluklardan önce ya da sonra verilmiş sözler arasındaki dil bilgisi uyumu da göz önünde bulundurulmalıdır. Buna göre öncülde geçen sözler incelendiğinde tamamlanacak cümlede sosyolojinin tanımlandığı anlaşılmaktadır. Cümlede sıfatı seçilecek olan “aile” kavramı ele alındığında bu söz niteleyecek en uygun ifadenin “yapı taşı” ya da “sosyal birim” ifadesi olduğu görülmektedir. Dolayısıyla B, D ve E seçeneklerinin ilk kavramlardan ötürü elenmesi gerekir. Ayrıca ikinci boşluktan sonra geçen “şartlar” ifadesini, cümlelerin bağlamı düşünüldüğünde, “ruhsal” kavramı tamamlamaz.

yamaz. Bu nedenle A seçeneği de elenmesi gereken bir seçeneği örneklerdir. Tüm bunların sonucunda cümleyi anlamca tamamlayacak en uygun sözlerin C seçeneğindeki “sosyal birimi-ortaya çıkış-bakımından” ifadeleri olduğu anlaşılmaktadır. Bu sözler cümleye yerleştirildikten sonra ortaya çıkan cümle şu şekildedir:

Sosyoloji, toplumun en küçük sosyal birimi olan aileden başlayarak toplumu oluşturan insan topluluklarını ortaya çıkış şartları, sosyal yapıları ve değerleri, kendi aralarındaki ilişkileri bakımından inceleyen bir disiplindir.

4. E Her paragrafın kendi içinde bir konu bütünlüğü vardır ve paragrafı oluşturan cümleler belli bir anlam sıralamasına göre bir araya gelir. Paragrafları oluşturan cümleler arasındaki anlamsal bağ, bağdaşıklık unsurlarından gönderimle sağlanır, dolayısıyla paragrafları oluşturan her cümle birbirini destekler niteliktedir. Paragrafın yapı soruları çözülürken bu özelliklerin dikkate alınması gerekir. Öncülde verilen parça bu bağlamda incelendiğinde parçada verilen boşluğun, paragrafın gelişme bölümünde yer aldığı görülmektedir. Dolayısıyla bu boşluğa getirilecek sözlerin kendisinden önce anlatılanlarla kendisinden sonra anlatılanlar arasında uygun bir geçiş yargısını içermesi gerekir. Parça tüm bunlar dikkate alınarak incelendiğinde boşluktan hemen önce “...şairler, ... bazen de kelimeleri şiire özgü işlevlere göre kullanır.” ifadelerine, boşluktan hemen sonra da “...Şairlerin imaj, metafor, sembol, alegori aracılığıyla vermeye çalıştıkları derin anlamlar, metnin farklı şekillerde sorgulanmasıyla açığa çıkar...” ifadelerine yer verildiği görülmektedir. Buna göre paragrafın gelişme bölümünde şairlerin kelimeleri özgün anlamlarda kullanarak anlam derinliğini artırdıkları düşüncesi açıklanmaktadır. Dolayısıyla böyle bir düşüncenin savunulduğu yerde kullanılacak cümlelerin de bu düşünceleri desteklemesi gerekir. Seçeneklerde verilen cümleler içerik özelliklerine göre değerlendirildiğinde bu uyumluluğu sağlayacak ifadelerin E seçeneğindeki “Şiire has işlevleri ile karşımıza çıkan kelimeler, içlerinde yoğun manalar barındırır” cümlesinde yer aldığı görülmektedir.
5. D Kesin yargı sorularının çözümünde, öncülde verilen cümle ya da parçada geçen ifadelerden çıkarılacak net sonuçlara odaklanılmalıdır. Seçeneklerde verilen ifadelerde, cümlede söz edilen durumlara yönelik olasılıklı yargılar varsa ve bunlar parçada açıkça belirtilmediyse bu tür yargılardan uzak durulmalıdır. Buna göre, öncülde verilen “Türkçenin yüzyıllar boyu Farsçanın boyunduruğu altında kaldığına inanılsa da *Türkçenin Alıntılar Sözlüğü* adlı çalışmada Türkçenin bu dilden 1203 unsur almasına karşın bu dile 1696 unsur verdiği saptanmıştır.” cümlesinde Türkçenin, Farsçanın hâkimiyeti altında kaldığı görüşün aksine bu dil üzerinde etki yarattığının vurgulanmaya çalışıldığı görülmektedir. Bunun için de cümlede akademik bir çalışmadan elde edilen sonuçlar kanıt olarak gösterilmiştir. Bu doğrultuda öncüldeki cümleden çıkarılabilecek kesin yargının D seçeneğinde verilen “Türkçe ile Farsça arasındaki etkileşim hakkındaki genel kanıların aksine Türkçe, Farsça üzerinde daha fazla etki göstermiştir.” cümlesi olduğu anlaşılmaktadır.

6. B Öncülde verilen parçada geçen I numaralı “derleme” sözcüğü “derle-” fiil köküne getirilen isimden isim yapım eki (isim-fiil eki) “-me-”; III numaralı “önemli” sözcüğü “ön” isim köküne sırasıyla getirilen isimden isim yapım eki “-em” ve “-li-”; IV numaralı “çeşitli” sözcüğü “çeşit” isim köküne getirilen isimden isim yapım eki “-li” ve V numaralı “adımı” sözcüğü “at-” fiil köküne getirilen fiilden isim yapım eki “-ım” ile türetilmiştir. Dolayısıyla sözcükler yapı bakımından türemiştir. Ancak II numaralı “arşivlerinin” sözcüğü “arşiv” isim köküne getirilen çoğul eki (isim çekim eki) “-ler”, tamlanan eki (isim çekim eki) “-i” ve tamlayan eki (isim çekim eki) “-in” ile çekimlenmiştir. Dolayısıyla sözcük hâlâ kök hâlinde ve yapı bakımından basittir. Bu nedenle de yapıcı ötekilerden ayrılmaktadır.
7. E Öncülde verilen I numaralı “başat” sözcüğü, anlamı “baskın” demek, “unsur” adını niteleme göreviyle kullanıldığından sıfattır. II numaralı “âdeta” sözcüğü, “hemen hemen; sanki” anlamlarına gelen bir zarftır. III numaralı “bir” sözcüğü “durum” adını belgisizlik yönünden belirttiğinden belgisiz sıfattır. IV numaralı “doğa” sözcüğü ise tür bakımından addır. Bu doğrultuda A, B, C ve D seçeneklerinde verilen açıklamalar doğrudur. Ancak V numaralı “onları” sözcüğü cümle içinde herhangi bir kişi adının yerini tutma görevli değil, “toplumsal olan” ile “doğal olan” kavramlarının yerini tutma görevi ile kullanılmıştır. Bu tür kullanımlarda “o” veya “onlar” sözcüğü işaret zamiri olur.
8. C Fiilimsiler; fiil kök ya da gövdelerine getirilen belirli eklerle elde edilen ancak fiil kip ve kişi ekleri alamadıkları için çekime giremeyen kelimelerdir. Bu sözcükler anlam bakımından fiil özelliği taşıyorsa da biçimsel açıdan isim soylu sözcüklere dönüşür ve gerektiği durumlarda isim çekim eklerini uygun biçimde alabilirler. Ortaya çıkan bu sözcükler cümle içinde isim, sıfat ya da zarf görevi ile kullanılır. Bu nedenle fiilimsiler; isim-fiil, sıfat-fiil ve zarf-fiil olmak üzere üç sınıfa ayrılır. Öncülde verilen parçadaki numaralanmış sözcükler bu doğrultuda incelendiğinde I numaralı “kazıyarak” sözcüğünün “kazı-” fiiline gelen “-ArAk” eki ile “al-” fiilini niteler hâle geldiği, bu nedenle de zarf-fiili örneklendiği; II numaralı “işlemez” sözcüğünün “işle-” fiiline gelen “-mAz” eki ile “toprak” adını niteler hâle geldiği; IV numaralı “yanan” sözcüğünün “yan-” fiiline gelen “-An” eki ile “bağırılarını” adını niteler hâle geldiği; V numaralı “açtığı” sözcüğünün de “aç-” fiiline gelen “-Dık+ı” eki ile “kanallar” adını niteler hâle geldiği, bu nedenle de sıfat-fiili örneklendiği görülmektedir. Ancak III numaralı “istememez” sözcüğü “Sapan işlemez topraklar” öznesinin gerçekleştir/me/diği işi bildirme görevi ile kullanılmış ve cümlesinin yüklemi olmuştur. Sözcük “iste-” fiilinin geniş zaman çekimi olan “ister” fiilinin olumsuz olduğundan aynı zamanda çekimli fiili örneklendirmektedir. Bu nedenle söz konusu sözcüğün fiilimsi olması mümkün değildir.
9. E Öncülde verilen I numaralı cümlede özne (iş yapan varlık) “pencere açıklığı” söz öbeğidir ve bu söz öbeği, bir belirtisiz isim tamlamasıdır. II numaralı cümlede bulunma durumu eki (-da, de; -ta, -te) almış sözcük “evlerde” sözcüğüdür ve bu sözcük “bazı” sıfatı ile tamlama kurmuştur. Bu tamlama (bazı evlerde) cümlelerin yüklemine (rastlanır) sorulan “nerede” sorusuna yanıt verdiğinden yer tamlayıcısı yani dolaylı tümleç görevindedir. III numaralı cümlede yüklem “odaların

sabit mobilyalarından olan sedirlerdir” söz öbeğidir ve bu öbek, çekimli bir eylem değildir. Cümlede ek fiil aracılığıyla isim soylu bir sözcük yüklem olduğundan bu cümle, yüklemine göre isim cümlesidir. IV numaralı cümlede yüklem “yerleştirilmiştir” fiildir ve bu fiil, edilgenlik eki “-(i)l” ile türetilmiştir; cümlede de işin, cümlelerin öznesi değil de bir başkası tarafından yapılması anlamı vardır. Bu nedenle cümle, öznesine göre edilgen çatılıdır.

Dolayısıyla A, B, C ve D seçeneklerinde verilenler doğrudur. Ancak V numaralı cümlede “düzenlenmiştir” sözcüğü yüklem, “Oturma ve yatma ihtiyacını karşılamak için üretilen sedirlerin altları” söz öbeği özne, “eşya veya odun yerleştirilebilecek biçimde” söz öbeği ise zarf tümlecidir. Buna göre cümlelerin öge dizilişi “özne-zarf tümleci-yüklem” biçimindedir ve E seçeneğinde verilen sıralama yanlıştır.

10. D Öncülde verilen parçada geçen “bilemiyorum”, “istiyorum” ve “çekemiyorum” sözcükleri (bil + eme + -yor + -ım; iste + -yor + -ım; çek + -eme + -yor + -ım) *ünlü daralması*; “bana” sözcüğü (ben + -a) *ünlü değişimi*; “aradığımı”, “istediğimi”, “gideceğimi” sözcükleri (ara + dık + ım + ı; iste + -dık + -ım + -i; git + -edecek + -ım + -i) *ünsüz yumuşaması*; “biricik” sözcüğü (bir + -cik) *ünlü türemesini* örneklendirmektedir. Ancak parçada ünsüz benzeşmesini (sertleşmesi) örneklendiren herhangi bir kullanım söz konusu değildir. Ünsüz benzeşmesi (sertleşmesi); “f, s, t, k, ç, ş, h, p” sert ünsüzleri ile biten bir kelimeden sonra “b, c, d, g” yumuşak ünsüzleri ile başlayan ekler getirildikten sonra bu yumuşak ünsüzlerin “p, ç, t, k” sert ünsüzlerine dönüşmesi ile oluşur.
11. A Öncülde verilen parçada geçen II numaralı “2500 yıllık” sözünün yazımı, sayıların yazımı kuralı gereğince doğrudur. III numaralı “Antik Çağ’da” ifadesinin yazımı ise çağ, devir, dönem vb. adlarının yazım kuralı gereğince doğrudur. IV numaralı “zeytinyağı” sözcüğü ise bitişik yazılan birleşik kelimelerin kuralları gereğince doğru bir kullanımı örneklendirmektedir. V numaralı “Kültür ve Turizm Bakanlığına” ifadesi ise kurum, kuruluş, kurul vb. adlarına getirilen eklerin ayrılmaması kuralı gereğince doğrudur. Ancak I numaralı “Mersin’in Erdemli İlçesi’nde” söz öbeğinde özel adlardan sonra getirilen “il, ilçe, köy, belde vb.” kavramların küçük harfle yazılması gerektiğinden bir yazım yanlışı yapılmıştır. Bu sözün doğru yazımı “Mersin’in Erdemli **ilçesinde**” biçiminde olmalıdır.
12. B Parçadaki I numaralı yer, art arda sıralanan eksiltili cümleler arasında olduğundan buraya virgöl (,) getirilebilir. III numaralı yer ise bir soru cümlesinden sonra soru anlamı bulunmayan sözle cümle sürdürüldüğünden ve bir sıralı cümle yapısı sergilendiğinden buraya da virgöl (,) getirilebilir. IV numaralı yer cümle içinde eş görevli sözler arasında bulunduğundan buraya da virgöl (,) getirilebilir. V numaralı yer de cümlelerin öznesinden sonra işaretlendiğinden buraya da virgöl (,) getirilebilir. Ancak II numaralı yer, şart ekinde (-sA) sonrayı gösterdiğinden buraya virgöl (,) getirilemez. Çünkü şart ekinde (-sA) sonra virgöl (,) konmaz.

- 13. B** Paragraflar, çeşitli cümlelerin bir konu etrafında anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde bir araya gelmesiyle oluşur. Her paragrafın kendi içinde bir konu bütünlüğü vardır ve paragrafı oluşturan cümleler belli bir anlam sıralamasına göre bir araya gelir. Paragrafları oluşturan cümleler arasındaki anlamsal bağ, bağdaşıklık unsurlarından gönderimle sağlanır, dolayısıyla paragrafları oluşturan her cümle birbirini destekler niteliktedir. Paragrafta anlatılanlarla ilgili konuya bakış açısı değiştirilir ve daha sonra bu bakış açısının bütünlüğüne yönelik bilgiler sunulmaya başlarsa paragraf söz konusu cümleden itibaren ikiye bölünebilir. Bu tür soruların çözümünde ayrıca paragrafın giriş cümlesinin en genel yargıyı içerdiği bilgisi göz önünde tutulmalıdır. Çünkü kendinden önceki cümle ile bağlantı kurulmasını sağlayan gönderim öğeleri paragrafların giriş cümlesinde bulunmaz. Buna göre parçadaki cümleler incelendiğinde I numaralı “Müze ve müzeciliğin ülkemizle ilişkisi yakın bir geçmişe dayanır.” cümlesinde müzenin ve müzeciliğin ülkemizle olan ilişkisinin konu edildiği görülmektedir. II numaralı “Öncelikle zengin tarihî ve kültürel mirasımızı koruma hedefi ile ortaya çıkan müzecilik girişimlerinde 19. yüzyılın Batılılaşma çabalarının etkisi olmuştur.” cümlesinde ise bu konu ile ilgili ek bilgi açıklanmış ve konu sürdürülmüştür. Ancak parçanın III numaralı “Sanal müzecilik, günümüzde, modern müzeciliğin profilini en iyi biçimde yansıtan bir müzecilik türü olarak gelişmektedir.” cümlesinde sanal müzeciliğin konu edildiği görülmektedir. IV, V ve VI numaralı cümleler de bu konuyu destekleyip geliştirmektedir. Bu doğrultuda parçanın III numaralı cümleden itibaren ikiye bölünebileceği söylenebilir.
- 14. E** Paragraflar, çeşitli cümlelerin bir konu etrafında anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde bir araya gelmesiyle oluşur. Her paragrafın kendi içinde bir konu bütünlüğü vardır ve paragrafı oluşturan cümleler belli bir anlam sıralamasına göre bir araya gelir. Paragrafları oluşturan cümleler arasındaki anlamsal bağ, bağdaşıklık unsurlarından gönderimle sağlanır, dolayısıyla paragrafları oluşturan her cümle birbirini destekler niteliktedir. Paragraflarda ana konudan bağımsız ya da cümlelerin düşünce akışı dışında bilgi içeren herhangi bir cümleye yer verilirse paragrafın anlam bütünlüğü bozulur. Buna göre, öncülde verilen parçanın I, II, III ve IV numaralı cümlesinde parçanın asıl konusunun, mikroorganizma olarak değerlendirilen bir mantar türünün değişen yaşam koşullarına ayak uydurabilmesi ve bu mantarın insan yaşamı açısından etkileri olduğu anlaşılmaktadır. Ancak parçanın V numaralı cümlesinde insanlarda hastalık yapan mantar türleri ile ilgili genel bir bilgi verilmiş ve parçanın anlam bütünlüğü bozulmuştur.
- 15. A** Paragrafların giriş cümleleri genellikle paragrafın konusunu sunar ve diğer cümleler de bu konuyu destekleyip geliştirir. Paragraf oluşturma sorularında da numaralanmış cümleler arasında öncelikli olarak en genel yargıyı içeren cümle tespit edilir. Bu cümle başa çekilir ve daha sonra diğer cümleler anlamsal ilişkilerine göre sıraya konur. Öncülde verilenler incelendiğinde en genel yargıyı içeren ve paragrafın giriş cümlesi olabilecek niteliği taşıyan cümlelerin III numaralı “Türk tarihinin bilinen ilk dönemlerinden itibaren çeşitli sanatkarlar, yaşanan olaylar ve bunların kahramanları hakkında değişik türlerde eserler vermişlerdir; söyle-

dikleri destanlar, yaktıkları ağıtlar, bunu kanıtlamaktadır.” cümlesi olduğu görülmektedir. Bu cümle en başa çekilip diğer cümleler anlam bağlantısına göre sıralandığında oluşan paragraf şu şekildedir:

(III) Türk tarihinin bilinen ilk dönemlerinden itibaren çeşitli sanatkarlar, yaşanan olaylar ve bunların kahramanları hakkında değişik türlerde eserler vermişlerdir; söyledikleri destanlar, yaktıkları ağıtlar, bunu kanıtlamaktadır. (V) **Gelgelelim ilk Türk söz sanatkarları arasından Çuçu, Aprınçur Tigin, Kül Tarkan ve Kalım Keyşi, ürünleri ve adlarını ölümsüzlüğe kavuşturmuştur.** (I) **İslamiyet’in kabulünden önceki dönemde verdikleri eserleriyle adlarını günümüze ulaştıran bu şairlerden sonra, yüzlerce şair de İslamiyet sonrası dönemde ün kazanmış ve eserleriyle birlikte anılmıştır.** (IV) **Fakat bunların yanı sıra belki yüzlerce, belki binlerce şair, eserini ortaya çıkardıktan kısa veya uzun bir zaman sonra unutulmuştur.** (II) **Bu unutulmada coğrafi şartlar, savaşlar ve esaret, istila ve isyanlar, yokluklar, göçler, yangınlar vb. başlıca sebepler rol oynamıştır.**

Buna göre sıralama III-V-I-IV-II biçimindedir ve baştan üçüncü cümle, I numaralı cümledir.

- 16. D** Parçaya cümle yerleştirme soruları çözülürken paragrafı oluşturan cümlelerin birbirini anlamca destekleyip sürdürdüğü bilgi göz önünde bulundurulmalıdır. Soru kökünde verilen “Yani bunların, avcılarının, peygamberdevesini yaprak tomurcuğu gibi yenilmeyen bir şey sanmasına olanak tanıdığını düşünüyor.” cümlesi kontrol edildiğinde bu cümlelerin “yani” bağlacı ile başladığı ve cümlede “bunların” gönderim unsuruna yer verildiği görülmektedir. “Yani” bağlacı da daha önce yapılan bir açıklamaya ek açıklama getiren bir bağlacıdır. Cümle bu şekilde değerlendirildiğinde bu cümlelerin parçada “bunlar” zamirine karşılık düşecek bir şeyin peygamberdevelerine yanılısına yaratabilecek bir beceri kazandırıldığının açıklandığı cümleden sonra getirilmesi gerekir. Öncülde verilen cümleler bu doğrultuda değerlendirildiğinde IV numaralı “Ancak bazıları, çıkıntılarının ‘hayvanların algılarını bozmaya’ yarıyor olabileceğini söylüyor.” cümlesinde “çıkıntılar”ın aranan niteliği (yanılısına yaratma) gerçekleştirildiği görülmektedir. Bu durumda, soru kökünde verilen cümlelerin IV numaralı cümleden sonra getirilmesi gerekir.
- 17. C** Öncülde verilen parçada geçen “...Teknolojinin hayatımıza getirdiği kolaylıkları, faydaları inkâr edemeyiz. Ama özellikle aşırı bir konfor insanın pek çok yeteneğini ve insani değerini yok etme yolundadır. Sınavlarda test usulünün yazma yeteneğini yok ettiği gibi bilgisayar da hafızanın gereğini ortadan kaldırmaya doğru ilerliyor. ...bilinçsiz teknoloji tüketimi, memleketi makine mezarlığına çeviriyor ve bunun yanında kültür hayatını da yozlaştırıyor. İnsanlar okuyup araştırmak yerine hazır bilginin kolaycılığına alışıyor.” ifadeleri göz önünde bulundurulduğunda bu sözlerin sahibinin “teknolojik gelişmelerin özellikle kültürel yaşam üzerindeki olumsuz etkilerinden ve insanların okumaktan uzaklaşmasından” söz ettiği anlaşılmaktadır. Bu doğrultuda, parçadaki söz konusu ifadelerin ancak C seçeneğindeki “Sizce de teknoloji, okuma tembeli nesiller yaratmıyor mu?” sorusuna karşılık söylenebileceği ifade edilebilir.

- 18. C** Ankor Vat'ın konu edildiği parçada geçen "...Öncele-ri Hindu tapınağı olarak tasarlansa da kısa sürede ül-kedeki dönüşümden nasibini almış ve Budist tapınağı olmuştur..." ifadeleri dikkate alındığında, parçada An- kor Vat ile ilgili olarak "kullanım amacının zamanla de-ğişmesi" durumuna değinildiği ifade edilebilir. Ancak parçada Ankor Vat'ın kim tarafından inşa edildiği, ya- pımında hangi malzemelerin kullanıldığı, bugün yok olduğu veya ziyaret edilme durumu ile ilgili olarak her- hangi bir açıklamada bulunulmamıştır.
- 19. B** Bir grup araştırmacı tarafından gerçekleştirilen deney sürecinin ele alındığı parçada geçen "Bir grup ara-ştırmacı, yakın zamanlarda yaptıkları bir araştırmada beyinlerindeki sinir hücrelerini uyarak laboratuvar hayvanlarının zihninde yapay anılar oluşturmaya ba-şardı... Deneyler hayvanların bu yapay anıları doğal anılardan ayırt edemediklerini, benzer bir olayla karşı- laştıklarında bu yapay tecrübelerinden aldıkları derse uygun biçimde davrandıklarını gösteriyor." ifadeleri I numaralı "deneyden nasıl bir sonuç elde edildiği" yar- gısını; "...Araştırmacılar, önce laboratuvar hayvan- larının başlarına gelen birtakım olayları hafızalarına kaydederken beyinlerinde meydana gelen süreçle- ri tespit etmiş. Daha sonra da başka hayvanların be- yinlerinde aynı süreçleri yapay olarak gerçekleştirerek aslında hiç yaşamadıkları bir olayın hayvanların ha- fızalarında kaydedilmesini sağlamışlar..." ifadeleri ise II numaralı "deney sürecinde hangi adımların atıldı- ğı" yargısını doğrulamaktadır. Ancak parçada, deney- lerde hangi hayvanın kullanıldığı ile ilgili herhangi bir açıklamada bulunulmamıştır.
- 20. A** Gelenek ve göreneklerin konu edildiği parçada geçen "Her insan doğumundan ölümüne kadar gelenek ve görenek içinde yaşar... Gelenek ve görenekler, bel- li düzeyde tarihî tecrübeler ve yaşam alışkanlıklarının sonucu olarak toplumda da önemli yaptırım gücüne sahiptir..." ifadeleri dikkate alındığında, parçada gele- nek ve göreneklerle ilgili olarak vurgulanmak istenenin II numaralı "birey ve toplum yaşamını biçimlendirdiği" yargısı olduğu anlaşılmaktadır. Ancak parçada gele- nek ve göreneklerin "sürekli değişim içinde olduğu" veya "insanları istemedikleri eylemlere itmesi" ile ilgili olarak herhangi bir açıklamada bulunulmamıştır.
- 21. E** Çıkarım, herhangi bir veriden hareket ederek bu ve- riler üzerine yorumlamalar getirilmesi ve bundan da bir sonuç elde edilmesi biçiminde tanımlanabilir. Ön- cülde verilen parçadaki numaralanmış cümleler bu bağlamda incelendiğinde parçanın V numaralı "Bun- lardan hareketle gelenek ve göreneklere bir toplumun tarihî yaşam sürecinin toplamı veya yazılı olarak kay- da geçirilmemiş toplumsal yasalar bütünü diyebiliriz." cümlesinde, önceki cümlelerde sözü edilenlerin tümü üzerine yorumlamalar yapıp gelenek ve göreneklerle ilgili bir çıkarımda bulunulduğu anlaşılmaktadır. Öyle ki bu cümlede gelenek ve göreneklerle ilgili kişisel yo- rumlamaların yer aldığı bir tanımlamaya ulaşılmıştır.
- 22. B** "Usturlap"ın konu edildiği parçada geçen "...Daha sonra üzerine yeni özellikler eklenerek denizciler için de yardımcı bir aygıt hâlini almıştır. Geleneksel hâli, üzerinde açt dereceleri yazan bir diskin ortasında di- kine monte edilmiş bir ibreden ibarettir. İlerleyen zan- manlarda arkasına pusula, Zodyak işaretleri ve gök haritası eklenen aygıt böylece saati belirlemek için de

kullanılmıştır." ifadeleri dikkate alındığında bu parçada usturlap ile ilgili olarak III numaralı "Zamanla biçimsel değişikliklere uğratılarak işlevselliği artırılmıştır." yar- gısına ulaşılabilir. Ancak parçada usturlap ile ilgili ola- rak "Uzay araştırmalarında kullanılmak üzere üretilmiş en eski araçtır." veya "Çalışma ilkesi güneş ışınlarına göre belirlenmiştir." yargısını destekleyen herhangi bir bilgiye yer verilmemiştir.

- 23. D** Öncülde verilen parçada usturlap ile ilgili olarak nes- nel bilgilerin aktarılması, yazarın amacının okuru bil- gilendirmek olduğunu göstermektedir. Dolayısıyla parçada "açıklama" anlatım biçiminin kullanıldığı ifade edilebilir. "Karşılaştırma ve "benzetme" birer anlatım biçimi değil, düşünceyi geliştirme yoludur. Bu neden- le doğru yanıt olarak düşünülemez. Öyküleme anla- tım biçiminde ise olay merkezli bir anlatım tercih edilir. Tartışma anlatım biçimi ise kişisel düşüncelerin okura sunulması ve okurun bakış açısının kendi düşünceleri yönünde değiştirilmesi amacına dayanır.
- 24. D** Tiyatro ve sinemanın kıyaslandığı parçada geçen "... sinema, birtakım optik yalıtımlarla etkisini yapacak imkâna sahiptir... Göz aldanmalarından çok yararlanır bu nedenle sinema sanatı. Oysa tiyatro, fotoğrafların birleştirilmesiyle değil, devinimlerin sürekliliğiyle var olur. Bu devinin sürekliliği ise kaynağını hayattan alır ve hayatı yansıtır." ifadeleri dikkate alındığında parça- dan D seçeneğindeki "Tiyatro, hareketliliğe dayalı tem- eli sayesinde gerçekçilik bakımından sinemaya göre daha öndedir." yargısına ulaşılabilir. Ancak parçada sinemanın gerçekliği aktarmada tiyatrodan başarılı ol- duğu; tiyatronun, sinemanın doğuşuna zemin hazırla- dığı; sinema sanatçısının tiyatro sanatçısından daha çok zorlandığı veya sinemanın ortaya çıkışından son- ra tiyatronun temellerinin sarsıldığı yargılarını doğru- layan herhangi bir açıklamada bulunulmamıştır.
- 25. C** Öncülde verilen parçada geçen "Tiyatro, 'beynin göz- leri'ne yönelik açısından sinemadan daha sağ bir sa- nattır." cümlesinde altı çizili "sağ" sözcüğünün anlamı "İçinde yabancı bir öge bulunmayan, mutlak; içine, kendisine yabancı hiçbir şey karışmamış, arı." gibi an- lamları vardır. Sözcük, cümlelerin bağlamına göre de "katışksız, karmaşık olmayan vb." anlamlarına gele- cek biçimde kullanılmıştır. Seçeneklerde verilen söz- cükler anlam kapsamı bağlamında incelendiğinde altı çizili sözcüğe en yakın anlamlı kelimenin C seç- neğindeki "sade" sözcüğünün olduğu görülmektedir. Çünkü "sade" sözcüğünün anlamı da "Süs, gösteriş olmayan, gösterişsiz; Yalın, süsüz; İçine bir şey katıl- mamış." gibi anlamları vardır.
- 26. A** Öncülde verilen parçada "tiyatro" ve "sinema" belli yönlerden kıyaslandığı için parçanın anlatımında ağır basan anlatım tekniğinin "karşılaştırma" olduğu ifade edilebilir.

27 - 30. soruların çözümü

	ucuz								pahalı
27. E	1	2	3	4	5	6			
	F	C	E	B	A	D	←	→	

$$E < A$$

$$B < A$$

$$F < B < D$$

$$F < x < E$$

$$F < C$$

Bu sıralamaya göre en ucuz kalem F'dir.

28. D D, B'den her zaman pahalıdır.

29. C Sıralamaya göre birinci ve ikinci F, C'dir.

30. B Sıralamaya göre A ile D'nin yeri 5 veya 6'dır. Bu ikisi yer değiştirebilir. O yüzden iki kalemin yeri kesin olarak bilinemez.

ÖN LİSANS MATEMATİK

31. B

Çarpımlarının en az olması sayıları 1, 2 ve 18 seçmeliyiz. Bu durumda çarpımları

$$1 \cdot 2 \cdot 18 = 36 \text{ olur.}$$

32. C

$$\frac{48}{11} - \frac{3}{\left(1 + \frac{1}{5}\right) \cdot \left(2 - \frac{1}{6}\right)}$$

$$= \frac{48}{11} - \frac{3}{\frac{6}{5} \cdot \frac{11}{6}}$$

$$= \frac{48}{11} - \frac{3}{\frac{11}{5}}$$

$$= \frac{48}{11} - 3 \cdot \frac{5}{11}$$

$$= \frac{48 - 15}{11}$$

$$= \frac{33}{11}$$

$$= 3$$

33. E

$$\frac{(0,1 + 0,06) \cdot (0,2 - 0,08)^{-1}}{(0,3)^{-1}}$$

$$= \frac{0,16 \cdot (0,12)^{-1}}{(0,3)^{-1}}$$

$$= \frac{\frac{16}{100} \cdot \frac{100}{12}}{3}$$

$$= \frac{10}{3}$$

$$= \frac{4}{3} \cdot \frac{3}{10}$$

$$= \frac{4}{10}$$

$$= 0,4$$

34. D

$$(-2)^3 \cdot (-3)^2 \cdot (-2^{-2}) \cdot (3^{-1})$$

$$= -(\frac{8}{8}) \cdot (\frac{9}{9}) \cdot \left(-\frac{1}{4}\right) \cdot \frac{1}{3}$$

$$= 6$$

35. C

$$\frac{5\sqrt{3}}{\sqrt{5}} - \frac{3\sqrt{5}}{\sqrt{3}}$$

$$= \frac{5\sqrt{15}}{5} - \frac{3\sqrt{15}}{3}$$

$$= \sqrt{15} - \sqrt{15}$$

$$= 0$$

36. D

$$\frac{3x-6}{4-4x} \cdot 2-x$$

$$3 \cdot (\cancel{x-2})^{-1} = (\cancel{2-x}) \cdot (4-4x)$$

$$-3 = 4 - 4x$$

$$4x = 4 + 3$$

$$4x = 7$$

$$x = \frac{7}{4}$$

37. E

İnceleme işlemi yapmadan evvel üsleri çift olan ifadelerin tamamı, üsleri tek olan ifadelerin ise sadece üslerini silerek eşitsizlikleri sadeleştirmiş oluruz. Bu durumda;

$$\left. \begin{array}{l} a \cdot c < 0 \\ b < 0 \\ a \cdot b < 0 \end{array} \right\} \text{ olur.}$$

Burada $b = -$, $a = +$, $c = -$ olur.

Yani $(+, -, -)$ dir.

38. C

$$5AB = 21 \cdot AB$$

$$500 + AB = 21 \cdot AB$$

$$500 = 20 \cdot AB$$

$$AB = 25$$

$$A = 2, B = 5 \text{ olur.}$$

$$A + B = 2 + 5 = 7 \text{ 'dir.}$$

39. E

$$|2x - 3| = 11$$

$$\begin{array}{ll} 2x - 3 = 11 & 2x - 3 = -11 \\ 2x = 14 & \text{veya} \quad 2x = -8 \\ x = 7 & x = -4 \end{array}$$

Değerler toplamı $7 + (-4) = 3$ 'tür.

40. A

$$\begin{aligned} & \frac{x^3 - x^2}{x^2 + x} \cdot \frac{x + 1}{x^2 - x} \\ &= \frac{x^2 \cdot (x - 1)}{x \cdot (x + 1)} \cdot \frac{x + 1}{x \cdot (x - 1)} \\ &= 1 \end{aligned}$$

41. D

$$\begin{aligned} f \circ f(1) &= f(f(1)) \\ &= f\left(\frac{1^2 - 2}{1 - 2}\right) \\ &= f(1) \\ &= \frac{1^2 - 2}{1 - 2} \\ &= 1 \end{aligned}$$

42. E

I) Kümede $\{a, b\}$ şeklinde bir eleman olmadığından yanlıştır.

II) $a, b, \{a\}$ elemanları A kümesinin elemanları olduğu için bu elemanların oluşturduğu küme de A'nın alt kümesidir.

III) $\{b, c\}$ elemanı A kümesinin bir elemanıdır.

Bu durumda II ve III doğrudur.

43. A

$$4x + 2 = 5y + 2 = 6z + 2 = \text{Bilye Sayısı}$$

$$4x = 5y = 6z = \text{Bilye Sayısı} - 2$$

EKOK(4,5,6) = 60 olduğu için bilye sayısının 2 eksiği 60'ın bir katıdır. En azı istendiği için 60 alırsak;

$$\text{Bilye Sayısı} - 2 = 60$$

$$\text{Bilye Sayısı} = 62 \text{ olur.}$$

44. C

$3x - 2y$ nin en büyük değeri olması için x en büyük, y ise en küçük tam sayı değerini almalı.

$$x = 4, y = -6 \text{ ise}$$

$$3 \cdot 4 - 2 \cdot (-6) = 24 \text{ olur.}$$

45. E

Suat'ın her bir karışı x cm ise Mustafa'nın bir karışı $x - 4$ cm olur.

$$30x = 36 \cdot (x - 4)$$

$$30x = 36x - 144$$

$$6x = 144$$

$$x = 24$$

Suat'ın her bir karışı 24 cm'dir. Ölçülen uzunluk

$$30 \cdot 24 = 720 \text{ cm'dir.}$$

46. B

x kişi üçer tane, $25 - x$ kişi de ikişer tane bilye alır.

$$3x + (25 - x) \cdot 2 = 64$$

$$3x + 50 - 2x = 64$$

$$50 + x = 64$$

$$x = 14$$

47. A

Borcun tamamı 30x ise

$$\text{I. Ödenen} = 30x \cdot \frac{1}{6} = 5x$$

$$\text{Kalan} = 30x - 5x = 25x$$

$$\text{II. Ödenen} = 25x \cdot \frac{2}{5} = 10x$$

$$\text{Kalan} = 25x - 10x = 15x$$

$$15x = 210$$

$$x = 14$$

I. Ödenen $5x = 5 \cdot 14 = 70$ liradır.

48. B

	Kerem	Gönül	
Şimdi	x	38 - x	
	x - (38 - 2x)	x	38 - 2x yıl önce
	$x - (38 - 2x) + x = 30$		
	$x - 38 + 2x + x = 30$		
	$4x = 68$		
	$x = 17$		

49. E

$$V_{\text{ORT}} = \frac{\text{Toplam Yol}}{\text{Toplam Zaman}}$$

$$= \frac{3 \cdot 60 + 2 \cdot 80}{3 + 2}$$

$$= \frac{340}{5}$$

$$= 68 \text{ km/sa}$$

50. E

Maliyet = 100x

Etiket = 140x

$$\text{İndirimli} = 140x \cdot \frac{75}{100} = 105x$$

100x maliyetli malı, 105x'e satılırsa, %5 kâr edilir.

51. C

Karışımından 10 litre alınınca 30 litre kalır.

$$\text{Tuz Miktarı} = 30 \cdot \frac{30}{100} = 9 \text{ litre}$$

$$\text{Karışım} = 30 + 10 = 40 \text{ litre}$$

$$\text{Yeni karışımın tuz oranı} \frac{9}{40} = \%22,5 \text{ olur.}$$

52. C

Kimya dersini alanlar fizik dersini de alıyorsa toplam öğrenci sayısı,

$$56 + 40 + 48 + 32 = 176 \text{ dir.}$$

MURAT YAYINLARI

53. E

$$\frac{56}{56 + 40 + 24 + 48 + 32} = \frac{56}{200}$$

$$= \%28$$

54. A

x defa gri bölgeyi vurduysa, 12 - x defa da siyah bölgeyi vurmuştur.

$$3 \cdot x + 8 \cdot (12 - x) = 71$$

$$3x + 96 - 8x = 71$$

$$96 - 5x = 71$$

$$5x = 25$$

$$x = 5$$

55. B

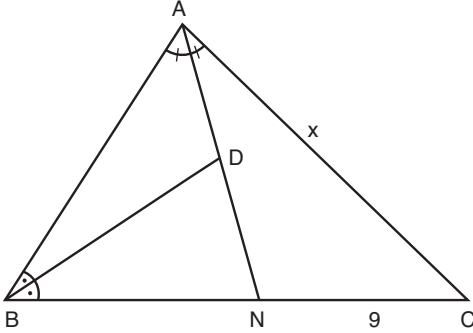
$$2 \cdot 3 + 1 \cdot 5 + 5 \cdot 8 = 51$$

56. E

$$\begin{aligned} &\text{En çok 2 defa yazı gelme olasılığı} \\ &= 1 - (3 \text{ defa yazı gelme olasılığı}) \\ &= 1 - \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{2} \\ &= \frac{7}{8} \end{aligned}$$

57. E

IDNI = k ise
IADI = 2k olur.

[BD] açıortay olduğundan,

$$\frac{|AB|}{|BN|} = \frac{|AD|}{|DN|} = \frac{2k}{k} = 2$$

[AN] açıortay olduğundan,

$$\frac{|AB|}{|BN|} = \frac{|AC|}{|CN|} \rightarrow \frac{x}{9} = 2 \rightarrow x = 18 \text{ cm}$$

58. C

$$IABI = IDCI = 12k \text{ olsun}$$

$$IDKI = IKHI = IHCI = 4k$$

$$IAEI = IEFI = IFGI = IGBI = 3k \text{ olur.}$$

$$A(EGHK) = \frac{|KH| + |EG|}{2} \cdot h = 20$$

$$= \frac{4k + 6k}{2} \cdot h = 20$$

$$= 10k \cdot h = 40$$

$$= k \cdot h = 4$$

$$A(ABCD) = |KH| \cdot h$$

$$= 12k \cdot h$$

$$= 12 \cdot 4$$

$$= 48 \text{ cm}^2$$

MURAT YAYINLARI

59. D

A(-2, 1) noktasından geçtiğine göre;

$$(a - 1)(-2) - 2 \cdot 1 + 6 = 0$$

$$-2 \cdot a + 2 - 2 + 6 = 0$$

$$2a = 6$$

$$a = 3 \text{ olur.}$$

$$\text{Denklemin } 2x - 2y + 6 = 0 \text{ olur.}$$

Denklemin eğimi;

$$m = -\frac{2}{-2} = 1 \text{ 'dir.}$$

60. D

$$\text{Kürenin alanı} = 4 \cdot \pi \cdot r^2$$

$$\text{Yeni kürenin alanı} = 4 \cdot \pi \cdot (6r)^2 = 144 \cdot \pi \cdot r^2$$

$$\frac{144 \cdot \pi \cdot r^2}{4 \cdot \pi \cdot r^2} = 36 \text{ katına çıkar}$$

ORTAÖĞRETİM MATEMATİK

31. E

$$\begin{aligned}
& \frac{2}{3} + \left(\frac{1}{2} - \frac{1}{5} \right) \cdot 2 \\
& = \frac{2}{3} + \left(\frac{5}{10} - \frac{2}{10} \right) \cdot 2 \\
& = \frac{2}{3} + \left(\frac{3}{10} \right) \cdot 2 \\
& = \frac{2}{3} + \frac{6}{10} \\
& = \frac{20}{30} + \frac{18}{30} \\
& = \frac{38}{30} \\
& = \frac{19}{15}
\end{aligned}$$

32. C

$$\begin{aligned}
& 0,25 - \left(0,4 - \frac{1}{5} \right) \\
& = 0,25 - \left(0,4 - \frac{2}{10} \right) \\
& = 0,25 - (0,4 - 0,2) \\
& = 0,25 - (0,2) \\
& = 0,25 - 0,20 \\
& = 0,05
\end{aligned}$$

33. D

$$\begin{aligned}
& \frac{2^{-1} + 3^{-1}}{\frac{1}{6}} = \frac{\frac{1}{2} + \frac{1}{3}}{\frac{1}{6}} \\
& \frac{\frac{3}{6} + \frac{2}{6}}{\frac{1}{6}} = \frac{\frac{5}{6}}{\frac{1}{6}} \\
& \frac{5}{6} \cdot \frac{6}{1} = 5
\end{aligned}$$

34. C

$$\begin{aligned}
& \frac{6^4 - 3^4}{\sqrt{81}} : 5 = \frac{2^4 \cdot 3^4 - 3^4}{9} \cdot \frac{1}{5} \\
& \frac{3^4(2^4 - 1)}{3^2 \cdot 5} = \frac{3^4 \cdot (16 - 1)}{3^2 \cdot 5} \\
& \frac{3^4 \cdot 15}{3^2 \cdot 5} = \frac{3^4 \cdot 3}{3^2} \\
& 3^{4+1-2} = 3^3
\end{aligned}$$

35. A

$$\begin{aligned}
& \frac{\sqrt[3]{27} - \sqrt[4]{256}}{\sqrt{0,01}} = \frac{3 - 4}{0,1} \\
& \frac{-1}{\frac{1}{10}} = -1 \cdot 10 \\
& = -10
\end{aligned}$$

36. D

Ardışık dört tane pozitif çift tam sayının aritmetik ortalamaları daima tek sayı çıkar. Örneğin;

$$A.O = \frac{2 + 4 + 6 + 8}{4} = \frac{20}{4} = 5 \text{ gibi}$$

Bunun için D seçeneği 312 olamaz.

37. B

$$AB0 + AB = 132$$

$$10 \cdot AB + AB = 132$$

$$11 \cdot AB = 132$$

$$AB = 12$$

$$A = 1 \text{ ve } B = 2 \text{ olur.}$$

$$A \cdot B = 1 \cdot 2$$

$$A \cdot B = 2$$

38. B

$$x42y$$

5'e bölümünden kalan 3 için $y = 3$ veya $y = 8$ olmalı.

$x423$ veya $x428$ olur.

3'e tam bölünebilmesi için rakamlar toplamı 3'ün katı olması gerekir.

$$x423$$

$$x + 4 + 2 + 3 = 3k$$

$$\begin{array}{c}
x + 9 = 3k \\
\downarrow \\
3 \\
6 \\
9
\end{array}$$

6 farklı değer alır.

$$x428$$

$$x + 4 + 2 + 8 = 3k$$

$$\begin{array}{c}
x + 14 = 3k \\
\downarrow \\
1 \\
4 \\
7
\end{array}$$

39. C

$$\frac{7! - 8!}{6!} = \frac{7! - 8 \cdot 7!}{6!}$$

$$\begin{aligned}
& \frac{7! \cdot (1 - 8)}{6!} = \frac{7 \cdot 6! \cdot (-7)}{6!} \\
& = -49
\end{aligned}$$

40. A

$$A = 4x + 2 = 5y + 2 = 6z + 2$$

$$A - 2 = 4x = 5y = 6z$$

EKOK(4, 5, 6) bulunur.

$$\begin{array}{r|l} 4 & 5 & 6 & 2 \\ 2 & 5 & 3 & 2 \\ 1 & 5 & 3 & 3 \\ & 5 & 1 & 5 \\ & 1 & & \end{array}$$

$$\text{EKOK}(4, 5, 6) = 2^2 \cdot 3 \cdot 5 = 60$$

$$60 \cdot 6 = 360$$

$$A - 2 = 360$$

$$A = 362$$

$$3 + 6 + 2 = 11$$

41. C

$$\begin{aligned} & \frac{x^3 - y^3}{x^2 - y^2} : \frac{x^2 + xy + y^2}{x + y} \\ &= \frac{(x - y)(x^2 + xy + y^2)}{(x - y)(x + y)} \cdot \frac{x + y}{x^2 + xy + y^2} \\ &= 1 \end{aligned}$$

42. B

$$-5 < 2x + 3 < 15$$

$$-5 - 3 < 2x < 15 - 3$$

$$-8 < 2x < 12$$

$$-4 < x < 6$$

$$\{-3, -2, -1, 0, 1, 2, 3, 4, 5\}$$

9 tane

43. E

$$|5x - 15| = 35$$

$$5x - 15 = 35$$

$$5x = 50$$

$$x = 10$$

$$5x - 15 = -35$$

$$5x = -20$$

$$x = -4$$

$$\text{Ç.K} = \{-4, 10\}$$

$$(-4) \cdot (10) = -40$$

44. A

$$\frac{x - 2y}{x + y} = \frac{3}{5}$$

$$5x - 10y = 3x + 3y$$

$$\begin{array}{c} 2x = 13y \\ \downarrow \quad \downarrow \\ 13k \quad 2k \end{array}$$

$$\frac{x}{y} = \frac{13k}{2k}$$

$$\frac{x}{y} = \frac{13}{2}$$

45. D

$$\frac{x}{3} + 2 = \frac{x}{2} - 5$$

$$\frac{x + 6}{3} = \frac{x - 10}{2}$$

$$2x + 12 = 3x - 30$$

$$42 = x$$

46. B

Küçük	Orta	Büyük
x	x + 6	x + 16

$$x + x + 6 + x + 16 = 67$$

$$3x = 45$$

$$x = 15$$

$$\text{Büyük sayı } x + 16$$

$$15 + 16 = 31 \text{ olur.}$$

47. A

	1 litrelik	2 litrelik
Adet	47 - x	x
Litre	1 · (47 - x)	2 · x
	47 - x + 2x = 60	
	x = 13	

48. E

	2	→ 17 tane
1	2	
20 — 2	2	29 → 10 tane
3	2	
4	2	
5	2	
6	2	
7	2	
8	2	
9	2	
10	2	
11	2	
120 — 12	2	129 → 10 tane
13	2	
14	2	
15	2	
16	2	

$$17 + 10 + 10 = 37 \text{ tane}$$

49. C

18x paranın tamamı olsun

$$18x \cdot \frac{1}{6} = 3x \text{ gömlek}$$

$$18x - 3x = 15x \text{ kalan}$$

$$15x \cdot \frac{1}{3} = 5x \text{ ayakkabı}$$

$$3x \cdot 2 = 6x \text{ ceket}$$

$$3x + 5x + 6x + 120 = 18x$$

$$120 = 4x$$

$$30 = x$$

$$18x = 18 \cdot 30$$

$$= 540$$

50. E

	Gülru	Ablası
Bugün	x	10 - x
1 yıl sonra	x + 1	11 - x
$5 \cdot (x + 1) = 11 - x$		
$5x + 5 = 11 - x$		
$6x = 6$		
$x = 1$		

	Gülru	Ablası
Bugün	1	9
1 yıl önce	0	8

Gülru doğduğunda ablası 8 yaşındadır.

51. E

V hızla	4 saat
?	2 saat

$$T.O \quad ? = \frac{V \cdot 4}{2} = 2V$$

$$2V - V = V \text{ artış}$$

V	V
100	?

$$D.O \quad ? = \frac{100 \cdot V}{V} = 100$$

$$\%100$$

52. B

x tane 3 kg'lık paket

y tane 5 kg'lık paket

$$\begin{array}{r}
 3x + 5y = 66 \\
 \downarrow \quad \downarrow \\
 22 \quad 0 \\
 -5 \left(\begin{array}{l} 22 \\ -17 \end{array} \right) \quad \left(\begin{array}{l} 0 \\ 3 \end{array} \right) +3 \\
 12 \quad 6 \\
 7 \quad 9 \\
 2 \quad 12
 \end{array}$$

5 farklı düzenleme yapılabilir.

53. D

$$A = \{1, 2, 3, 4, 5\}$$

$$\underline{5} \cdot \underline{4} \cdot \underline{3} = 60 \text{ tane}$$

54. A

$$f(x) = \frac{5x + 3}{2}$$

$$f(1) = \frac{5 \cdot 1 + 3}{2} = \frac{8}{2} = 4$$

$$f(4) = \frac{5 \cdot 4 + 3}{2} = \frac{23}{2}$$

$$f(f(1)) = \frac{23}{2}$$

55. C

90°	80 adet
108°	?

$$\text{D.O} \quad ? = \frac{12}{90} \cdot \frac{108 \cdot 80}{100} = 96 \text{ adet}$$

56. D

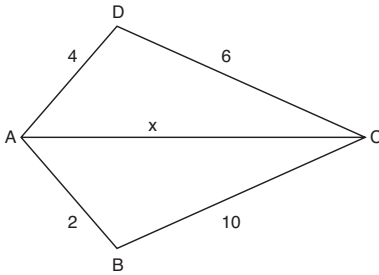
$$90^\circ - 72^\circ = 18^\circ$$

72°	18°
100	?

$$\text{D.O} \quad ? = \frac{100 \cdot 18}{72} = 25$$

%25 fazla

57. C

ACD üçgeninde

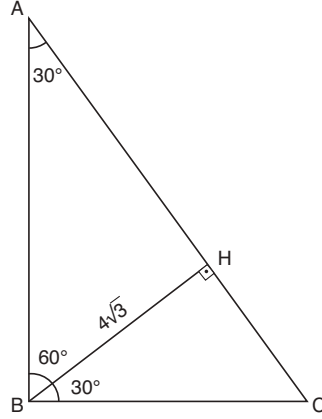
$$|6 - 4| < x < 6 + 4 \Rightarrow 2 < x < 10 \quad \text{I.}$$

ABC üçgeninde

$$|10 - 2| < x < 10 + 2 \Rightarrow 8 < x < 12 \quad \text{II.}$$

I. ve II. eşitsizlikten $8 < x < 10$ $x = 9$ olabilir.

58. E

$$m(\widehat{HBC}) = 30^\circ \Rightarrow m(\widehat{ABH}) = 60^\circ$$

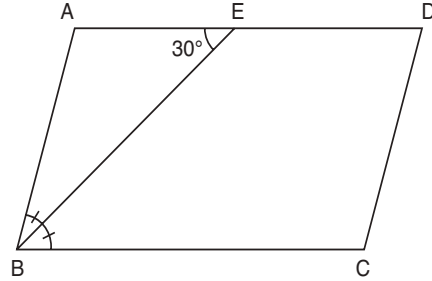
ABH üçgeni ($30^\circ, 60^\circ, 90^\circ$)

90° nin karşısı 30° nin karşısının 2 katına eşittir.

$$|AB| = 2 \cdot 4\sqrt{3}$$

$$|AB| = 8\sqrt{3} \text{ br}$$

59. B

$$m(\widehat{AEB}) = m(\widehat{EBC}) = 30^\circ$$

$$m(\widehat{EBC}) = m(\widehat{ABE}) = 30^\circ$$

$$m(\widehat{ABC}) = 30^\circ + 30^\circ = 60^\circ$$

$$m(\widehat{ABC}) + m(\widehat{BCD}) = 180^\circ$$

$$60^\circ + m(\widehat{BCD}) = 180^\circ$$

$$m(\widehat{BCD}) = 120^\circ$$

60. E

$$4x + ay + 8 = 0 \quad A(3, -4)$$

$$4 \cdot (3) + a \cdot (-4) + 8 = 0$$

$$20 = 4a$$

$$5 = a$$

· GENEL KÜLTÜR - ORTAÖĞRETİM -
ÖN LİSANS ·
DENEME SINAVI 1 ÇÖZÜMLER

1. **E** İslamiyet öncesi Türklerde "İnal" ya da "Ataman" tigin eğitimcileridir.
Din adamlarına "Şaman (Kam, Baksı)" adı verilmiştir.
Diğer seçeneklerdeki terim-açıklama eşleştirmeleri doğru verilmiştir.
2. **D** Medrese eğitimi Türklerin hayatına İslam ile birlikte giren uygulamalardan birisidir. Töre, Türk İslam Devletlerinde Örfi hukuk olarak adlandırılmıştır. Kut anlayışı İslamiyet öncesinde olduğu gibi sonrasında da devam etmiştir. Ahiret inancı ve sınıfsal yapının olmaması da İslamiyet öncesinde varolan durumlardır.
3. **D** Anadolu Selçuklu Devleti (1075-1308) Süleyman Şah tarafından kurulmuştur.
Anadolu Selçuklu Devleti en parlak devrini I. Alaeddin Keykubat Dönemi'nde (1220-1237) yaşamıştır.
Bu dönemde kendi adına altın paralar bastırılmış, Kırım'ın Suğdak Limanı alınmış (1224), Mengücekoğulları'nın siyasi varlığına son verilmiştir. (1228)
I. Kılıç Arslan (1092-1107), I. İzzettin Keykavus (1211-1220) ve II. Gıyaseddin Keyhüsrev (1237-1246) Anadolu Selçuklu Devleti'nin diğer hükümdarlarıdır.
4. **B** Osmanlı Devleti Yıldırım Beyazid döneminde Timur İmparatorluğu ile yaptığı Ankara Savaşı'nı (1402) kaybetmiş ve Fetret Devri'ne girmiştir. 11 yıl süren Fetret Devri I. Mehmet Çelebi'nin 1413 yılında tahta çıkmasına kadar sürmüştür.
Bafeus (Koyunhisar) Savaşı 1302 yılında gerçekleşen, Osmanlı Devleti'nin kuruluşu kabul edilen savaştır.
Palekanon (Maltepe) Savaşı 1329 yılında gerçekleşen, Bizans İmparatorluğu'nun Anadolu'dan ümidini kesmesine neden olan savaştır.
Buçuktepe İsyanı, II. Mehmet döneminde ortaya çıkan ilk Yeniçeri ayaklanmasıdır.
Cem Sultan İsyanı, II. Bayezid döneminde yaşanan taht kavgasıdır.
5. **D** Savaş masraflarının artması ile olağanüstü hal vergisi Avarız, huzuru bozulan halkın topraklarını ekip biçmeyi bırakması üzerine ise Çiftbozan vergilerinde artış görülmüştür. Aşar, ürün vergisidir ve toprakların ekilmemesi halinde bu vergi türünde azalma görülür.

6. **C** Osmanlı mimarisinde Batı etkisi 18. yüzyılda Lale Devri (1718-1730) ile başlamıştır. III. Ahmet Çeşmesi Lale Devri'nde inşa edilen Batı tarzı ilk sivil mimari yapıttır.
Nuru Osmaniye Camii, III. Osman döneminde (1754-1757) inşa edilen Batı tarzı ilk dini mimari yapıttır.
"Bey Sarayı" Orhan Bey dönemine, "Sahn-ı Seman Medresesi" Fatih dönemine, "Edirne Darüşşifası" II. Bayezid dönemine, "Mostar Köprüsü" Kanuni dönemine ait mimari eserlerdir. Bu eserlerin tamamı 18. yüzyıl öncesine ait olduğu için Batı etkisinden söz edilemez.
7. **C** Selçuklularda hükümdarın erkek çocuğuna Melik, hocasına ise Atabey denilmiştir. Bu durum Osmanlı Devleti'ndeki Şehzade ve Lala arasındaki ilişkiye benzer.
8. **D** Kapıkulu ordusu I. Murat Dönemi'nde gayrimüslim kökenlilerin Pençik usulüne göre devrşirilmesi sonrası kurulan, başkentteki kışarlarda yaşayan ve sarayı korumakla görevli olan sürekli ve düzenli ordudur. Tımar sisteminin bozulması 17. yüzyılda Tımarlı Sipahi ordusu askeri sayısının azalmasına neden olurken, Kapıkulu askeri sayısının artmasına neden olmuştur, bu nedenle Kapıkulu Ordusunun kurulmasında etkili olduğu söylenemez.
9. **C** Viyana, Osmanlı tarihinde iki kez kuşatılmış ancak alınamamıştır. İlk kuşatma 1529'da Kanuni Sultan Süleyman tarafından, ikinci kuşatma ise 1683'te IV. Mehmet Dönemi'nde yapılmıştır.
10. **D** III. Mustafa Dönemi'nde Ruslarla yapılan 1768-1774 Osmanlı-Rus Savaşı'nda Osmanlı donanmasının Çeşme'de yakılması üzerine, donanmada ıslahat yapma ihtiyacı kaçınılmaz olmuş ve Batı tarzı deniz subayı yetiştirmek amacıyla Mühendishane-i Bahri Humayun kurulmuştur.
11. **D** 1876 Kanunuesasi ile tüm halkın hukuki hakları anayasal güvenceye alınmış, böylece hukuk alanında yaşayan Müslüman ile gayrimüslim ayrımı sona ermiştir.
12. **B** Darülaceze, II. Abdülhamit Dönemi'nde 1895 yılında çocuk, yaşlı, engelli ve kimsesizlerin barınmaları amacıyla açılan kurumlarıdır.
Tanzimat Dönemi'nde yetim,öksüz,kimsesiz çocukların eğitimi için 1863 yılında açılan kurum "Darüşşafaka"dır. Abdülaziz döneminin (1861-1876) eğitim kurumları arasında yer almıştır.
Darülmualimin (Erkek Öğretmen Okulu) ve Darülmualimat (Kadın Öğretmen Okulu) Tanzimat Dönemi'nde açılan eğitim kurumlarıdır.
Darüleytam, kimsesiz çocukların barınması ve meslek edinmesi için 1914 yılında açılan yetim yurdudur.

- 13. E** Meşrutiyet'e karşı çıkan 31 Mart İsyanı, İttihat Terakki ordusu "Hareket Ordusu" tarafından bastırılırken, Balkan Savaşı yenilgisi sonrasında sivil hükümete yapılan askeri darbe Bab-ı Ali Baskını da İttihat Terakki tarafından gerçekleştirilmiştir. Kaybedilen toprakları geri alma amacıyla da yönetimde etkili olan İttihatçılar tarafından dünya savaşına girme kararı alınmıştır.
- 14. E** Mondros Mütarekesi'nin 24. maddesindeki Vilayet-i Sitte tabiri ile Van, Elazığ, Sivas, Bitlis, Diyarbakır ve Erzurum kast edilmiş ve bu bölgede Ermeni devleti kurma yolunda adım atılmıştır.
- 15. E** 30 Nisan 1919'da IX. Ordu Müfettişliği görevine tayin edilen Mustafa Kemal Paşa'ya verilen görevler;
- Karadeniz'deki karışıklıkların tespit edilmesi,
 - Bölgedeki silah ve cephanenin toplanması
 - Bölgedeki direniş örgütlerinin dağıtılması olmuştur.
- III. ve XV. Kolorduların da emrine verildiği müfettişlik görevi Trabzon, Erzurum, Sivas, Van vilayetleri ile Erzincan ve Canik sancaklarını kapsamıştır.
- Bu bilgiler göz önüne alındığında Samsun Raporu'nda yer alan ikinci ve üçüncü madde, Mustafa Kemal'in kendisine verilen resmi görevin yetkileri dışında hareket ettiğini ortaya koymaktadır.
- 16. B** Erzurum Kongresi, 23 Temmuz-7 Ağustos 1919'da düzenlenmiştir.
- Ali Galip Olayı, Sivas Kongresi'nin (4-11 Eylül 1919) düzenlenmesini önlemek için Damat Ferit Paşa hükümeti tarafından çıkarılan Elazığ valisinin isyanıdır.
- Sivas Komutanlar Toplantısı'nın düzenlenmesi 16-28 Kasım 1919'da ,Temsilciler Kurulu'nun Ankara'ya gelişi 27 Aralık 1919'da olmuştur.
- Misak-ı Milli Kararları 28 Ocak 1920'de Osmanlı Mebusan Meclisi'nde kabul edilmiştir.
- Milli Mücadele Dönemi'ne ait gelişmeler incelendiğinde Misak-ı Milli Kararları'nın kabul edilmesinin diğerlerinden daha sonra gerçekleştiği görülmektedir.
- 17. A** Ankara Hükümeti'nin temsilcisi Dışişleri Bakanı Bekir Sami (Kunduh) Bey, konferansın ardından itilaflar ile ikili antlaşmalar imzalayarak Yunanistan'ı Anadolu'daki işgallerde yalnız bırakmayı amaçlamıştır.
- İstanbul'un İtilaf Devletleri tarafından işgali, Londra Konferansı'ndan önce 16 Mart 1920'de gerçekleşmiştir. Dolayısıyla Londra Konferansı'nın ardından imzalanan ikili antlaşmaların İstanbul'un işgalini önleme gibi bir amacı olamaz.
- Bekir Sami Bey'in Sevr Antlaşması'nın hükümlerini hafifletmek gibi bir amacı da söz konusu olmamıştır. Nitekim Sevr Antlaşması'nı TBMM Hükümeti tanımamış, imzalayanları vatan haini ilan etmiştir.
- 18. C** Batı Cephesi'nde 10 - 24 Temmuz 1921'de Yunanlılar ile gerçekleşen Kütahya - Eskişehir Muharebelerini kaybeden Düzenli Ordu, Meclis Başkanı Mustafa Kemal'in emriyle Sakarya Nehri'nin doğusuna çekilmiş, alınan yenilgi asker kaçaklarının artmasına ve Firariler Kanunu'nun yenilenmesine yol açmıştır.
- 19. D** Lozan Barış Antlaşması'nda (24 Temmuz 1919) Türkiye'yi Dışişleri Bakanı İsmet İnönü, Maliye Bakanı Hasan Saka ve Sağlık Bakanı Dr Rıza Nur temsil etmiştir. Yusuf Kemal Tengirşenk, Sakarya Meydan Muharebesi'nden sonra TBMM ile Fransa arasında imzalanan Ankara Antlaşması'nda (20 Ekim 1921) yer alan dışişleri bakanıdır.
- 20. E** Saltanat makamının 1 Kasım 1922'de I. TBMM tarafından kaldırılması ile Osmanlı Devleti resmen son bulmuş, böylece ülke yönetiminde yaşanan hükümet ikiliği (İstanbul - Ankara) ortadan kalkmıştır. Nitekim bu gelişme 29 Ekim 1923'te Cumhuriyet'in ilanı'na da uygun bir zemin oluşturmuştur.
- 21. B** Mustafa Kemal, Türk milletinin asıl bünyesini teşkil eden geri kalmış köylü ve çiftçi tabakasını çağımızdaki yenilik yollarında yürütmek ve refaha kavuşturmak için 1925'te Ankara'da Gazi Orman Çiftliği'nin kurulması çalışmalarını başlatmış, böylece bizzat çiftçilik yaparak Türk köylüsüne örnek olmuştur.
- 22. A** Türk Dil Kurumu'nun kuruluşuna önderlik eden Mustafa Kemal Atatürk'ün 1937'de Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yayımlanan "Geometri" adlı kitabı Dil Devrimi'nin kaynak eserleri arasında yer almıştır. Günümüzde kullanılan matematik terimlerinin pek çoğunun Atatürk tarafından adlandırıldığı bu eser bilimsel terimlerin Türkçeleştirilmesine öncülük etmiştir.

- 23. D** Din ve vicdan özgürlüğünün sağlanması, din ve devlet işlerinin birbirinden ayrılması, dini inançların kötüye kullanımının önüne geçilmesi, akıl ve bilimin ön plana çıkarılıp skolastik düşüncenin sonlandırılması Laiklik ilkesi ile ilgilidir.

Yeni Türk Devleti'nde laiklik ile ilgili ilk adım, 1 Kasım 1922 tarihinde Saltanatın kaldırılması ile olmuştur.

Cumhuriyetin ilanı (29 Ekim 1923), Halifeliğin kaldırılması (3 Mart 1924), Şeriye ve Evkaf Vekaleti'nin kaldırılması (3 Mart 1924) laik devlet anlayışını güçlendiren inkılaplardır.

17 Şubat 1926 tarihinde Türk Medeni Kanunu'nun kabulü ile İslam temelli medeni kanun olan "Mecelle" yürürlükten kaldırılmıştır. Bu inkılapla hem medeni hukukun laikleştirilmesi sağlanmış hem de laik devlet anlayışının güçlenmesine katkı sağlanmıştır.

Erkan-ı Harbiye Vekaleti'nin kaldırılmasının (3 Mart 1924) laik devlet anlayışına katkısından söz edilemez. Bu kanunun kabulü ile ordunun siyasetten ayrılması sağlanmıştır.

- 24. D** Etabli Antlaşması, bir diğer adıyla Türk-Yunan Dostluk Antlaşması Lozan'dan kalan mübadele sorununun çözümü için 10 Haziran 1930'da imzalanmıştır.

Şıklarda yer alan diğer gelişmelerden;

- Türkiye'nin Milletler Cemiyeti'ne üye olması 1932'de,
- Türkiye'nin Nyon Konferansı'na katılması 1937'de,
- Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nin imzalanması 1936'da,
- Sadabat Pakti'nin kurulması 1937'de gerçekleşmiştir.

- 25. A** Japonya'da Meiji Restorasyonu İmparator Mutsihito (1868-1912) öncülüğünde XIX. yüzyılın ikinci yarısında başlatılan yenileşme sürecidir.

1919-1939 yıllarını kapsayan İki Dünya Savaşı arası Dönemde;

- Arap Yarımadası'nda manda rejimlerinin kurulması 1920 San Remo Konferansı kararları doğrultusunda gerçekleştirilmiş, bu doğrultuda Irak ve Ürdün'de İngiliz, Suriye ve Lübnan'da Fransız mandaları kurulmuştur.
- Ulusal Faşist Parti 1922'de İtalya'da iktidara gelmiş,
- SSCB 1 Ocak 1923'te kurulduğunu ilan etmiş,
- İspanya İç Savaşı 1936'da başlamıştır.

- 26. C**

- 1967'de Yunanistan'da iş başına geçen Albaylar Cuntası, 15 Temmuz 1974'te Makarios'u devirip EOKA yanlısı Nikos Sampson'u iş başına getirmiş ve ada da Kıbrıs Elen Cumhuriyeti ilan edilmiştir. Albaylar Cuntası'nın Kıbrıs'a yönelik fiili müdahalesi karşısında Ecevit - Erbakan Koalisyon Hükümeti Kıbrıs'a askeri harekât kararı almış 20 Temmuz 1974'te başlayan I. Kıbrıs Barış Harekâtı 22 Temmuz'da son bulmuştur.
- ABD Kongresi'nin 5 Şubat 1975'te Türkiye'ye yönelik silah ambargosu kararı alması ise 16 Ağustos 1974'te sona eren II. Kıbrıs Barış Harekâtı'nın bir sonucudur.

- 27. E** 1991 yılında kurulan Bağımsız Devletler Topluluğu'nun (BDT) kurucu üyelerinden biri olan Ukrayna, Rusya Federasyonu'nun 2014 yılında Kırım'a müdahalesi nedeniyle aynı yıl birlikten ayrılmıştır.

Diğer seçeneklerdeki ülkeler halen BDT'nin üyeleri arasında yer almaktadır.

- 28. C** Bolkar Dağları, Bey Dağları ve Aladağlar Akdeniz Bölgesi'nde yer alır. Kıvrılma sonucunda oluşan bu dağların yükseltisi fazla olduğu için buzul şekilleri görülmektedir. Kaçkar Dağları, Karadeniz Bölgesi'nde yer alır. Buzul şekilleri görülür.

- 29. D** 21 Haziran tarihi Türkiye'de en uzun gündüzün yaşandığı tarihtir. Temmuz ayında da gündüzler gecelerden uzundur ve kuzeye gidildikçe gündüz süresi uzar. Sivas'tan daha uzun gündüz yaşamak için kuzeye gidilmelidir. Batıya gidildikçe güneş daha geç doğar. Bu nedenle Bursa Sivas'a göre hem daha uzun gündüz yaşar hem de güneş daha geç doğar.

- 30. A**

- Çukurova, akarsu biriktirme şekillerinden biri olan delta ovalıdır.
- Kapıdağ Yarımadası (tombolo), Sinop İnceburun (Tombolo), Büyükçekmece ve Terkos Gölleri (lagün) dalgalının oluşturduğu şekillerdir.

- 31. C** Soruda verilen göllerden Sapanca tektonik oluşuma sahipken, diğerleri farklı oluşuma sahiptir.

- 32. D** Haritada gösterilen alanlarda görülen toprak terra rossa'dır. Akdeniz ikliminin toprağıdır. Demir oranı yüksek ve rengi kırmızıdır. Bu topraklar organik madde bakımından fakirdir.

- 33. E** Ankara, İç Anadolu Bölgesi'nde yer alır. Bu bölgenin en çok yağış aldığı mevsim ilkbahardır. Bu nedenle sel olayları ilkbaharda artış gösterir.
- 34. A** Akarsu rejimlerinin düzensiz olmasının en önemli sebebi iklimdir. Yağış rejimi düzensiz olduğu için akarsu rejimleri de düzensizlik gösterir.
- 35. D** Türkiye'de 2020 nüfus sayımlarına bakıldığında erkek nüfusun kadın nüfustan fazla olduğu görülmektedir. Aritmetik nüfus yoğunluğu, toplam nüfusun yüzölçümüne bölünmesiyle bulunur. 1927 yılında yapılan ilk nüfus sayımından günümüze kadar sürekli artış göstermektedir. Kentsel nüfus oranı da artmaktadır.
- 36. C** Tarımsal nüfus yoğunluğu tarımla uğraşan nüfusun tarım alanlarına bölünmesiyle bulunur. Tarımsal nüfus yoğunluğu Rize ve Antalya gibi engebeli kentlerde fazladır.
- 37. B** Divan, Batı Karadeniz'de tarımın ön planda olduğu sürekli köyaltı yerleşmesidir.
- 38. E** Sivas, Doğu Anadolu Projesi'ne sonradan eklenmiştir.
- 39. D** Haritada IV numara ile gösterilen Ergene çevresi önemli bütün üretim merkezlerinden biri değilken diğerleri önemli bütün üretim yerleridir.
- 40. C** İzmir, İzmit ve Mersin kentleri kıyıda yer alan ve işlek limanlara sahip kentlerdir. Ulaşım olanaklarının gelişmişliği bu illerde petro-kimya tesislerinin kurulmasını sağlamıştır.
- 41. C** Soruda verilen yerlerden Zonguldak (Kozlu, Kilimli) Bartın'da (Amasra) taşkömürü çıkartılmaktadır.
- 42. E** Karabük'te demir-çelik fabrikası taşkömürüne yakın olduğu için kurulmuştur, demir madeni buradan çıkarılmamaktadır.
- 43. B** Türkiye'de yurt içi yük taşımacılığında en fazla kullanılan ulaşım türü kara yoludur.
- 44. E** Verilen kentlerin ortak özelliği turizmdir.
- 45. E** Tıbbi aletler Türkiye'nin daha çok ithal ettiği sanayi ürünleri arasındadır.
- 46. D** Medeni kanuna göre, on sekiz yaşını dolduranlar ergin kabul edilir. Bunun dışında kişi evlilik ve kazai rüş (yargı kararı) ile ergin olabilir buna erken erginlik adı verilir.
- 47. B** Türk Medeni Kanunu'na göre, bir kimse ölümüne kesin gözle bakılmayı gerektiren bir durum içerisinde kaybolmuşsa ve cesedi bulunamamışsa ölmüş sayılmasına ölüm karinesi denir. Kaybolan bu kişinin nüfusa kayıtlı yerleşim yerinin en büyük mülki amirinin emriyle kütüğe ölüm kaydı işlenir. I ve III öncüllerde verilen durumlar gaiplik için geçerlidir.
- 48. B** 1982 Anayasası'na göre, vergi ödevi siyasi hak ve ödevler başlığında düzenlenmiştir yani aktif statülü bir haktır. Sporun geliştirilmesi, grev hakkı ve lokavt, kamulaştırma, çalışma hakkı ve ödevi ise pozitif statülü yani ekonomik ve sosyal haklar arasında düzenlenmiştir.

49. A İstinaf, ilk derece mahkemeleri tarafından verilen kararların hem olay yönünden hem de hukuki yönden üst dereceli mahkeme tarafından denetlenmesidir. Bu yola başvurulduğunda üst derece istinaf mahkemesi (bölge adliye mahkemesi) dava dosyasını ikinci kez inceler ve yerel mahkemenin verdiği kararı denetler. Temyiz, istinaf mahkemesi kararlarının hukuki denetim açısından incelenmesini amaçlayan bir kanun yoludur. Temyiz incelemesi için bölge adliye mahkemesinin (istinaf mahkemesi) kararına karşı, Yargıtay'a temyiz başvurusu yapılabilir.

50. A 1982 Anayasası'na göre, meclisin toplanmasından itibaren ilk 5 gün içinde meclis başkanlığına adaylık başvuruları tamamlanır. Adaylık başvuru süresinin bitiminden itibaren 5 gün içinde ise seçimi tamamlanır.

51. D 1982 Anayasası'na göre olağanüstü dönemlerde çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnameleri normlar hiyerarşisine göre kanunlar ile aynı basamakta yer aldığı için kanun hükmündedir. Cumhurbaşkanı tarafından çıkarılan bu kararnameler ile sert çekirdek haklar haricindeki tüm temel hak ve hürriyetler durdurulabilir. Bu kararnamelere yargı denetimi kapalıdır. Olağanüstü dönem Cumhurbaşkanlığı kararnameleri Resmi Gazete'de yayımlandığı gün Meclisin onayına sunulur. Olağanüstü hal süresi Cumhurbaşkanının talebi doğrultusunda Meclis tarafından her defasında 4'er ay uzatılabilir

52. C Devlet memurlarının yıllık izin süresi, hizmeti 1 yıldan on yıla kadar (On yıl dahil) olanlar için yirmi gün, hizmeti on yıldan fazla olanlar için 30 gündür. Zorunlu hallerde bu sürele gidiş ve dönüş için en çok ikişer gün eklenebilir.

53. A Belediye idaresi yerinden idarenin yerel yönetim teşkilatı içinde yer almaktadır. İl idaresi, ilçe idaresi, il idare kurulu, İlçe idare kurulu merkezi idarenin taşra teşkilatında yer almaktadır.

54. E Görevden uzaklaştırma memur hakkında yürütülen bir soruşturmada kesin hüküm açıklanıncaya kadar uygulanan geçici bir tedbirdir. İstifa, memurluktan çıkarılma, ölüm, emeklilik, memurluk ile bağdaşmayan görev yapmak, istifa etmiş sayılmak, memur olma şartlarını yitirmek memurluğun sona erme halleridir.

55. C 27 Mayıs 1960 Askeri Darbesi sonucunda Cumhurbaşkanı Celal Bayar, Başbakan Adnan Menderes ve hükümet üyeleri tutuklanmıştır. Adnan Menderes, Fati Rüştu Zorlu, Hasan Polatkan idam edilmiştir.

56. E Halit Ziya Uşaklıgil Türk romanının gerçek kurucusu olarak kabul edilir. Batı romanı seviyesindeki ilk romanı Mai ve Siyah'tır. Aşk-ı Memnu, Kırık Hayatlar, Kırk Yıl, Saray ve Ötesi sanatçının diğer önemli eserleridir.

57. B "Olympos Antik Kenti" Antalya'da bulunan önemli antik kentlerden birisidir. Olympos, Işık ülkesi Likya'nın önemli liman kentlerinden birisidir. Doğa, tarihi ve güzellikleriyle etkileyici bir görünüşe sahip olan kent dünyanın en gözde yerlerindendir.

58. E Almanya, Birleşmiş Milletlerin üyesidir fakat güvenlik konseyinin beş daimi veto hakkına sahip ülkeleri arasında yer almamaktadır. Güvenlik Konseyi'nin beş daimi üyesi; Fransa, İngiltere, Rusya, Çin ve ABD'dir.

59. A 2020 Tokyo Olimpiyat Oyunları'nda Türkiye'ye okçulukta ilk altın madalyayı kazandıran milli sporcu Mete Gazoz'dur. Finalde İtalyan rakibini 6-4 yenen Gazoz altın madalyanın sahibi olmuştur.

60. E Arslantepe Höyüğü 2021'de UNESCO tarafından Dünya Miras listesine eklenmiştir. Böylece ülkemizin listedeki önemli miras sayısı 19'a yükselmiştir. Malatya'nın Battalgazi ilçesinde bulunan Arslantepe Arkeolojik Alanı dünyanın ilk devlet teşkilatı örneklerini barındırmaktadır. Alanda MÖ. 5'li yıllara ait yerleşim birimleri görülmektedir.

GENEL YETENEK - ORTAÖĞRETİM -
ÖN LİSANS -
DENEME SINAVI 2 ÇÖZÜMLER

1. C Kalıplaşmamış söz öbeklerinin anlam özelliklerini belirlemeye yönelik bilgi ve becerileri ölçmeyi amaçlayan bu tür sorularda genellikle çeşitli sembolik söylemlerden hareketle sözcüklere ya da söz öbeklerine mecaz anlam yüklenir ve bu mecaz anlamların tespit edilmesi istenir. Bu nedenle anlamı istenen söz öbeğinin hangi durum, olay ya da kavram üzerine söylendiğinin ve metnin bağlamına uygunluğunun kontrol edilmesi gerekir. Öncülde verilen parça bu doğrultuda incelendiğinde parçada roman türü üzerine bir değerlendirme yapıldığı görülmektedir. Parçada geçen “harcını yaşıntıların karılmasıyla elde etmek” sözüyle de romanın oluşturulmasında faydalanılan temel malzemenin yaşıntılardan yani deneyimlerden hareket edilerek elde edildiği vurgulanmaya çalışılmıştır. Altı çizili ifade de geçen “harç” ve “karmak” anahtar sözcükleri dikkate alındığında bu sözle vurgulanmak istenenin C seçeneğindeki “içeriğini deneyimlerin sentezi ile geliştirmek” yargısı olduğu anlaşılmaktadır.
2. E Öncülde verilen parçada geçen numaralanmış sözcükler kullanıldıkları bağlam çerçevesinde incelendiğinde I numaralı “yadırgamak” sözcüğünün “alışmama”; II numaralı “gelişigüzel” sözcüğünün “baştan savma”; III numaralı “canını sıkmak” söz öbeğinin “neşesini kaçırmak” ve IV numaralı “Söz gelimi” söz öbeğinin “örneğin” anlamına gelecek biçimde kullanıldığı anlaşılmaktadır. Ancak V numaralı “kalifiye” sözcüğü “kalıcılık” değil “nitelikli” anlamını kastedecek biçimde kullanılmıştır. Dolayısıyla V numaralı ifadenin, ayrıca içinde verilen sözle anlamca uyuşmadığı görülmektedir.
3. A Cümle oluşturma sorularında, cümlelerin kuralı ve anlamlı olması istendiğinden öncelikle yargı değeri taşıyan (yüklem olan) söz öbeği tespit edilir ve bu öbek sona çekilir. Daha sonra diğer söz öbekleri dil bilgisi kuralları göz önünde bulundurularak sıralanır. Buna göre öncülde verilen numaralanmış sözler incelendiğinde ana yargı değeri taşıyan yani yüklem olabilecek ifadenin IV numaralı “hızı yaşlandıkça yavaşlıyor” söz öbeği ile V numaralı “böylece daha kolay kilo alınıyor” söz öbeği olduğu görülmektedir. Dolayısıyla ortaya çıkarılacak cümlelerin sıralı cümle özelliği taşıdığı anlaşılmaktadır. Ancak “böylece” zarfının bir sonuç bildirdiği düşünüldüğünde en sona çekilecek ifadenin V numaralı söz öbeği olduğu görülmektedir. Bu söz en sona çekilip dil bilgisi kuralları ve anlam akışı çerçevesinde diğer söz öbekleri sıralandığında cümle şu şekilde ortaya çıkmaktadır:
- (III) Yakın zamanda gerçekleştirilen (VI) bir araştırma sonucuna göre (II) yağ hücrelerindeki lipid döngüsü (IV) yani yağların yakılma ve depolanma (I) hızı yaşlandıkça yavaşlıyor (V) böylece daha kolay kilo alınıyor.
- Buna göre sıralama III-VI-II-IV-I-V biçimindedir ve baştan üçüncü, II numaralı sözdür.

4. D Cümle tamamlama sorularında cümlelerin anlam akışının doğru sezilmesi ve cümlede geçen anahtar kelimelerin iyi okunması gerekir. Ayrıca cümlelerin temel iletişi ve seçeneklerde verilen ifadelerle cümledeki boşluklardan önce ya da sonra verilmiş sözler arasındaki dil bilgisi uyumu da göz önünde bulundurulmalıdır. Buna göre öncülde geçen sözler incelendiğinde tamamlanacak cümlede, beyinde bulunan nöronlar ve bu nöronlarla ilişkili teknolojik cihazlar hakkında kıyaslamaya dayalı bir saptamadan söz edildiği anlaşılmaktadır. Cümlede beyindeki nöronların sayısının çok olduğu ancak bu nöronlarla ilişkili teknolojik cihazların sınırlı sayıda laboratuvarında yer aldığı vurgulanmaya çalışıldığı görülmektedir. Cümlede verilmiş boşluktan hemen önceki “ancak” bağlacının, düşüncenin yönünü değiştiren bir anahtar kelime olduğu göz önünde bulundurulduğunda cümlede boş bırakılan yere getirilmesi gereken en uygun sözlerin D seçeneğindeki “beyindeki tek bir nöronun aktivitesini izlemeyi başarabilecek” ifadeleri olduğu görülmektedir. Bu sözler cümleye yerleştirildikten sonra ortaya çıkan cümle şu şekildedir:

Beyinde doksan milyar civarında nöron bulunuyor ancak beyindeki tek bir nöronun aktivitesini izlemeyi başarabilecek teknoloji yalnızca birkaç laboratuvarında mevcut.

5. B Öncülde verilen parçanın I numaralı “Güneş’ten gelen ışınların bir kısmı atmosfer tarafından soğurulurken bir kısmı yeryüzüne ulaşır.” cümlesinde kanıtlanabilir yani nesnel bir açıklamada bulunulması A seçeneğini; II numaralı “Ancak Sanayi Devrimi’nden beri sera gazlarının atmosferdeki oranı giderek artıyor.” cümlesinde sera gazlarının gittikçe yani aşamalı biçimde arttığından söz edilmesi C seçeneğini; IV numaralı “Buna bağlı olarak da Dünya’nın ortalama sıcaklığı yükseliyor.” cümlesinde III numaralı cümlede sözü edilen sera gazı artışının Dünya’daki ortalama sıcaklığı artırdığının açıklanması D seçeneğini ve V numaralı “Küresel ısınma ya da iklim değişikliği olarak isimlendirilen bu olgu, canlı ve ekosistem sürekliliğini tehdit eden etkiler ortaya çıkarıyor.” cümlesinde küresel ısınma ya da iklim değişikliği denen durumun ekosistemi tehdit eden etkiler yarattığından söz edilmesi E seçeneğini doğrulamaktadır. Ancak parçanın II numaralı “Atmosferde bulunan sera gazları ise yeryüzü tarafından soğurulan ve uzaya kızılötesi dalga boyunda geri yansıyor ışınların bir kısmını soğurur.” cümlesinde atmosferin zararlı kızılötesi ışınları içine çekip süzdüğünden değil atmosferde bulunan sera gazlarının kızılötesi ışınları soğurmasından söz edilmektedir. Bu nedenle B seçeneğinde verilen ifadeler, parçadaki II numaralı cümle ile ilgili olarak yanlış bir yargı içermektedir.

6. C Öncülde verilen parçadaki I numaralı “bazen” sözcüğü “ara sıra” anlamına geldiğinden ve “hisset-” fiilini zaman bakımından tamamladığından bir zarftır. II numaralı “durgun” sözcüğü ise yine “hisset-” fiilinin gerçekleşme şeklini bildirdiğinden bir zarftır. III numaralı “insan” sözcüğü ise yeryüzündeki bir canlı grubunu temsil eden tür (cins) adıdır. IV numaralı “mavi” sözcüğü ise cümle içinde “ton” adını niteleme görevi ile kullanıldığından sıfattır. Bu bağlamda öncüldeki parçada geçen numaralanmış sözcüklerin türlerinin sırasıyla “zarf, zarf, isim, sıfat” olduğu anlaşılmaktadır.

7. B “-An, -Asl, -mAz, -Ar, -Dlk, -AcAk, -mİş” eklerinin fiil kök ya da gövdelerine getirilmesiyle yapılan sıfat-fiiller başka sözcüklerle öbekleşip bir kelime grubu meydana getirebilir. Bu soruda da sıfat-fiillerin kurduğu öbeğin içinde bir isim tamlamasının olup olmadığının tespit edilmesi istenmiştir. İsim tamlamaları en az iki ismin tamlama ekleri aracılığıyla aitlik-sahiplik ilişkisi içinde bir araya getirilmesi sonucu ortaya çıkan söz öbekleridir. Seçeneklerde verilen cümleler bu doğrultuda incelendiğinde şu çözümler elde edilmektedir:

A seçeneği

Sıfat-fiil öbeği → Herkesin hayatını yansıtabilen (öykü)
İsim tamlaması → Herkesin hayatı

C seçeneği

Sıfat-fiil öbeği → Köy yaşantısını içselleştirmiş (sanatçı)
İsim tamlaması → Köy yaşantısı

D seçeneği

Sıfat-fiil öbeği → Buz kristallerinin birleşimiyle ortaya çıkan (kar)
İsim tamlaması → Buz kristallerinin birleşimi

E seçeneği

Sıfat-fiil öbeği → Milattan önceki yılların izlerini taşıyan (höyük)
İsim tamlaması → yılların izleri

Buna göre A, C, D ve E seçeneklerinde geçen cümlelerdeki sıfat-fiillerin içinde isim tamlamalarının var olduğu görülmektedir. Ancak B seçeneğindeki “Zorla bir yazıya başlamam ancak ipin ucunu yakalayınca yazmakta zorlanırım.” cümlesinde “ipin ucu” ifadesi isim tamlaması olmasına rağmen cümlede sıfat-fiil öbeği bulunmamaktadır.

8. E Cümle öğelerine yönelik bilgilerin ölçüldüğü bu tür soruların çözümü gerçekleştirilirken cümlelerin temel unsuru olan yüklemnin tespit edilmesi ve bu öğeye bağlı diğer unsurların belirlenmesi oldukça önemlidir. Cümlelerin öge çözümlemesi gerçekleştirilirken cümle içinde görevli kelimelerin ya da kelime gruplarının doğru biçimde analiz edilmesi gerekir. Bu analiz gerçekleştirilirken yüklem tespit edilir ve yükleme sorulan bir dizi soru ile öteki öğelerin tespiti gerçekleştirilir. Buna göre, öncülde verilen cümleyi oluşturan öğeler analiz edildiğinde şu çözümleme elde edilmektedir:

Animasyonun filmlerde ve reklam filmlerinde

Özne

kullanılması / büyük kitlelerin bu sanat

Dolaylı tümleç

türünü tanımasına ve sevmesine / imkân vermiştir.

Yüklem

Seçeneklerde verilen cümlelerin öge çözümleri ise şu şekildedir:

A seçeneği

Bilmecelerin onda dokuzunu / öz Türkçe sözcükler

Nesne

Özne

oluşturmaktadır.

Yüklem

B seçeneği

Görsel zekâ / görsel dünyayı doğru olarak

Özne

algılama ve kişinin kendi görsel yaşantılarını yeniden yaratma kapasitesidir.

Yüklem

C seçeneği

Nüfus ve sanayileşme giderek arttığından

Zarf tümleci

dünyada / enerji ihtiyacı / artmaktadır.

Dolaylı tüm. Özne Yüklem

D seçeneği

Elinde tuttuğu kâğıttaki yazının ne anlama

Zarf tümleci

geldiğini / çok / merak ediyordu.

Zarf tüm. Yüklem

E seçeneği

Zamana karşı duramayan insanın en azından zamanı somut hâle getirme çabasının ürünü olan

Özne

takvimler / kâğıtlara / sığmadı.

Dolaylı tüm. Yüklem

Bu çözümlemelere göre öncülde verilen cümlelerin öge dizilişi “özne-dolaylı tümleç-yüklem” biçimindedir ve öğelerinin dizilişi bu şekilde olan cümle de E seçeneğinde verilmiştir. Dolayısıyla E seçeneğinde verilen cümle, öğelerinin dizilişi bakımından öncüldeki cümle ile özdeştir.

9. D Sözcüklerin yapı bilgisi ile ek ve kök bilgisini ölçmeye dönük bu sorunun öncülünde verilen parçada geçen I numaralı “yerleşik” sözcüğü, “yer” isim köküne getirilen isimden fiil yapım eki “-leş-” ve fiilden isim yapım eki “-ik” ile türemiştir. II numaralı “devrim” sözcüğü, “devir-” fiil köküne getirilen fiilden isim yapım eki “-(i)m” ile türemiştir. III numaralı “insanların” sözcüğü, “insan” isim köküne getirilen çoğul eki/isim çekim eki “-lar” ve tamlayan/isim çekim eki “-ın” ile çekimlenmiştir. V numaralı “verimin” sözcüğü “ver-” fiil köküne getirilen fiilden isim yapım eki “-(i)m” ile türemiş ve daha sonra tamlayan/isim çekim eki “-ın” ile çekimlenmiştir. Bu bilgiler doğrultusunda A, B, C ve E seçeneklerinde verilen bilgiler doğrudur. Ancak D seçeneğinde verilen, IV numaralı “beslenme” sözcüğünün fiil kökünden türediği ile ilgili bilgi yanlıştır. Çünkü sözcük, “besi” isim köküne getirilen isimden fiil yapım eki “-len-” ve fiilden isim yapım eki/isim-fiil eki “-me” ile türetilmiştir.

10. A Seçeneklerde verilen cümleler Türk Dil Kurumunun yazım kuralları çerçevesinde incelendiğinde B, C, D ve E seçeneklerinde herhangi bir yazım yanlışının bulunmadığı görülmektedir. Bu cümlelerdeki tüm ifadeler yazım kurallarına uygun biçimdedir. Ancak A seçeneğindeki cümlede geçen “Ay Tutulması’dır” ifadesinde bir yazım yanlışlığı yapıldığı görülmektedir. Bu ifadenin doğru yazımı “Ay tutulması” biçimindedir. “Ay” sözcüğü bu ifadede Dünya’nın uydusu olan özel bir varlığı karşıladığından büyük yazılması gerekmektedir ancak “tutulma” olayı özel adla öbekleşerek yeni bir özel ad meydana getiremediğinden, sık tekrarlanan bir olayı karşıladığından bu ifadenin büyük yazılması yanlış olur.

11. D Virgölün (,) temel kullanımlarına yönelik bilgileri yoklayan bu sorunun öncülünde verilen parçada geçen "...Bunlar insanları kimi zaman suskunluğa gömdü, kimi zaman da sonraki kuşakların kültürel dokularında dönüşüme sebep oldu..." ifadelerinde virgöl (,) sıralı cümleleri birbirinden ayırma; "...Veba, kara ölüm, tarih boyunca defalarca ortaya çıktı ne yazı ki..." ifadelerinde ara sözü belirtme; "...Şimdiye kadar kalabalık orduların zulmünden çekinen, onların korkusuyla yaşayan insanlar..." ifadelerinde art arda sıralanan eş görevli söz öbeklerini ayırma; "Toplumlar, yüzyıllar içerisinde pek çok travma yaşadı..." ifadelerinde ise yüklemden uzak düşmüş özneyi belirtme görevi ile kullanılmıştır. Ancak parçada herhangi bir alıntı söz kullanılmadığından virgölün (,) tırnak içinde verilmeyen aktarma cümlesini örneklediren bir kullanımı yoktur.
12. E Öncülde verilen dizelerde geçen "ağarttı" sözcüğünde (ak – ar – t – di) koyu dizilmiş seslerde görülen değişimler ünsüz yumuşaması ve ünsüz benzeşmesini örneklemiştir. Dizelerdeki "Bitmiyor" sözcüğünde (bit – me – yor) geniş ünlünün (e) dar ünlüye (i) dönüşmesi ünlü daralmasını örneklemiştir. Yine dizelerde geçen "ufka" sözcüğünde (ufuk – a) ikinci hecedeki dar ünlünün (u) ünlü ile başlayan ek (-a) geldikten sonra düşmesi, ünlü düşmesini örneklemiştir. Buna göre dizelerde ünsüz yumuşaması, ünlü daralması, ünsüz benzeşmesi ve ünlü düşmesi vardır. Ancak ünsüz türemesini örneklediren herhangi bir kullanım söz konusu değildir. Ünsüz türemesi, Arapçadan dilimize giren ve özgün biçimlerinde sonunda ikiz ünsüz bulunan kelimelerin Türkçede tek ünsüzle kullanılması sonucunda ortaya çıkar. Bu kelimeler ünlüyle başlayan ek veya yardımcı fiille kullanıldıklarında sondaki ünsüz ikizleşir: hak (haklı), his (hissî) vb.
13. B Öncülde verilen parçada "Farkındalık dediğimiz şey, bilinçaltı süreçlerini bilinç düzeyinde gözlemleyebilme yeteneğidir. Bilinçaltı ise duyguların hafızasıdır... His; duygulanım öncesi oluşan ruhsal hâldir..." ifadelerinde "farkındalık", "bilinçaltı" ve "his" kavramlarının ayırt edici özellikleri ile açıklanması, anlatımda "tanımlama"nın kullanıldığını göstermektedir. Ayrıca parçada "...Bu doğrultuda farkındalık geliştirilebilir bir yeti olabilir ancak bilinçaltı, geliştirilmekten çok deneyimlerle genişleyen bir dünyadır..." ifadeleri ile bilinçaltı ve farkındalık arasında bir kıyaslama yapılmıştır. Bu da anlatımda "karşılaştırma"dan da yararlandığını göstermektedir. Ancak parçada insana has özelliklerin insan dışı varlıklara yüklenmesini (kişileştirme), örneklemeyi ya da tanık göstermeyi doğrulayan herhangi bir kullanım söz konusu değildir.
14. D Paragraflar, çeşitli cümlelerin bir konu etrafında anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde bir araya gelmesiyle oluşur. Her paragrafın kendi içinde bir konu bütünlüğü vardır ve paragrafı oluşturan cümleler belli bir mantık sıralamasına, hiyerarşisine göre bir araya gelir. Paragrafları oluşturan cümleler arasındaki anlamsal bağ, bağdaşıklık unsurlarından gönderimle sağlanır, dolayısıyla paragrafları oluşturan her cümle birbirini destekler niteliktedir. Paragraflarda ana konudan bağımsız ya da cümlelerin düşünce akışı dışında bilgi içeren herhangi bir cümleye yer verilirse paragrafın anlam bütünlüğü bozulur. Buna göre, öncülde verilen parçanın I, II, III, IV, V ve VII numaralı cümlelerinde "gerçek Güney Kutbu'nu bulmak"la ilgili çeşit-

li bilgilerin konu edildiği görülmektedir. Bu doğrultuda söz konusu cümlelerin bir konu bütünlüğü sağladığı ifade edilebilir. Ancak parçanın VI numaralı "Manyetik iğneli pusulalar binlerce yıldır insanlar tarafından yön bulmak için kullanılıyor." cümlesinde manyetik iğneli pusulalarla ilgili bilgi aktarılmasının, paragrafın anlam akışını bozduğu görülmektedir.

15. C Paragrafları oluşturan cümleler arasındaki anlamsal bağ, bağdaşıklık unsurlarından gönderimle sağlanır, dolayısıyla paragrafları oluşturan her cümle birbirini destekler niteliktedir. Paragrafta anlatılanlarla ilgili konuya bakış açısı değiştirilir ve daha sonra bu bakış açısının bütünlüğüne yönelik bilgiler sunulmaya başlarsa paragraf söz konusu cümleden itibaren ikiye bölünebilir. Bu tür soruların çözümünde ayrıca paragrafın giriş cümlesinin en genel yargıyı içerdiği bilgisi göz önünde tutulmalıdır. Çünkü kendinden önceki cümle ile bağlantı kurulmasını sağlayan gönderim öğeleri paragrafların giriş cümlesinde bulunmaz. Buna göre parçadaki cümleler incelendiğinde I, II ve III numaralı cümlelerde insanların Paleolitik Çağ'da gerçekleştirdikleri çeşitli faaliyetlerden, ürettikleri araç gereçlerden söz edildiği görülmektedir. Bu durumda söz konusu cümleler kendi aralarında bir konu bütünlüğü sağlamıştır. Ancak parçanın IV numaralı "İlk insanların sanatsal faaliyetlerde bulunup bulunmadığına yönelik sorular, günümüz insanını devamlı meşgul eder." cümlesinden itibaren ilk insanların sanatsal faaliyetler gerçekleştirip gerçekleştirmediği düşüncesinin günümüz dünyasına ve araştırmalara yansımalarından söz edildiği görülmektedir. V ve VI numaralı cümlelerde de bu konu sürdürülmüştür. Dolayısıyla öncülde verilen parçanın IV numaralı cümleden itibaren ikiye bölünebileceği ifade edilebilir.
16. B Öncülde verilen parçadaki cümleler anlam akışı ve hiyerarşisine göre incelendiğinde I numaralı cümlede Çin'e gönderilen bir heyetten söz edildiği, III numaralı cümlede de heyetin Çin'e ulaşış yeniden ülkeye döndüğünden söz edildiği görülmektedir. II numaralı cümlede ise heyetin Çin'e gidip dönmemesinden günümüze her iki ülkede de kalıcı değişiklikler yaşandığından söz edilmiştir. VI numaralı cümlede de bu değişikliklere bir örnek verilmiştir. Bu doğrultuda II numaralı cümlelenin VI numaralı cümlelenin hemen öncesine gelmesi gerekmektedir. Ayrıca V numaralı cümlede de heyetin başında bulunan kişi ile ilgili bilgi verilmesi, bu cümlelenin I ve III numaralı cümleler arasındaki geçiş ifadesi olduğunu göstermektedir. Buna göre parçanın anlam bütünlüğünün sağlanabilmesi için II ve V numaralı cümlelerin birbiriyle yer değiştirmesi gerekmektedir.
17. E Öncülde verilen parçada Moliere'in "Cimri" adlı eseri ile ilgili değerlendirmelerde bulunulduğu görülmektedir. Parçada verilmiş boşluktan hemen önceki "Yüzyıllarca süren bu gerçekler, yeryüzünde hâlâ hemen her yerde geçerlidir..." ifadeleri ile esere yönelik olarak neredeyse her yerde geçerli gerçekleri içerdiği yönünde yani eserin içeriği bakımından evrensel bir çizgiye ulaştığı bağlamında bir değerlendirme bulunulmuştur. Dolayısıyla boş bırakılan yere getirilecek ifadelerin bu anlam akışını destekler bir içeriğe sahip olması gerekir. Seçeneklerde verilen cümleler bu doğrultuda incelendiğinde bu anlamı içeren ifadelerin E seçeneğindeki "Böylece yazar sadece kendi çağının ve ülkesinin insanı olmaktan çıkmış, evrensel bir kimliği sergilemeye koyulmuştur." cümlesinde verildiği anlaşılmaktadır.

18. A Öncülde verilen parçada geçen “Teknoloji kullanımı küçük yaşlarda başlayabilir. Özellikle içerik ve zaman anlamında kontrolü sağlanabildiği zaman başlanabilir...” ifadeleri göz önünde bulundurulduğunda parçada teknoloji kullanımının özellikle kontrollü biçimde küçük yaşlarda başlamasının olumlu olabileceğinin konu edildiği anlaşılmaktadır. Dolayısıyla bu parçada teknoloji kullanımının -internet de bir teknoloji olarak değerlendirilir- çocuklarda ne zaman başlaması gerektiği konusunda bir fikrin işlendiği söylenebilir. Buna göre, parçada anlatılanların ancak A seçeneğindeki “Çocukların erken yaşta teknoloji ile tanışması ne kadar doğru?” sorusuna karşılık söylenmiş olabileceği ifade edilebilir.

19. D Türk halk müziği ve onun aktarım biçimleri ile ilgili değerlendirmelerin konu edildiği parçada Türk halk müziğinin aktarım şekillerinin günümüz koşullarından etkilendiği açıklanmaktadır. Bu doğrultuda Türk halk müziğinin hem icrası hem de aktarımının bir kültürel unsur olarak çağdaş gelişmelerden etkilendiği sonucu elde edilebilir. Parçada ayrıca Türk halk müziğinin aktarımında ve icrasında en temel araç olan bağlamanın günümüz koşullarına bağlı olarak sistemli bir biçimde öğretilmeye başlanmasının, “Türk halk müziğinin bağlama ile icrasının ve nesillere aktarımını sistemli bir temele oturtulması” sonucunu doğurduğundan söz edilmiştir. Buna göre öncülde verilen parçadan I numaralı “Çağdaş yaşam şartlarında görülen değişim veya gelişmeler, kültürel öğelerin uygulanması ve geleceğe taşınmasında birtakım etkiler yaratmaktadır.” ile III numaralı “Türk halk müziğinin icrası zamanla bilimsel temellere dayandırılarak gerçekleştirilmeye çalışılmıştır.” yargılarına ulaşılması mümkündür. Ancak parçada II numaralı “Teknolojik gelişmelerin müzik dünyasında da görülmesi ile Türk halk müziği temel çizgisinden uzaklaşmasına neden olmuştur.” cümlesinde belirtildiği gibi bir durumdan söz edilmemiştir.

20. E Öncülde verilen parçada hataların öğrenme üzerindeki etkilerinden ve insanların hata yaptıklarında gösterebilecekleri genel tutumlardan söz edilmektedir. Buna göre, parçada geçen “Hatalar öğrenmeye yeniden başlamak için teşvik edici olabilir. Çünkü başarısızlığa neden olan etkeni bulmaya çalışmak başarısızlığın üstesinden gelme yollarından biri...” ifadeleri göz önünde bulundurulduğunda parçadan I numaralı “Hata yapmak bir eksiklik gibi dursa da öğrenme sürecinde olumlu etkiler yaratabilir.” yargısına ulaşılabilir. Çünkü burada hataların başarıya ulaşmayı sağladığından veya ulaşma yollarının keşfedilmesine olanak tanıdığından söz edilmiştir. Ayrıca parçada geçen “...Buna karşılık hatalarla dolu sınavdan sonra bir sonraki sınavın daha güzel geçeceği düşüncesine kendinizi ikna edip yaşadığınız hayal kırıklığıyla bu şekilde başa çıkabilirsiniz. Ancak bu durumda nerede hata yaptığınız üzerinde düşünmek yerine başarısızlığı görmezden gelmiş olursunuz...” ifadeleri göz önünde bulundurulduğunda parçadan II numaralı “Umulmadık sonuçların elde edildiği bir sürecin ardından motivasyon kaynağı yaratılarak bir fayda elde edilebilir.” ve III numaralı “Yanlışlarla dolu bir sürecin ardından, yapılan yanlışların gözden geçirilmesi yerine bunların tekrarlanmaması üzerine olumlu duygular geliştirmek kalıcı çözümler üretmeyebilir.” yargısına ulaşılabilir. Çünkü burada da insanların yanlışlarla dolu bir sürecin ardından sonraki denemelerde daha

başarılı olabileceklerine yönelik bir inanç geliştirebileceklerinden ancak bunların, yapılan yanlışların üstünü örtmek olduğundan söz edilmiştir. Tüm bu değerlendirmeler sonucunda parçadan I, II ve III numaralı yargılara ulaşılabilir.

21. B Öncülde verilen parçada bir çeviri sürecinde çevirmenin hangi adımları atması gerektiğinden bu süreçte karşılaşılabilecek temel durumlardan söz edilmektedir. Buna göre parçada geçen “...Bu tespit yapıldıktan sonra sorulacak ikinci soru, yazarın bunu nasıl söylediğidir. Yani yazarın hangi içeriğe hangi biçimle vardığının belirlenmesidir. Bundan sonraki aşama, bu şekilde bir anlam ilişkisinin aynı biçimde hedef dile aktarılmasıdır ki güçlük buradadır işte...” ifadeleri göz önünde bulundurulduğunda parçada çevirmeni bekleyen güçlükten söz edildiği görülmektedir. Bu ifadelerde yazarın içerikle biçim arasında kaynak dil yani orijinal dil ile kurduğu anlam ilişkisini hedef dile aynı biçimde aktarmanın oldukça güç olduğundan söz edilmektedir. Dolayısıyla parçaya göre, bir çevirme sürecinde çevirmeni bekleyen asıl güçlüğün “Orijinal dil ile kurulan şekil-öz bağlamını varış diline olduğu gibi aktarmak” olduğu söylenebilir.

22. E Soru kökünde verilen “Bir başka deyişle iki dil arasındaki eş değerlik tablosunu çok iyi tespit etmesi gerekir ki ancak bu şekilde yazarın ne söylediğinin dışına çıkmasın.” cümlesinde “Bir başka deyişle” ifadesi kendinden önce yapılan açıklamalara eş anlamlılık özelliği gösteren yeni bir yargının açıklanacağını haber vermektedir. Cümle bu doğrultuda incelendiğinde cümlede iki dil arasında eş değerlik durumunun sağlanabilmesinden ve bunun getireceği sonuçtan söz edildiği görülmektedir. Öncülde verilen paragrafta geçen cümleler bu anlam bağlamında kontrol edildiğinde bu cümlede sözü edilenlerin V numaralı “Çünkü bu aşamada çevirmenin hem kaynak dili hem de hedef dili çok iyi bilmesinin yanı sıra bilinenler arasında paralelliği kurabilmesini gerektirir.” cümlesinde farklı ifadelerle verildiği görülmektedir. Dolayısıyla soru kökünde verilen cümlenin V numaralı cümleden sonra getirilmesi gerekmektedir.

23. E Gerekece, herhangi bir sonucun ortaya çıkma, herhangi bir eylemin gerçekleştirilme nedeni olarak tanımlanabilir. Türkçede bir gerekçenin açıklanmasında sıklıkla kullanılan anahtar kelime ise “çünkü”dür. Ancak “çünkü” dışında çeşitli cümle kuruluşları sayesinde de gerekçeli yargılar açıklanabilir. Öncülde verilen parçadaki numaralanmış cümleler bu doğrultuda incelendiğinde V numaralı “Çünkü bu aşamada çevirmenin hem kaynak dili hem de hedef dili çok iyi bilmesinin yanı sıra bilinenler arasında paralelliği kurabilmesini gerektirir.” cümlesinde IV numaralı cümlede sözü edilen güçlüğün nedeninin yani gerekçesinin açıklandığı görülmektedir.

24. C Öncüde verilen parçada yazar, eleştirmenin mutlak ölçütte gerçekleştirilen bir eylem olduğundan ve bir sanatçı ya da eseri hakkında olumlu değerlendirmelere ulaşabilmenin de genellikle bunların taşıdığı kendine has niteliklere bağlandığından söz etmektedir. Fakat parçada geçen "...Oysa edebiyat dünyasını değerlendirirken bu tür ön yargılardan sıyrılmamız gerekir. Çünkü bu gözlüğü çıkarıp baktığımızda görülecektir ki her sanatçının en bireysel eserinde dahi ondan önce söz söylemişlerin ölümsüzlükleri pekiştirmektedir kendini." ifadeleri ile yazar, bir sanatçının ve dolayısıyla onun eserinin mutlaka kendinden önceki sanatçılardan ve onların eserlerinden izler barındıracağından söz ederek aslında hiçbir sanatçının ve onun eserinin mutlak biçimde özgün olamayacağını vurgulamıştır. Dolayısıyla parçada asıl anlatılmak istenenin C seçeneğindeki "Yazar ya da şairler edebî biriminden etkilenir, bu nedenle yazınsal ürünlerde başka yapıtlardan izler görmek mümkündür." yargısı olduğu söylenebilir.

25. B Öncüde verilen parçada geçen "...elimize geçen her eseri okurken yazarı hakkında birtakım yargılar veririz kendimizce. Olumlu yargılar için yazarda veya eserinde, başkalarında bulunmayan nitelikleri arar gözlerimiz. Kendinden önce gelenlerden ayrıldığı yönlerin çokluğu ölçüsünce yazarın ya da eserinin değeri artar gözümüzde..." ifadeleri göz önünde bulundurulduğunda bir sanatçı ya da eseri hakkında olumlu değerlendirmelerde bulunulmasının genel olarak "taşıdıkları özgün yanların niceliğine" bağlandığı anlaşılmaktadır. Çünkü bu ifadelerle olumlu değerlendirmelerin yapılabilmesi için genellikle başka sanatçı ya da eserlerden ayrılan özelliklerin arandığına hatta bu özelliklerin sayısının çokluğu oranında da sanatçı ya da eserinin daha değerli görüldüğüne dikkat çekilmektedir. Dolayısıyla soruda istenen niteliğin B seçeneğinde verildiği ifade edilebilir.

26. A Öncüde verilen parçada yazarın eleştiri eylemi ve eleştirilen sanatçı ya da eser hakkında kişisel değerlendirmelerde bulunması, okurun görüşlerini de bu doğrultuda etkilemeye çalışması parçanın anlatım biçiminin "tartışma" olduğunu göstermektedir. Seçeneklerde verilen diğer anlatım unsurları değerlendirildiğinde "tanık gösterme" ve "örneklendirme", düşüncüyü geliştirme yolları oldukları için zaten yanıt olamayacakları görülmektedir. Betimleme anlatım biçimi ise genellikle çeşitli varlık ya da olayların zihinde canlandırılmasına dayanan anlatımlarda bulunur. Öyküleme ise olay merkezli anlatımlarda tercih edilen anlatım biçimidir. Bu bağlamda metnin anlatımında "tartışma" anlatım biçimine başvurulduğu ifade edilebilir.

27 - 30. soruların çözümü

27. E Eşyaların yerleştirilmesi iki durumda olur.
I. Durum

I. paket	II. paket
Kemer	Kravat
Mont	Havlu
Pantolon	Kazak
Parfüm	Gömlek

II. Durum

I. paket	II. paket
Kemer	Kravat
Havlu	Mont
Kazak	Pantolon
Gömlek	Parfüm

Bu durumlara göre parfüm ve gömlek aynı pakette olamaz.

28. C Gömleğin olduğu pakette parfüm ve mont olamaz.

29. D Parfüm ile pantolon her durumda aynı pakettedir.

30. E Pantolonun olduğu pakette havlu olamaz.

ÖN LİSANS MATEMATİK

31. A

$$\frac{\frac{1}{3} + \frac{1}{5}}{\frac{5}{7} + \frac{1}{7}} = \frac{\frac{5+3}{15}}{\frac{7+5}{35}} = \frac{8^2}{15^3} \cdot \frac{35^7}{12^3} = \frac{14}{9}$$

32. E

$$a = \frac{3b+5}{4c}$$

$$4ac = 3b + 5$$

4·a·c çift, 5 ise tek olduğundan 3b tek olmalı
3b tekse b tektir.

33. B

$$\frac{10! - 9!}{8! + 7!} = \frac{10 \cdot 9! - 9!}{8 \cdot 7! + 7!} = \frac{9 \cdot 9!}{9 \cdot 7!} = \frac{9 \cdot 8 \cdot 7!}{7!} = 72$$

34. B

2a35b sayısının 4 ile bölümünden kalan 3 ise 2a351, 2a355, 2a359 olabilir.

11'e tam bölünebildiği için,

$$2a351 \Rightarrow 2 - a + 3 - 5 + 1 = 11k$$

$$1 - a = 11k$$

$$a = 1 \text{ olur.}$$

$$a + b \text{ en az } 1 + 1 = 2 \text{ olur.}$$

35. E

$$\frac{2 \cdot 10^{-4} + 5 \cdot 10^{-5}}{10^{-4}} = \frac{2 \cdot 10^{-4} + 0,5 \cdot 10^{-4}}{10^{-4}} = \frac{2,5 \cdot 10^{-4}}{10^{-4}} = 2,5$$

36. D

$$\frac{2^{x+1} + 2^x}{2^{x-1}} + \frac{3^x + 3^{x-1}}{3^{x-2}} = \frac{2^{x-1}(2^2 + 2^1)}{2^{x-1}} + \frac{3^{x-2}(3^2 + 3^1)}{3^{x-2}} = 4 + 2 + 9 + 3 = 18$$

37. A

$$\begin{aligned} ||2x - 5| - 4| &= 7 \\ |2x - 5| - 4 &= 7 & |2x - 5| - 4 &= -7 \\ |2x - 5| &= 11 & |2x - 5| &= -3 \\ & \swarrow \quad \searrow & \text{Mutlak değer ifade} \\ 2x - 5 &= 11 & 2x - 5 &= -11 & \text{negatif olmaz} \\ 2x &= 16 & 2x &= -6 \\ x &= 8 & x &= -3 \end{aligned}$$

x'in alabileceği değerler toplamı

$$8 + (-3) = 5 \text{ olur.}$$

38. C

$$\begin{aligned} 4\sqrt{12} + 2\sqrt{27} - 3\sqrt{48} \\ = 4 \cdot 2\sqrt{3} + 2 \cdot 3\sqrt{3} - 3 \cdot 4\sqrt{3} \\ = 2\sqrt{3} \end{aligned}$$

39. C

x liraya aldığı malı $2x - 30$ liraya satınca kâr etmiyorsa;

$$x \geq 2x - 30$$

$$30 \geq x$$

x liraya aldığı malı $4x - 60$ liraya satınca zarar etmiyorsa

$$x \leq 4x - 60$$

$$60 \leq 3x$$

$$20 \leq x$$

$20 \leq x \leq 30$ olduğundan 11 farklı tam sayı değeri alabilir.

40. A

$$\frac{\text{I. iş}}{\text{I. işle ilgili verilenler}} = \frac{\text{II. iş}}{\text{II. işle ilgili verilenler}}$$

$$\frac{500}{6 \cdot 10} = \frac{1000}{24 \cdot x}$$

$$60 = 12x$$

$$x = 5$$

41. D $6\Delta 2$ için;

$$\frac{24}{a} = 6 \text{ ise } a = 4$$

$$\frac{b}{2} = 2 \text{ ise } b = 4$$

$$6\Delta 2 = \frac{3 \cdot 4 - 2}{4 - 3} = \frac{10}{1} = 10$$

42. C %50'si matematik dersinden başarılı ise geri kalan %50 yalnız Türkçe dersinden başarılı olmuştur.

%65'i Türkçe dersinden başarılı ise geri kalan %35 yalnız matematik dersinden başarılı olmuştur.

Bu durumda sınıf %15'i her iki dersten başarılı olmuştur.

$$\begin{array}{rcl} \%15'i & \times & 3 \text{ ise} \\ \%35'i & \times & x \text{ tir} \\ \hline 15x = 35 \cdot 3 \\ x = 7 \end{array}$$

43. B

$$\begin{aligned} z &= \frac{4y}{y} - \frac{x}{y} = 4 - \frac{x}{y} \\ 0 < x < y &\xrightarrow{\text{y'ye bölersek}} 0 < \frac{x}{y} < 1 \\ &\xrightarrow{\text{- ile çarparsak}} 0 > -\frac{x}{y} > -1 \\ &\xrightarrow{\text{4 eklersek}} 4 > 4 - \frac{x}{y} > 3 \\ 4 > z > 3 &\text{ ya da } 3 < z < 4 \end{aligned}$$

44. C $\frac{1 \cdot 3 + 2 \cdot 5 + 3 \cdot 10 + 4 \cdot x + 5 \cdot 5}{3 + 5 + 10 + x + 5} = 3,2$

$$\frac{68 + 4x}{23 + x} = \frac{32}{10}$$

$$340 + 20x = 368 + 16x$$

$$4x = 28$$

$$x = 7$$

45. D

x tane hemşire varsa;

$$\text{Hasta Sayısı} = 3x = 5 \cdot (x - 2)$$

$$3x = 5x - 10$$

$$2x = 10$$

$$x = 5$$

46. D Başlangıç = 2

$$\text{I. Oyuncu} = \frac{2 + 2^2}{2} = 3 \quad (\text{I. Tur})$$

$$\text{II. Oyuncu} = \frac{3 + 3^2}{2} = 6$$

$$\text{III. Oyuncu} = \frac{6 + 6^2}{2} = 21$$

$$\text{I. Oyuncu} = \frac{21 + 21^2}{2} = 231 \quad (\text{II. Tur})$$

47. B 4x lira parası varsa;

$$4 \text{ Gömlek} + 3 \text{ Etek} = 3x$$

$$\begin{array}{r} 3/ \quad 1 \text{ Gömlek} + 2 \text{ Etek} = x \\ \hline 4 \text{ Gömlek} + 3 \text{ Etek} = 3x \\ - \quad 3 \text{ Gömlek} + 6 \text{ Etek} = 3x \\ \hline 1 \text{ Gömlek} - 3 \text{ Etek} = 0 \\ 1 \text{ Gömlek} = 3 \text{ Etek} \end{array}$$

48. E

	Çocuk	Baba
3 yıl önce	x	5x
Şimdi	x + 3	5x + 3
	x + 3 + 5x + 3 = 48	
	6x = 42	
	x = 7	

Çocuğun şimdiki yaşı x + 3 = 10 olur.

49. D İşi en çabuk bitiren ikili Ahmet ve Burak olduğundan en yavaşları Ceyda'dır.

İşi en uzun sürede bitiren ikili Ahmet ve Ceyda olduğundan en hızlıları Burak'tır.

Bu durumda hız sıralaması C < A < B olur.

50. D A aracının hızı $\frac{400}{5} = 80 \text{ km/sa}$

B aracının hızı $\frac{200}{4} = 50 \text{ km/sa}$

A aracı 10 saatte $10 \cdot 80 = 800 \text{ km}$ gider.

B aracı 800 km'yi $\frac{800}{50} = 16 \text{ saatte}$ gider.

Yani 6 saat sonra yetişir.

51. A

$$29 \cdot \frac{1}{4} + 9 \cdot \frac{3}{4} = \frac{56}{4} = 14$$

%14 kâr ederler.

52. B 3 tek rakamdan 1'ini, 3 çift rakamdan da 2 tane seçip sıralarsak;

$$\binom{3}{1} \cdot \binom{3}{2} \cdot 3! = 3 \cdot 3 \cdot 6 = 54$$

53. C B bidonu x litre su alıyorsa, A bidonu x + 2 litre su alır.

$$24(x + 2) = 32x$$

$$24x + 48 = 32x$$

$$8x = 48$$

$$x = 6$$

54. B B bidonu 6 litre, A bidonu 8 litre su aldığına göre; 4 defa B bidonu, 21 defa da A bidonu kullanılırsa depo dolar.

Bu durumda $4 + 21 = 25$ bidon kullanılır.

55. C 18 kg süt ile 15 kg yoğurt; 15 kg yoğurt ile de 30 kg ayran elde ediliyorsa;

18 kg sütle 30 kg ayran

24 kg sütle x kg ayran

$$18 \cdot x = 24 \cdot 30$$

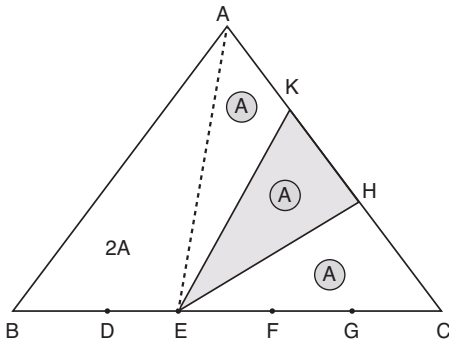
$$x = 40$$

56. E 30 kg ayran için 18 kg süt
70 kg ayran için x kg süt

$$300 = 70 \cdot 18$$

$$x = 42$$

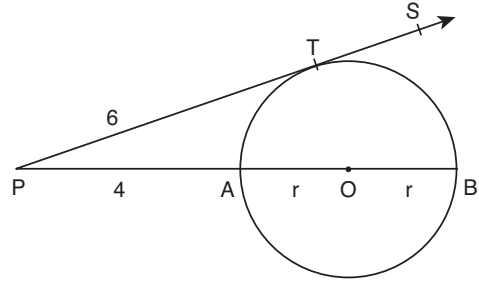
57. A

$$5A = 45 \text{ ise}$$

$$A = 9 \text{ olur.}$$

58. B

$$|PT|^2 = |PA| \cdot |PB|$$

$$36 = 4 \cdot (4 + 2r)$$

$$9 = 4 + 2r$$

$$5 = 2r$$

$$r = 2,5 \text{ cm}$$

59. D IV. bölgede olduğu için

$$3k + 7 > 0 \text{ ve } 2k - 11 < 0$$

$$3k > -7 \quad 2k < 11$$

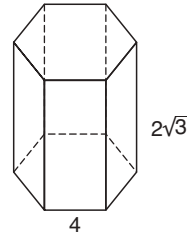
$$k > -\frac{7}{3} \quad k < \frac{11}{2}$$

$$-\frac{7}{3} < k < \frac{11}{2}$$

k sayısı; -2, -1, 0, 1, 2, 3, 4, 5 olabilir.

8 farklı değer

60. B

$$\text{Hacim} = \text{Taban Alanı} \cdot \text{Yükseklik}$$

$$= 6 \cdot \frac{a^2 \sqrt{3}}{4} \cdot h$$

$$= 6 \cdot \frac{4^2 \sqrt{3}}{4} \cdot 2\sqrt{3}$$

$$= 144 \text{ cm}^3$$

ORTAÖĞRETİM MATEMATİK

31. C

$$\begin{array}{ccc}
 5x + 2z - 3y \\
 \text{Enk} \quad \text{Enk} \quad \text{Enb} \\
 = 5 \cdot (1) + 2 \cdot (2) - 3 \cdot (9) \\
 = 5 + 4 - 27 \\
 = -18
 \end{array}$$

32. E

$$\begin{array}{r}
 A \mid 3x \\
 - \quad \quad 5 \\
 \hline
 x
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{l}
 3x < 20 \\
 \downarrow \\
 x = 6 \text{ için}
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 A \mid 18 \\
 - \quad \quad 5 \\
 \hline
 6
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{l}
 A = 18 \cdot 5 + 6 \\
 A = 96
 \end{array}$$

33. B

$$\frac{\frac{3}{5} \cdot \left(\frac{1}{2} - \frac{1}{3} \right)}{\frac{1}{5}} = \frac{\frac{3}{5} \cdot \left(\frac{3}{6} - \frac{2}{6} \right)}{\frac{1}{5}}$$

$$\frac{\frac{3}{5} \cdot \frac{1}{6}}{\frac{1}{5}} = \frac{10}{5}$$

$$= \frac{1}{10} \cdot \frac{15}{1} = \frac{1}{2}$$

34. A

$$\begin{aligned}
 & \frac{0,2}{0,04} - \frac{1}{0,5} + \frac{0,08}{0,02} \\
 & = \frac{0,20}{0,04} - \frac{10}{5} + \frac{8}{2} \\
 & = \frac{20}{4} - 2 + 4 \\
 & = 5 - 2 + 4 \\
 & = 7
 \end{aligned}$$

35. B

$$\frac{3^{-5}(3^7 + 3^6)}{3} = \frac{3^{-5} \cdot (3^6 \cdot 3 + 3^6)}{3}$$

$$\frac{3^{-5} \cdot 3^6(3 + 1)}{3} = 3^{-5} \cdot 3^6 \cdot 4 \cdot 3^{-1}$$

$$\begin{aligned}
 3^{-5+6-1} \cdot 4 &= 3^0 \cdot 4 \\
 1 \cdot 4 &= 4
 \end{aligned}$$

36. C

$$\frac{5^{x+1}}{25^x} = \frac{1}{125}$$

$$\frac{5^{x+1}}{(5^2)^x} = \frac{1}{5^3}$$

$$5^{x+1} \cdot 5^3 = 1 \cdot 5^{2x}$$

$$5^{x+4} = 5^{2x}$$

$$x + 4 = 2x$$

$$x = 4$$

37. A

$$\begin{aligned}
 & \sqrt{(-3)^2} - \sqrt[3]{(-5)^3} + \sqrt{4^2} \\
 & = |-3| - (-5) + |4| \\
 & = 3 + 5 + 4 \\
 & = 12
 \end{aligned}$$

38. D

$$a + b = \frac{85}{81} \rightarrow \text{orta} \quad c$$

$$b + c = \frac{97}{93} \rightarrow \text{Enk} \Rightarrow \text{enb} \quad a$$

$$a + c = \frac{57}{53} \rightarrow \text{Enb} \Rightarrow \text{enk} \quad b$$

olmayan

Bileşik kesirlerde pay ve payda arasındaki fark eşitse paydası küçük olan sayı büyüktür.

En büyük sayının yanında en küçük, en küçük sayının yanında en büyük aranır.

$$b < c < a$$

39. E

$$\frac{x^2 - y^2}{x + y} = 8$$

$$\frac{(x - y) \cdot \cancel{(x + y)}}{\cancel{x + y}} = 8$$

$$x - y = 8$$

$$(x + y)^2 - 4xy = (x - y)^2$$

$$= (8)^2$$

$$= 64$$

40. C

$$-5 < x \leq 11$$

$$-2 \leq y < 4$$

$$-10 < 2x \leq 22$$

$$+ \quad -12 < -3y \leq 6$$

$$\hline -22 < 2x - 3y \leq 28$$

$$(-22, 28]$$

41. A

$$x < 0 < y$$

$$|x - y| + |y| - |\bar{x}|$$

$$= -(x - y) + (y) - (-x)$$

$$= -x + y + y + x$$

$$= 2y$$

42. A

$$\boxed{a \cdot b = k} \quad \boxed{a \cdot b = 16}$$

$$8 \cdot 2 = k \quad a \cdot 1 = 16$$

$$16 = k \quad a = 16$$

43. E

$$x \text{ paranın tamamı}$$

$$\frac{\frac{x}{8}}{(5)} - \frac{\frac{x}{10}}{(4)} = 20$$

$$\frac{x}{40} = 20$$

$$x = 800$$

$$\frac{800}{10} = 80 \text{ tane}$$

44. B

$$\frac{5^8}{5^6} = 5^2 = 25 \quad \text{Bir kolideki yumurta sayısı}$$

$$25 \cdot (0,6) = 525 \cdot \frac{63}{108} = 15 \text{ saniye}$$

45. D

	Günün Başlangıcı		Günün Sonu
1.	160	←	80
2.	80	←	40
3.	40	←	20
4.	20	←	10

II. yol

$$\text{Tamam } 16x \text{ olsun.}$$

$$16x - 8x = 8x$$

$$8x - 4x = 4x$$

$$4x - 2x = 2x$$

$$2x - x = x$$

$$x = 10 \text{ ise } 16x = 16 \cdot 10 = 160 \text{ olur.}$$

46. B

Vişnenin tamamı 2V kg
Kovanın ağırlığı K kg olsun.

$$2V + K = x$$

$$-2/ \quad V + K = y$$

$$\hline 2V + K = x$$

$$+ \quad -2V - 2K = -2y$$

$$\hline -K = -2y + x$$

$$K = 2y - x$$

47. D

$$\frac{\ddot{O} + M}{2} = 50$$

$$\ddot{O} + M = 100$$

$$\boxed{M = \ddot{O} + 6}$$

$$\ddot{O} + \ddot{O} + 6 = 100$$

$$2\ddot{O} = 94$$

$$\ddot{O} = 47$$

48. C

$$A \quad 3 \text{ km} = 3000 \text{ m} \quad B$$

$$3000 = (50 + 100) \cdot t$$

$$3000 = 150t$$

$$\frac{3000}{150} = t$$

$$20 = t$$

49. D

$$\left(\frac{1}{9} + \frac{1}{18}\right) \cdot t = 1$$

$$\frac{3}{18} \cdot t = 1$$

$$t = 6 \text{ saat}$$

$$\frac{6}{24} = \frac{1}{4} \text{ gün}$$

50. A

$$\begin{array}{r} 2 \text{ tane} \quad 80 \text{ TL} \\ 100 \text{ tane} \quad ? \end{array}$$

$$? = \frac{100 \cdot 80}{2} = 4000 \text{ lira}$$

$$4000 \cdot \frac{110}{100} = 4400$$

$$100 - 20 = 80 \text{ adet}$$

$$\begin{array}{r} 4400 \quad | \quad 80 \\ - 400 \quad | \quad 55 \text{ lira} \\ \hline 400 \\ - 400 \\ \hline 0 \end{array}$$

51. E

$$200 \cdot \frac{10}{100} = 20 \text{ gram şeker}$$

$$300 \cdot \frac{20}{100} = 60 \text{ gram şeker}$$

$$\frac{20 + 60}{200 + 300} = \frac{x}{100}$$

$$\frac{80}{500} = \frac{x}{100}$$

$$x = 16$$

52. E

$$a \star b = 3a - 2b + 5$$

$$(3 \star 5) \star (-1)$$

$$= (3(3) - 2(5) + 5) \star (-1)$$

$$= (9 - 10 + 5) \star (-1)$$

$$= 4 \star (-1)$$

$$= 3(4) - 2(-1) + 5$$

$$= 12 + 2 + 5$$

$$= 19$$

53. A

$S = \{1, 2, 3, 4, 5, 6\}$ tüm durumlar

istenen durumlar $\{2, 3, 4, 5, 6\}$

$$\text{Olasılık} = \frac{\text{istenen durumlar}}{\text{tüm durumlar}}$$

$$= \frac{5}{6}$$

54. B

$$210 = 14 \cdot 15 \quad 1$$

$$210 = 7 \cdot 6 \cdot 5 \quad 2$$

2 farklı grupta yapılabilir.

55. C

$$1 + 2 + 3 + \dots + n = 210$$

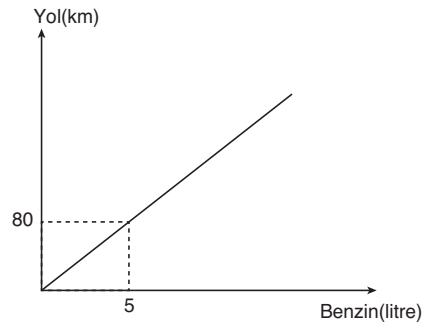
$$\frac{n \cdot (n + 1)}{2} = 210$$

$$n \cdot (n + 1) = 420$$

$$n \cdot (n + 1) = 20 \cdot 21$$

$$n = 20$$

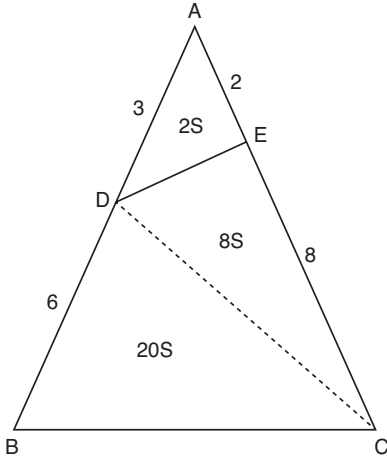
56. A

$$\begin{array}{r} 5 \text{ litre} \quad \times \quad 80 \text{ km} \\ 40 \quad \times \quad ? \end{array}$$

$$? = \frac{40 \cdot 80}{5} = 640 \text{ km}$$

57. E

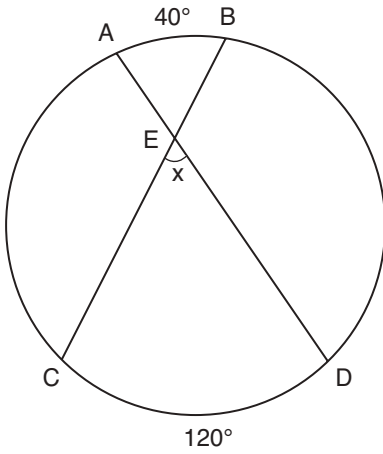
$$A(\widehat{ADE}) = 2S \text{ ise } A(\widehat{EDC}) = 8S$$

$$A(\widehat{ADC}) = 10S \text{ ise } A(\widehat{DBC}) = 20S \text{ olur.}$$

$$A(\widehat{ABC}) = 30S, A(\widehat{ADE}) = 2S$$

15 katı olur.

58. D

$$x = \frac{120^\circ + 40^\circ}{2} = 80^\circ$$

59. B

$$\begin{aligned} \text{Küp hacmi} &= a^3 \\ &= 4^3 \\ &= 64 \text{ m}^3 \end{aligned}$$

MURAT YAYINLARI

60. E

$$a_1x + b_1y + c_1 = 0$$

$$a_2x + b_2y + c_2 = 0$$

doğrular çakışık ise $a_1 = a_2, b_1 = b_2, c_1 = c_2$ olmalıdır.

$$2 / 3x + 4y + c = 0$$

$$3 / 2x + by + 4 = 0$$

$$6x + 8y + 2c = 0$$

$$6x + 3by + 12 = 0$$

$$3b = 8 \quad 2c = 12$$

$$b = \frac{8}{3} \quad c = 6$$

$$b + c = \frac{8}{3} + 6 = \frac{26}{3}$$

• GENEL KÜLTÜR - ORTAÖĞRETİM -
ÖN LİSANS •
DENEME SINAVI 2 ÇÖZÜMLER

1. **A** Avar Hakanlığı, Asya Hun Devleti'nin yıkılmasından sonra IV. yüzyıl sonlarında Moğolistan'da kurulmuştur. Hem Asya'da hem de Avrupa'da devlet kurmuştur. İstanbul'u iki kez kuşatmış, Germen ve Slav sanatlarını etkilemiştir.

2. **E** Yusuf Has Hacıp'in "Kutadgu Bilig" adlı eserinde kişileştirecek konuşturduğu isimler şunlardır;

Kişi	Görevi	Temsil Ettiği Esas
Kün-Toğdı	Vezir	Adalet
Ay-Toldı	Vezir	Devlet
Ögdilmiş	Vezirin Oğlu	Akıl
Odgurmuş	Vezirin Kardeşi	Akıbet

3. **A** Gazneliler ile Selçuklu Beyliği arasında 1040 yılında yaşanan Dandanakan Savaşı İran'da gerçekleştirilmiştir. Bu nedenle Anadolu'daki (Küçük Asya) Türk hakimiyeti ile ilgili değildir.

4. **D** Osmanlı Devleti'nde idari ve askeri bürokrasi işlerinden sorumlu ümera sınıfı diğer adıyla seyfiye sınıfıdır. Sadrazam ve Yeniçeri Ağası seyfiye sınıfı üyelerindendir.

Sadrazam, padişah'tan sonra devletin ikinci yetkilisidir. Yeniçeri Ağası, Kara Kuvvetleri Komutanı'dır ve İstanbul'un güvenliğinden sorumlu kişidir.

Ancak dış yazışmalardan sorumlu devlet görevlisi olan Reisülküttap, ümera sınıfı üyelerinden biri değildir. Mali ve yazışma işlerinden sorumlu sınıf olan kalemiye sınıfının üyelerindendir.

5. **D** 1461'de Trabzon Rum İmparatorluğu'na son veren ve 1473'te Otlukbeli Savaşı ile Akkoyunlu Uzun Hasan'ı yenerek bu devletin yıkılmasına etki eden Osmanlı Padişahı II. Mehmet'tir.

6. **D** Hendesehane, 1734 yılında I. Mahmut Dönemi'nde açılan Batı tarzı ilk askeri okuldur. Mühendishane-i Berri-i Hümayun diğer adıyla Kara Mühendis Okulu, 1795 yılında III. Selim Dönemi'nde açılmıştır. Her iki kurum da XVIII. yüzyıl ıslahatlarındandır.

Ancak Koçi Bey Layihası (Raporu) XVII. yüzyıl ıslahatlarındandır. Devletin kötü gidişatını önlemek amacıyla Koçi Bey tarafından hazırlanan layiha, IV. Murat (1623-1640) ve Sultan İbrahim (1640-1648) dönemlerinin gelişmelerindendir.

7. **C** Timur İmparatorluğu'nda Semerkant Medre-sesi'nde Uluğ Bey'in yanında yetişen Semerkant Medre-sesi'nde dersler verdikten sonra II. Mehmet'in isteği ile Sahn-ı Seman Medresesi'nde dersler vererek Osmanlı Devleti'nde matematiğin kurucusu olan bilim insanı Ali Kuşçu'dur.

8. **E** Dirlik Sistemi ile devlet tarafından üretim sürekliliğinin sağlanması, asker yetiştirilmesi, bölgenin denetim ve güvenliğinin sağlanması ile halkın sosyal düzen ve huzuru'da sağlanmıştır. Vakıf sistemi ile halkın temel ihtiyaçları sağlanarak, halk arasında dayanışmanın artırılması sosyal düzen ve huzuru'da sağlamıştır. İskan (yerleştirme) politikası ile yeni fethedilen topraklara ve boş arazilere göçebe Türkmenlerin yerleştirilmesi göçebelerin başıboş hareketlerini önleyerek üretimi artıracak için sosyal düzen ve huzuru'da sağlamıştır.

9. **A** Osmanlı Devleti'nin merkez (Başkent) ordusu Kapıkulu ordusudur. Kapıkulu ordusunun temelleri I. Murat Dönemi'nde Pençik sistemi ile atılmıştır. Pençik sistemi savaş esirlerinin beşte birinin asker olarak istihdam edilmesidir, bu sistem ile devşirmenin temelleri atılmıştır.

10. **B** Duraklama Dönemi'nde çıkan Kapıkulu (Yeniçeri) isyanları bu tarihe kadar devam eden "Ocak devlet içindir" anlayışının terk edilmesine ve yerine "Devlet ocak içindir" anlayışının yerleşmesine etki etmiştir. Ayrıca Celali isyanları sonucunda köyden kente başlayan yoğun göçün "Büyük Kaçgun" olarak nitelendirilmesine etki etmiştir.

11. **B** Rejim karşıtı olarak başlayan ve Padişah değişikliğine neden olan olay 31 Mart olayıdır. 13 Nisan 1909'da patlak veren bu olay Rumi Takvim'e göre 31 Mart'a tekabül ettiği için bu isimle anılmıştır. Bu olay sonucunda II. Abdülhamit tahttan indirilmiş ve V. Mehmet Reşat tahta getirilmiştir. Ayrıca anayasada 1909 değişiklikleri yapılmıştır.

Edirne olayı (Cebeci olayı); 1703 yılında yaşanmış ve sonucunda II. Mustafa tahttan indirilip yerine III. Ahmet getirilmiştir. Ancak bu olay rejime karşı değildir. Babialı Baskını ise 1913'te hükümete karşı gerçekleştirilen bir darbedir. İttihat ve Terakki'nin gerçekleştirdiği darbe ile Kâmil Paşa Hükümeti devrilmiş, Mahmut Şevket Paşa hükümeti kurulmuştur.

12. **E** Bankı Dersaadet (İstanbul Bankası 1847)

Bankı Osmani; 1856

Ziraat Bankası; 1881

Osmanlı İtibarı Milli Bankası; 1917'de Osmanlı Devleti Dağılıma Dönemi'nde açılırken Emlak Eytam Bankası 1926'da Cumhuriyet Dönemi'nde açılmıştır.

13. C Ramazan Kararnamesi ile 1875'te Abdülaziz Dönemi'nde Osmanlı iflasını açıklamıştır. Muharrem Kararnamesi ile 1881'de II. Abdülhamit Dönemi'nde Duyunu-Umumiye kurulmuştur.

Tersane Konferansı ile 1876'da II. Abdülhamit Dönemi'nde Avrupalı Devletler Balkan uluslarına haklar talep etmiştir.

14. C Arapların, Halifenin Cihad-ı Ekber ilan etmesine rağmen İngilizler ile anlaşmasına bakarak Milliyetçilik düşüncesi ile hareket ettiklerine, halifenin Araplar üzerindeki nüfusunun azaldığına ulaşılabilir. Ancak Ümmetçilik anlayışı ile hareket ettiklerine ulaşamaz.

15. E Bağımsızlık ilkelerinin halkın temsilcileri tarafından Mebusan Meclisi'nde onaylanması Kazım Karabekir komutasındaki 15. Kolordu'nun TBMM'ye bağlanarak milli iradenin emrine alınması ve TBMM açılmadan halkın kendi azim ve gücüyle hareket ederek Maraş ve Urfa'yı kurtarmasına bakarak Kurtuluş Savaşı'nın halka mal edildiği söylenebilir.

16. E Lozan Barış Konferansı'nda alınan yabancı okullar Türk Hükümeti'nin koyduğu kurallara uyacak maddesi ile eğitimde milli bir yapı oluşturma amaçlandığı gösterilmiştir. Her türlü ayrıcalık ve kapitülasyonların kaldırılması ile eğitim hukuk, ekonomi, yönetimde milli bir yapı kurmanın amaçlandığı söylenebilir. Azınlıkların Türk vatandaşları kabul edilip ayrıca haklar verilmesi ile de azınlıkların ekonomik, siyasi ve eğitim konularında milli bir yapıya tabi olacakları belirtilmiştir.

17. E Saltanatın kaldırılması ile öncelikli olarak Lozan Konferansına tek temsilci gönderilmesi sağlanmıştır.

18. D Tahriri Sükun Kanunu'na dayanılarak Bakanlar Kurulu kararı ile Atatürk Dönemi'nde kapatılan ilk parti Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası'dır.

19. C 15-21 Temmuz 1921'de gerçekleşen I. Maarif Kongresi'nde ilerde eğitim alanında yapılacak çalışmalar hakkında görüşmeler yapılmıştır. Bu nedenle bir inkılap olarak değerlendirilemez. 3 Mart 1924'te çıkarılan Tevhidi Tedrisat kanunu ise eğitim alanında gerçekleştirilen ilk inkılap hareketidir. Bu kanun kapsamında medreseler kapatılmış (11 Mart 1924) ve Maarif Teşkilatı Hakkında kanun kabul edilmiştir (2 Mart 1926)

20. D Satı Kadın; ilk kadın milletvekillerindendir. Sadiye Hanım; ilk kadın belediye başkanıdır. Gül Esin; ilk kadın muhtardır. Afet İnan; ilk Türk kadın tarih profesörüdür.

Efzayış Suat; 1929'da Berlin'de yapılan Uluslararası Kadınlar Kongresi'ne Türk kadınlar birliği adına katılan isimdir.

21. E

- Aşar Vergisi'nin kaldırılması (1925)
- Sanayi ve Maadin Bankası'nın kurulması (1925)
- Kabotaj Kanunu'nun kabul edilmesi (1926)
- Teşviki Sanayi Kanunu'nun çıkarılması (1927)
- I. Beş Yıllık Sanayi Planı 1933'te hazırlanmış 1934'te uygulanmış 1938'de başarılı olmuştur.

22. E Atatürk Dönemi'nde Türk kadınları, Türk Medeni Kanunu'nun kabulü (1926) ile meslek seçme ve mirasta eşit pay alma haklarını elde etmiştir.

Türk kadınlarının belediye seçimlerine katılma hakkı 1930 yılında verilmiştir ve ilk kadın belediye başkanı Sadiye Hanım olmuştur.

23. C Cumhuriyetçiliğin bütünüleyici ilkesi olan ulus egemenliği, halka eşit bir şekilde yönetimde temsil hakkı tanıdığı için halkçılık, ülke içinde birlik beraberliği sağladığı ve millete dayandığı için de milletçilik ilkesi ile ilgilidir.

24. B Lozan Barış Antlaşması sonrasında Fransa tarafından gündeme getirilen yabancı okullar sorunu Türkiye tarafından iç mesele olarak kabul edilmiş ve müdahaleye izin verilmemiştir. 1925'te Türkiye'nin koyduğu kurallara uymayanlar kapatılmıştır. Böylece Atatürk Dönemi dış politikasının ilk başarısı yabancı okullarda olmuştur.

- 25. B** Türkiye'nin Kore Savaşı'na (1950-1953) asker göndermesi Adnan Menderes Dönemi'nin (1950-1960) gelişmeleri arasında yer almıştır.
- Türkiye 1950 yılında Kore Savaşı'na katılmış ardından da 1952 yılında NATO'ya üye olmuştur.
- 26. B** 1990 yılında Irak lideri Saddam Hüseyin'in Kuveyt'i işgali ile (Küveyt'in petrol gelirini ele geçirmek için) I. Körfez Savaşı başlamıştır.
- BM Güvenlik Konseyi, Irak'ta uluslararası barış ve güvenliğin sağlanması konusunda kuvvet kullanımına dair karar çıkarmış ve bu doğrultuda aralarında ABD, İngiltere ve Fransa gibi devletlerinde yer aldığı BM'ye bağlı Koalisyon Gücü "Çöl Fırtınası Operasyonu" adı verilen müdahaleyle 1991 yılında I. Körfez Savaşı'na sona erdirmişlerdir. Bu müdahaledeki asıl amaç, bölge petrolünün Batıya akışının sorunsuz bir şekilde sağlanması olmuştur.
- 27. D** Türkiye ile Yunanistan arasında 1959'da imzalanan Zürih Antlaşması ve Türkiye, Yunanistan ve İngiltere ile imzalanan Londra Antlaşmaları ile Kıbrıs Cumhuriyeti kurulmuştur (1960). Dayton Antlaşması (1995), Bosna Savaşı'nın bitmesini sağlayan belgedir.
- 28. D** Türkiye'de doğudan batıya gidildikçe güneş daha geç doğar. IV numara ile gösterilen yer batıda olduğu için güneş daha geç doğar.
- 29. E** Cihanbeyli Platosu, İç Anadolu Bölgesi'nde yer alır. Bu bölgenin yağış rejimi düzensizdir.
- 30. A** Sivas'ta hem karasallık hem de yükselti faktörüne bağlı olarak yıllık sıcaklık farkı diğer kentlerden daha fazladır.
- 31. C** Fiyort kıyı, buzulların oluşturduğu kıyılardır. Türkiye'nin matematik konumu sebebiyle görülmemektedir.
- 32. D** III numara Adana çevresi ve IV numara Güney Marmara'da Akdeniz iklimi görmektedir. Bitki örtüleri makidir.
- 33. E** Çanakkale Gelibolu masif arazi değilken, diğerleri masif arazilere örnek gösterilir.
- 34. E** I numara Erzurum Çevresi, Çernezyom
II numara Çarşamba ovası, Alüvyon
III numara Antalya çevresi, terra-rossa topraklar görülür.
- 35. A** Soruda verilen basınç merkezlerinden Sibiry ve Balkanlar Yüksek Basıncı Türkiye'yi kışın daha çok etkilemektedir.
- 36. E** Haritada taranarak gösterilen Konya çevresinde yer fıstığı üretimi yoğunlaşmamıştır. Yer fıstığı Adana ve Osmaniye çevresinde fazla üretilmektedir.

37. B İzmit'te sanayi faaliyetleri gelişmiştir. Bunun sonucunda çevre kirliliği fazladır.

38. E Madencilik, birincil ekonomik faaliyet grubunda yer alan mesleklerdendir. Diğer seçeneklerde verilen meslekler, üçüncül ekonomik faaliyet grubundadır.

39. A Soruda önemli özellikleri verilen maden boksittir.

40. A Konya'da bozkırlar, Kars'ta ise çayırklar vardır. Bitki örtüleri farklı olduğu için hayvancılık türleri de farklıdır.

41. D Şırnak, Güneydoğu Anadolu Bölgesi Projesinde yer alır. Diğer iller Doğu Anadolu Bölgesi Projesi'nde yer alır.

42. C Çeşme'de rüzgar santralleri vardır. İklim koşullarından etkilenir.

43. B Soruda verilen enerji nakil hatlarında petrol taşınmaktadır. Verilen diğer özellikler ise farklıdır.

44. A Kayseri'de pamuk üretimi yapılmamaktadır. Pazarlama olanakları geliştiği için dokuma sanayisi kurulmuştur.

45. C Bursa, ulusal ticaret merkezlerinden biridir. Diğer seçeneklerdeki kentler bölgesel ticaret merkezleridir.

46. A Eşler arasında kan hısımlığı yoktur, kan dışı hısımlık, yani kayın hısımlığı bulunmaktadır. Soruda Semih ile eşi Ayşe'nin teyzesi arasındaki tür ve derece sorulmuştur. Buna göre Teyze 3. Derece yan soydur ve eşinin teyzesi dediği içinde aralarında kayın hısımlığı bulunmaktadır.

47. E Medeni Kanun'a göre ölüm tehlikesi içinde kaybolan ya da kendisinden uzun zamandır haber alınamayanlar için gaiplik kararını sulh hukuk mahkemesi verir. Bu kararın verilmesi için başvuru süreleri ölüm tehlikesi içinde kaybolanlarda olayın ardından 1 yıl; kendisinden uzun zamandır haber alınamayanlarda ise son haber alınan tarihten itibaren 5 yıl geçmesi gerekmektedir.

48. C 1982 Anayasası'na göre, olağanüstü hal, savaş ve seferberlik dönemlerinde dahi durdurulamayan haklara sert çekirdekli haklar denir. Düşüncüyü yayma hakkı sert çekirdekli haklar arasında yer almaz. Sert çekirdekli haklar şunlardır: Yaşama hakkı, maddi ve manevi bütünlüğün korunması hakkı, suç ve cezaların geriye yürümezliği, suçluluğu mahkeme kararıyla hükmen sabit kılınmaya kadar kimse suçlu sayılamaz, din ve vicdan hürriyeti, düşüncüyü açıklama ve kanaat hürriyeti

- 49. E** Milletvekilinin TBMM başkanı olarak seçilmesi milletvekilliğini düşürmez. TBMM başkanı seçilenin milletvekilliği devam eder. Milletvekilliğinden istifa edenin meclis üyeliği parlamentonun basit çoğunlukla alacağı karar üzerine düşmektedir. Milletvekilinin mahkeme kararıyla kesin hüküm giymesi üzerine bu kararın TBMM genel kuruluna bildirilmesiyle meclis üyeliği düşmektedir ve aynı durum milletvekilinin kısıtlanması için de geçerlidir. Milletvekilinin, milletvekilliği ile bağdaşmayan görevi sürdürme ısrarı durumunda parlamentonun basit çoğunlukla alacağı karar üzerine meclis üyeliği düşmektedir.
- 50. A** 1982 Anayasası'na göre, TBMM ve Cumhurbaşkanını seçimleri 5 yılda bir aynı günde yapılır. Seçimlerin 5 yıllık süre dolmadan yenilenmesine cumhurbaşkanı veya TBMM karar verebilir. Yenileme kararını kim verirse versin iki seçimde birlikte yenilenir. TBMM'nin seçimleri yenileme kararını en az 360 milletvekili alır.
- 51. B** Türkiye, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesini 1954 yılında onaylamıştır. Sözleşme gereği Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine bireysel başvuru hakkını 1989 yılında kabul etmiştir. Ayrıca 1990 yılında Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin zorunlu yargı yetkisini de kabul etmiştir.
- 52. D** 1982 Anayasası'na göre, kanunların hem şekil hem de esas bakımından denetimi için cumhurbaşkanı ve en az 120 milletvekili iptal davası açma yetkisine sahiptir. TBMM'de en fazla üyeye sahip iki siyasi parti grubu ise kanunların esas bakımından denetimi için dava açma yetkisine sahip iken kanunların şekil bakımından denetimi için dava açma yetkisine sahip değildir.
- 53. A** İdarenin olağanüstü dönemlerde taşınırlara el koyması, taşınmazlardan da yararlanma yetkisini sağlayan mal edinme yoluna istimval denir. İdarenin özel teşebbüse el koyma usulü devletleştirir. İdarenin kamu yararı amacı ile bedelini peşin ve naka ödeme koşulu ile özel mülkiyete ait taşınmazlara el koyma usulüne kamulaştırma denir. İdarenin bayındırlık hizmeti için boş arsa ve arazilerdeki taş, kum, çakıla el koymasına geçici işgal denir. Özelleştirme, idarenin mal edinme yolları arasında yer almaz.
- 54. A** Vali il genel idaresinin hiyerarşik amiridir ve istisnai memurdur. Valiler cumhurbaşkanı kararıyla atanır. Yetki genişliği sadece il idaresinde ve sadece vali tarafından kullanılabilir. Vali ilde Cumhurbaşkanının temsilcisidir.
- 55. C** Necati Cumalı, Cumhuriyet dönemi Türk edebiyatının tanınmış kişilerindendir. Şiir, roman, hikaye, deneme, günce, tiyatro dallarında pek çok eseri bulunan çok yönlü bir yazardır. Tütün Zamanı, Acı Tütün, Susuz Yaz eserlerinin sahibidir.
- 56. A** Ömer Hayyam, Büyük Selçuklu Sultanı Melikşah döneminde yaşayan bilim adamı ve şairdir. Melikşah için oluşturulan Celali Takvim'in heyetinde de yer almıştır. Edebiyat alanında şiirlerini "Rubailer" adlı eserinde toplamıştır.
- 57. A** 2019 yılında Avrupa Birliği'nin yürütme organı olan Avrupa Komisyonu'nun ilk kadın başkanı Ursula Von Der Leyen'dir.
- 58. B** Faz-3 çalışmaları başarı ile tamamlanan Türkiye'nin COVID salgınında kullanacağı yerli aşısının adı Turkovac'tır. Aşı, Kayseri Erciyes Üniversitesi tarafından geliştirilmiştir.
- 59. C** Salgın nedeniyle 2020 yılında düzenlenemeyen 2021'de yapılan Yaz Olimpiyat Oyunları'na ev sahipliği yapan kent Japonya'nın başkenti Tokyo'dur.
- 60. B** Resmi Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı kararı ile YÖK başkanlığına Marmara Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Erol Özvar atanmıştır. Özvar görevi Yekta Saraç'tan devralmıştır.

• GENEL YETENEK - ORTAÖĞRETİM -
ÖN LİSANS •
DENEME SINAVI 3 ÇÖZÜMLER

1. E Mecaz, "bir kelimeyi veya kavramı kabul edilenin dışında başka anlamlara gelecek biçimde kullanma, metafor" biçiminde tanımlanabilir. Bu bağlamda sözcüklerin veya sözlerin kendi anlamlarından tamamen sıyrılmış biçimde kullanımları mecazlı söyleyişleri örneklendirir. Öncülde verilen parçada geçen numaralanmış sözcükler bu doğrultuda incelendiğinde V numaralı "göbek bağı" söz öbeğinin "yakın ilişki" anlamına gelecek biçimde kullanıldığı ve bu yönüyle de "yeni doğan çocuğun göbeği kesildikten sonra kan gelmemesi için geri kalan damar örgüsüne bağladıkları bağ" anlamından tamamen uzaklaştığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla V numaralı söz, mecazlı bir söyleyişe sahiptir. Diğer sözcükler ise kendi anlamlarına uygun olarak kullanıldıklarından gerçek anlamlı sözcükleri örneklendirmektedir.
2. A Öncülde verilen cümle kontrol edildiğinde cümlede bir metne ait çeşitli unsurların birbirleriyle ilişkili olduğundan ve yazarın da bilinçli veya bilinçsiz biçimde bu ilişki çerçevesinde bir şey ortaya çıkardığından veya bir şeyler kurguladığından söz edildiği görülmektedir. Seçeneklerde verilen ifadelerin anlam kapsamları ile cümlede vurgulanmaya çalışılan bu tür bir anlam incelendiğinde ise boşluklara getirilecek en uygun sözlerin sırasıyla "meydana getiren" ve "dünya oluşturur" ifadeleri olduğu anlaşılmaktadır. Bu ifadeler cümleye yerleştirildikten sonra ortaya çıkan cümle ise şu şekildedir:
- Bir metni meydana getiren parçalar farklı seviyelerde çeşitli bakımlardan birbiriyle ilişkilidir ve yazar, bile-rek ya da bilmeyerek, bu ilişki çerçevesinde bir dünya oluşturur.*
3. B Öncülde verilen parça incelendiğinde parçada bir araştırma sonucunda insanların hiç yaşamadıkları olayları yaşamış gibi hatırladıklarından yani zihinlerinde yapay anılar oluşturduklarının söz edildiği görülmektedir. Bu bağlamda parçanın konusu, yapay anılardır. Dolayısıyla parçanın giriş kısmında boş bırakılan yere de bu konuya uygun bir içeriğe sahip cümlelerin getirilmesi gerekmektedir. Seçeneklerde verilen ifadeler bu doğrultuda değerlendirildiğinde bu durumu sağlayan en uygun sözlerin B seçeneğinde verilmiş "Hatırladığımız geçmiş tümüyle gerçek olmayabilir" yargısı olduğu anlaşılmaktadır.
4. E Karşılaştırma anlamı; çeşitli varlık, olay veya durumların nitelik ya da nicelik bağlamında kıyaslanmasına dayalı olarak ortaya çıkar. Öncülde verilen parçadaki numaralanmış cümleler bu doğrultuda incelendiğinde V numaralı "Bu balıklar özellikle üreme dönemlerinde salgıladığı zehir yüzünden öteki türlerden daha tehlikeli olarak görülüyor." cümlesinde balon balıkları ile denizlerde bulunan öteki türlerin tehlikeli olma özelliği yönüyle kıyaslandığı anlaşılmaktadır.

5. D Öncülde verilen I numaralı "Bir an çok yorgun olduğunuzu ve başınızı yastığa koyduğunuzu düşünelim." cümlesinde olmayan bir durumun varmış gibi kabul edilmesi varsayım anlamını; III numaralı "Gök gürültüsünü andıran bir sesle yerinizden fırlıyorsunuz ve şaşkınlıkla etrafa bakınırken aynı ses tekrar kulaklarınızda." cümlesinde bir sesin gök gürültüsüne benzetilmesi, benzetme anlamını doğrulamaktadır. IV numaralı "Bu, yan odada uyuyan kardeşinizin horlama sesi." cümlesinde ise önceki cümlelerde varsayım olarak öne sürülen durumda söze konu edilmiş sesin ne olduğunun ifade edilmesi, önceki cümleye bağlı bir açıklama yapıldığını doğrulamaktadır. VII numaralı "Çünkü horlama sırasında beyne ulaşan oksijen miktarı azalıyor ve bu durum beyin fonksiyonlarını olumsuz etkiliyor." cümlesinde ise "çünkü" bağlacı ile VI numaralı cümlede sözü edilenlerin gerekçesinin açıklanması, E seçeneğini doğrulamaktadır. Ancak parçanın V numaralı "Hepimiz için can sıkıcı olabilecek bu senaryoda horlamanın sadece horlayan kişinin yakınındaki kişileri olumsuz etkileyen bir durum olduğunu düşünebilirsiniz." cümlesinde bir ön yargı değil, tahmin anlamı söz konusudur. Ön yargı, herhangi bir durum, kişi ya da olayla ilgili olarak peşin hükümde bulunmadır. Dolayısıyla D seçeneğinde verilen yargı, V numaralı cümle için yanlış bir değerlendirme içermektedir.
6. D Öncülde verilen parçada geçen I numaralı "Eski" sözcüğü "binalar" adını niteleme görevi ile kullanıldığından sıfat; II numaralı "hepimizin" sözcüğü, varlık adının yerini belirsizlik yoluyla tuttuğundan zamir; III numaralı "artık" sözcüğü "doğuyor" fiilini zaman bakımından tamamladığından zarf ve IV numaralı "sev-gisiz" sözcüğü "duvarlar" adını niteleme görevi ile kullanıldığından sıfattır. Buna göre, öncüldeki numaralanmış sözcüklerin türleri sırasıyla "sıfat, zamir, zarf, sıfat" biçimindedir.
7. D Öncülde verilen parçada geçen "bunu" sözcüğü, "bu" işaret zamirine getirilen belirtme hâl eki ve bu ekten dolayı ortaya çıkmış zamir n'sinden oluşmaktadır. II numaralı "Sıkıntılı" sözcüğü "sık-" fiil köküne getirilen fiilden isim yapım eki "-ıntı" ve isimden isim yapım eki "-lı" ile türemiştir. III numaralı "seçimi" sözcüğü "seç-" fiiline getirilen fiilden isim yapım eki "-im" ile türemiştir. V numaralı "kestiremiyorsunuz" sözcüğü ise "kestir-" fiili ile "-Abil-" yeterlik fiilinin (kestirebil-<kestireme-) olumsuz çekimi olduğundan birleşik yapı bir fiili örneklendirmektedir. Bu durumda A, B, C ve E seçeneklerinde verilenler doğru bilgi içermektedir. Ancak IV numaralı "duran" sözcüğü "dur-" fiiline getirilen "-An" sıfat-fiil eki ile türemiş bir fiilimsidir. Dolayısıyla sözcükte zarf-fiil eki değil, sıfat-fiil eki bulunmaktadır. Bu durumda D seçeneğinde verilen ifadeler yanlış bir bilgi içermektedir.
8. C Öncülde verilen I numaralı cümlelerin yüklemine "değildir" sözcüğü kullanıldığından bu sözcük, cümleyi biçimce ve anlamca olumsuz yapmıştır. II numaralı cümlelerin yüklemi "gerekir" sözcüğüdür ve bu sözcük, "gerek-" fiilinin geniş zaman (-ir) çekimini örneklemektedir. Dolayısıyla cümle, yüklemine göre bir fiil cümlesidir. V numaralı cümlelerin yüklemi ise "açıklanı-yordu" fiilidir ve bu fiil, cümleye işin bir başkası tarafından yapılması anlamını katmıştır. Dolayısıyla cümle,

öznesine göre edilgen çatılıdır. VI numaralı cümle-
nin yüklemi ise "tartışma konusu" isim tamlamasıdır
ve bu nedenle cümle, yüklemine göre isim cümlesi-
dir. Ancak IV numaralı cümlede yüklem "kayabiliyor"
sözcüğüdür ve cümlede bu yargının dışında "...kar-
şılaşmadan" zarf-fiili kullanıldığından cümle, yapıcı
birleşik cümleyi örneklendirmektedir. Bu durumda C
seçeneğinde verilen bilgi, IV numaralı cümle için yan-
lıştır.

9. B Türkçede fiil kipleri kendi anlamlarının dışına çıkarak
bir başka kipin anlamını verebilir. Bu durum kip kay-
ması ya da anlam kayması olarak adlandırılır. Buna
göre A seçeneğinde fiil kipi "-yor" şimdiki zaman eki-
dir ve cümlede geçmişte başlamış fakat hâlâ süren bir
iş bildirmektedir. C seçeneğinde fiil kipi "-meli" gerek-
lilik kipidir ve cümlede bir gereklilik anlamı mevcuttur.
D seçeneğinde fiil kipi "-yor" şimdiki zaman ekidir ve
cümlede şu an gerçekleşen bir iş bildirilmektedir. E
seçeneğinde ise fiil kipi "-mış" geçmiş zaman ekidir
ve cümlede geçmiş bir zaman diliminde başlamış ve
bitmiş bir iş bildirilmiştir. Bu bilgiler doğrultusunda A,
C, D ve E seçeneğindeki cümlelerde fiil kipleri ken-
di görevlerinde kullanılmıştır. Ancak B seçeneğinde-
ki cümlede fiil kipi "-ar" geniş zaman ekidir; cümlede
ise sonraki bir zaman diliminde başlayıp bitecek yani
planlanmış bir iş bildirilmektedir. Bu durumda cümle-
de "-ar" eki, gelecek zaman kipinin (-AcAk) yerine kul-
lanılmıştır. Dolayısıyla B seçeneğindeki cümlede bir
anlam/kip kayması yaşanmıştır.

10. B Öncülde verilen dizeler incelendiğinde "başta" sözcü-
ğünün (baş-da) bir ünsüz benzeşmesini yani ünsüz
sertleşmesini örneklendirdiği görülmektedir. Çünkü
bu sözcük sert ünsüzle (ş) biten bir kelimeye yumuşak
ünsüzle (d) başlayan bir ekin getirildiği yapıyı örnek-
lendirmektedir. Türkçede bu tür durumlarda yumuşak
ünsüzler, sert ünsüzlerden birine dönüşür ve bir ün-
süz benzeşmesi/sertleşmesi ortaya çıkar. Dizelerde
yer alan diğer sözcüklerde ise herhangi bir ses olayı
söz konusu değildir.

11. C Öncülde verilen parçada I numaralı "Orta Çağ" sözcü-
ğü; çağ, devir, dönem vb. adlarının yazımına uygun
biçimdedir ve bu nedenle sözcüğün yazımı doğrudur.
II numaralı "İslam mimarisi" ifadesi ise bir özel ad (İs-
lam) ile bir tür adının (mimari) bir araya gelmesi so-
nucunda ortaya çıkmış genel anlamlı bir alt tür adıdır.
Dolayısıyla bu ifadenin yazımı da doğrudur. IV nume-
ralı "arkeolojik" sözcüğünün yazımında da herhangi
bir yanlışlık söz konusu değildir. V numaralı "cezb-
der" sözcüğü ise "cezp" adı ile "et-" yardımcı eyleminin
bir araya gelmesi sonucunda ses olayı yaşanmış bir
yapıyı örneklendirdiğinden sözcüğün bu şekilde yazı-
mı doğrudur. Ancak parçadaki III numaralı "suluboya"
ifadesinin yazımı yanlıştır. Türkçede birleşik kelimeyi
oluşturan sözcüklerden ikincisi veya her ikisi anlami-
ni koruduğunda bu tür sözcükler -istisna bazı örnekler
dışında- ayrı yazılır. Bu sözcüğün doğru yazımı "sulu
boya" biçimindedir.

12. E Öncülde verilen parçadaki ilk boşluk kendinden son-
ra örnek/açıklama verilecek cümlelerin sonrasında yer
aldığından bu boşluğa iki nokta (:) getirilmelidir. İkinci
boşluk ise belirli bir sayıya dayalı bir kavram sıralama-
sının sonu olmadığından ve bu boşluğa üç nokta (...)
getirilmelidir. Üçüncü ve dördüncü boşluklar ise soru
veya ünlem anlamı taşımayan ve anlamca tamamlan-
mış yani yüklemli verilmiş cümlelerin sonunda yer
aldığından bu boşluklara da nokta (.) getirilmelidir.
Buna göre boşluklara getirilmesi gereken noktalama
işaretleri sırasıyla (:) (...) (.) (.) biçimindedir.

13. E Türkçede aynı anlamı verebilen eklerin veya sözcük-
lerin bir arada kullanılması, duruluk ilkesini zede-
yeceğinden gereksizdir. Bu tür durumlarda, cümlede
gereksiz sözcük kullanımından kaynaklanan anla-
tım bozukluğu ortaya çıkar. Öncülde verilen cümleler
bu doğrultuda incelendiğinde V numaralı "Farsça dili
farklı dillerden etkilenebilir olsa da inanılmaz bir zen-
ginliğe sahiptir." cümlesinde "Farsça" sözcüğündeki
"-ca" ekinin zaten bir dil adı türettiği görülmektedir. Bu
durumda söz konusu ek, cümlede geçen "Farsça dili"
ifadesinde "dili" sözcüğünü gereksiz kılmıştır. Dolay-
ısıyla V numaralı cümlede böyle bir kullanıma yer veril-
mesi, gereksiz sözcük kullanımından kaynaklanan bir
anlatım bozukluğu meydana getirmiştir.

14. A Paragraflar, çeşitli cümlelerin bir konu etrafında an-
lamlı bir bütün oluşturacak biçimde bir araya gel-
mesiyle oluşur. Her paragrafın kendi içinde bir konu
bütünlüğü vardır ve paragrafı oluşturan cümleler bel-
li bir mantık sıralamasına, hiyerarşisine göre bir ara-
ya gelir. Paragrafları oluşturan cümleler arasındaki
anlamsal bağ, bağdaşıklık unsurlarından gönderimle
sağlanır, dolayısıyla paragrafları oluşturan her cümle
birbirini destekler niteliktedir. Paragraflarda ana konu-
dan bağımsız ya da cümlelerin düşünce akışı dışında
bilgi içeren herhangi bir cümleye yer verilirse para-
grafın anlam bütünlüğü bozulur. Buna göre, öncülde
verilen parçanın I, III, IV, V ve VI numaralı cümlele-
rinde depresyonun yaş grupları ile ilişkisinin ve erken
yaşlarda görülmeye başlamasının konu edildiği anla-
şılmaktadır. Ancak parçanın II numaralı cümlesinde
depresyonun hangi rahatsızlık grubu içinde yer aldı-
ğının açıklanması, parçanın anlam akışını bozmuştur.

15. A Öncülde verilen numaralanmış cümleler paragraf ku-
ralları çerçevesinde incelendiğinde I numaralı "Tele-
vizyon seyircisini geri kazanmak için mücadele eden
sinema endüstrisi bu dönemde daha evrensel filmler
üretmeye çalışıyordu." cümlesinin koyu dizilmiş gön-
derim unsurlarından dolayı bir paragrafın giriş cümlesi
niteliği taşımadığı anlaşılmaktadır. Çünkü paragrafla-
rın giriş cümlesi, kendinden önceki herhangi bir cüm-
leye doğrudan gönderim sağlayan herhangi bir unsur
içermez; genel bir yargı içerir. Bu, I numaralı cümlelerin
mutlaka yer değiştirmesi gerektiği gösterir. Seçenek-
lerde verilenler incelendiğinde bu değişikliği veren tek
seçeneğin A olduğu görülür. III numaralı "1960'lı yıl-
larda dünya genelinde sinema filmlerinin seyirci sayısı
öncesine göre yarım milyon civarında azalmıştı." cüm-
lesi incelendiğinde ise bu cümlelerin bağımsız ve genel
bir yargı içerdiği, dolayısıyla da giriş cümlesi uygun bir
nitelik taşıdığı anlaşılmaktadır.

16. C Paragraf oluşturma sorularında öncelikle giriş cümlesi niteliği taşıyan cümle bulunur ve bu cümle başa çekilir. Öncülde verilen cümleler incelendiğinde giriş niteliği taşıyan cümlelerin V numaralı “Bir Tanzimat Dönemi yazarı olarak Ahmet Mithat Efendi edebiyat teorisi, edebiyat tarihi ve eleştirisi ile ilgili bağımsız bir kitap yayımlamamıştır.” cümlesi olduğu görülmektedir. Bu cümleyi anlamca sürdüren, destekleyen ifadelerin ise I numaralı “Ancak edebî eserlerinde ve gazete yazılarında bu konuda **önemli açıklamalarda bulunmuştur.**” cümlesinde verildiği görülmektedir. II numaralı “**Bu açıklamalar** edebiyat, roman, tiyatro ve şiir olmak üzere dört başlık altında toplanabilir.” cümlesindeki koyu dizilmiş sözler de I numaralı cümleye gönderim yaptığından I numaralı cümleden hemen sonra bu cümlelerin gelmesi gerektiğini göstermektedir. II numaralı cümlede “edebiyat, roman, tiyatro ve şiir” gibi sınıflandırmalardan söz edilmesi, bu cümleyi sürdürecektir yargının IV numaralı “**Bu alanlara** yönelik görüşleri ele alındığında ise edebiyat konusunda onun Şinasi, Namık Kemal gibi çağdaşlarıyla benzerlik gösterdiği açıkça ifade edilebilir.” cümlesi olduğunu göstermektedir. Bu durumda paragrafın sonuç cümlesi de III numaralı cümle olacaktır. Buna göre öncüldeki cümlelerin anlamlı bütün oluşturabilecek sıralaması V-I-II-IV-III biçimindedir ve sonuncu, III numaralı cümledir.

17. D Soru kökünde verilen “Neyse ki bir grup bilim insanı yakın zaman önce, yollardaki buzlanmanın önüne geçmek için kullanılabilecek daha çevre dostu bir katkı malzemesi geliştirdi.” cümlesi incelendiğinde bu cümlelerin yollardaki buzlanmaya yönelik geliştirilmiş çere dostu yeni bir yöntemden söz ettiği anlaşılmaktadır. Öncülde verilen numaralanmış cümlelerin anlam akışı incelendiğinde V numaralı “Çeşitli kimyasal süreçlerle üzüm kabuğundan elde edilen bu malzemenin hem buzun daha hızlı çözülmesini sağladığı hem asfaltlara ve betonlara daha az zarar verdiği hem de su kaynakları için daha az risk teşkil ettiği belirtiliyor.” cümlesinde yeni bir çevre dostu yöntemle dair açıklamalarda bulunulduğu anlaşılmaktadır. Parçada bu cümleye kadar herhangi bir çevre dostu yeni yöntemle dair açıklama yapılmaması, soru kökünde verilen cümlelerin V numaralı cümlelerin hemen öncesine yani IV numaralı cümlelerin sonrasına getirilmesi gerektiğini göstermektedir. Bu durumda soru kökünde verilen cümlelerin IV numaralı cümleden sonra getirilmesi, parçanın anlam bütünlüğünü sağlayacaktır.

18. B Öncülde verilen parçada insanların “aşk”a yönelik olarak olumlu ve olumsuz olmak üzere farklı bakış açılarına sahip olduklarından söz edilmektedir. Parçanın konusu tamamen bir durum üzerine inşa edilmiştir ve yazarın amacı aşka dair farklı görüşlere dikkat çekmektir. Bu durumda parçada vurgulanmak istenen temel iletinin “Herkes, olumlu ya da olumsuz, aşk hakkında bir şeyler düşünmektedir.” yargısı ile ifade edilebileceği anlaşılmaktadır.

19. D Yakınma; herhangi bir durum, olay ya da kişiden şikâyet etme, sızlanmadır. Öncülde verilen parçada geçen “Daha düne kadar mektup yazma, dinî bayramlarda ve her yılbaşında da kartpostal gönderme geleneğimizi sürdürülebiliyorduk... Bu gelenek, internetin ve sosyal medya denilen yeni yüzyılın icatları ile birlikte hemen hemen yok oldu... Birbirimizi internet üzerinden seviyor, özlüyor, sayıyor ve birbirimizin üzüntü, hüznü, keder ve tasalarını bu yolla paylaşıyoruz(!).” ifadeleri dikkate alındığında yazarın, “insanların içten ve gerçek duygularını aktardığı haberleşme biçiminin zamanla sıradan ve yapay bir hâl almasından” yakındığı anlaşılmaktadır. Yazarın mektuplaşma, posta bekleme gibi eylemlerden özlem ve sevgi ile bahsetmesi ancak günümüz haberleşme araçlarından yergi ile söz etmesi, bu durumu somut biçimde ortaya koymaktadır.

20. E Osman Cemal Kaygılı ile ilgili değerlendirmelerin yapıldığı parçada geçen “...Bununla birlikte edebî sahada bence en başarılı olduğu alan olarak gösterebileceğimiz hikâyeciliğinin önemli bir bölümü de ancak son yıllarda Mustafa Apaydın ve Tahsin Yıldırım’ın gayretleriyle ortaya çıkarılıp yayımlanmış...” ifadeleri A seçeneğini; “...Sait Faik Abasıyanık’ın üzerinde durmasıyla *Çingeneler* romanından zaman zaman söz edilmişse de 1930’lu ve 1940’lı yıllarda yayımlanan kitaplarının ikinci baskısı ancak yakın zamanlarda gerçekleşebilmiştir...” ifadeleri B seçeneğini; “Osman Cemal Kaygılı, yaşadığı dönemde ihmal edilmiş yazarlarımızdandır...” ifadeleri C seçeneğini; “...Evet, kurmaca açısından bu eserlerin kusurlu olduğu söylenebilir. Ancak dil açısından kimi tekrarlara, özensizliklere karşılık argoyu iyi bilmesi ve kişileri karşılıklı konuşturmadaki başarısı, bu yavan dilin zaman zaman parlamasına olanak tanıyor.” ifadeleri D seçeneğini doğrulamaktadır. Ancak parçada Kaygılı’nın “yapıtlarını daha çok tarihî konular üzerine kurguladığı ve kahramanlarını tarihî şahsiyetlerden seçtiğine” yönelik herhangi bir açıklamada bulunulmamıştır.

21. C Balık baykuşlarının konu edildiği parçada geçen “...bazen soyunun tükendiğini düşündüğümüz türler uzun bir aradan sonra tekrar ortaya çıkar. Söz gelimi balık baykuşu, Türkiye’de bu tür canlılardandır...” ifadeleri A seçeneğini; “...Balık baykuşları genel olarak kızılımsı kahverengi ve sarımsı kahverengi renkte tüylere sahip kuşlardır. Sırt kısımlarında siyah ve koyu kahverengi şerit benzeri kalın kesikli tüyler bulunur. Karın kısımlarında sarımsı beyaz renkte tüylerle kaplıdır...” ifadeleri B seçeneğini; “...Balık baykuşları alçak alanlardaki ovalarda bulunan ağaçlarda ya da göl veya nehir kıyılarındaki açık ormanlık alanlarda yaşar...” ifadeleri D seçeneğini ve “...Kurbağa, yengeç, kemiriciler ve sürüngenlerle beslenen bu canlılar, diğer baykuşlardan farklı olarak suyun yüzeyinde uçarak balık da avlarlar.” ifadeleri E seçeneğini doğrulamaktadır. Ancak parçada balık baykuşlarının günümüzde en çok hangi coğrafyada bulunduğu ile ilgili herhangi bir açıklama da bulunulmamıştır.

- 22. A** Öncüde verilen parçanın anlatımında geçen “kızılımsı kahverengi, sarımsı kahverengi” vb. niteleme sözcüklerinden faydalanılması B seçeneğini; balık baykuşları ile ilgili nesnel bilgiler aktarılması C seçeneğini; “... Fakat bazen soyunun tükendiğini düşündüğümüz türler uzun bir aradan sonra tekrar ortaya çıkar. Söz gelimi balık baykuşu, Türkiye’de bu tür canlılardandır...” ifadelerinde örnekleme yapılması D seçeneğini ve “... Kurbağa, yengeç, kemiriciler ve sürüngenlerle beslenen bu canlılar, diğer baykuşlardan farklı olarak suyun yüzeyinde uçarak balık da avlarlar.” ifadelerinde kıyaslamalara başvurulması E seçeneğini doğrulamaktadır. Ancak parçada anlatımın doğruluğunu artırmak adına herhangi birinin alıntı sözüne başvurulmamıştır. Dolayısıyla parçanın anlatımında tanık gösterme söz konusu değildir.
- 23. C** Bir araştırma sürecinden söz edilen parçada geçen “Yakınlarda yapılan bir araştırma sürecinde, çalışmaya katılan deneklerle ikişer yıllık aralıklarla görüşmeler yapıldı, denekler sağlık kontrollerinden geçirildi ve mutluluğu hangi faktörlerin etkilediği tespit edilmeye çalışıldı...” ifadeleri I ve II numaralı yargıları doğrulamaktadır. Çünkü bu ifadelerde araştırma sürecinin temel basamakları ve ana amacı açıklanmıştır. Ancak parçada söz konusu araştırmanın sonuçlarından söz edilse de bilim dünyasında ne tür bir karşılık gördüğü ile ilgili herhangi bir açıklamada bulunulmamıştır.
- 24. D** Parçada geçen “...Ayrıca daha uzun yaşayan kişilerin de fiziksel olarak daha sağlıklı olanlar değil aileleriyle, arkadaşlarıyla ve çevrelerindeki insanlarla iyi ilişkiler kuranların olduğu anlaşıldı.” ifadeleri II numaralı “Fiziksel olarak sağlıklı olmaktan çok yakın çevresi ile kurulan ilişkinin sağlığı, insanların yaşam sürelerini daha da artırmaktadır.” yargısını; “...Araştırma sonucunda, üniversitede okuyan sağlıklı, varlıklı kişiler ile sosyoekonomik düzeyi düşük olan kişiler kıyaslandığında mutluluk düzeyi bakımından aralarında herhangi bir fark görülmedi...” ifadeleri III numaralı “İnsanların sosyal ya da ekonomik koşulları kötü olsa da bu anlamda daha iyi koşullarda bulunan insanlar kadar mutlu olabilirler.” yargısını doğrulamaktadır. Ancak parçada I numaralı “İnsanların eğitim düzeyleri ile yaşam süreleri ve mutluluk duymaları arasında doğru orantılı bir ilişki söz konusudur.” yargısını doğrulayan herhangi bir ifadeye yer verilmemiştir. Aksine söz konusu unsurların süreçte etkisiz kaldığı belirtilmiştir.
- 25. B** Öncüde verilen parçada edebiyat hakkında değerlendirmelerde bulunulduğu anlaşılmaktadır. Parçada geçen “...Aynalık görevini üstlenemeyen bir edebiyat, ancak bir ‘moda’ sürekliliği gösterebilmiştir. Azınlığın beğeni düzeyine seslenen bir edebiyattan da süreklilik beklenemez. Birden parlayıp sonra sönmeyen bu tür akımların, çağı değiştirebilecek bir etki göstereceği düşünülemez...” ifadelerinde edebiyatın bir moda yani geçici bir akım olmaktan çıkıp sürekliliğe ulaşabilmesi için azınlığın beğeni düzeyine seslenmemesi gerektiği, dolayısıyla toplumun geneline hitap etmesi gerektiği ve onları konu edinmesi gerektiği vurgulanmaktadır. Dolayısıyla edebiyatın sürekliliği yakalayabilmesi için “Bir kesim insan yerine toplumun geneline hitap etmesi ve onları konu edinmesi” gerekmektedir.
- 26. A** Öncüde verilen parçada geçen “Edebiyat, her dö-

nemde çağının aynası olmuştur...” cümlesinde geçen “çağının aynası olmak” ifadesi içinde bulunulan zamanı ve toplumu göstermek, kapsamak ve bunların niteliklerini bünyesinde barındırmak anlamına gelecek biçimde kullanılmıştır. Çünkü aynanın temel niteliği, var olanı olduğu gibi göstermektir. Dolayısıyla parçada geçen bu sözle vurgulanmak istenenin A seçeneğinde verildiği ifade edilebilir.

27 - 30. soruların çözümü

27. E	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
	A	R			A	R			A

Almanya ve Rusya’nın yeri kesinlikle bellidir.

- 28. A** Türk sporcunun ikinci sırada bitirmiş olması mümkün değildir. Çünkü 1., 5., 9. Alman olduğu için ve 2. ve 6. da Rus olacağı için ikinci sırada Türk sporcu olamaz.

29. C	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
	A	R			A	R	?	K	A

Yedinci sırada sadece Danimarka olur. Çünkü Rusya’nın zaten yerleri belliydi. Ayrıca iki ülke yan yana gelemeyeceği için yedinci sırada Danimarka olmalı ki 3. ve 4. farklı ülke olsun.

- 30. A** Türk yarışçı üçüncü sırada bitirdiyse Kanadalı sporcu dördüncü sırada bitiremez. Çünkü Danimarkalı sporcular 7. ve 8. sırada olur. Aynı ülke art arda bitirmeyecekti.

ÖN LİSANS MATEMATİK

31. D

$$\left(1 - \frac{1}{3}\right) \cdot \left(1 - \frac{1}{8}\right) \cdot \left(1 - \frac{1}{14}\right)$$

$$= \frac{2}{3} \cdot \frac{7}{8} \cdot \frac{13}{14}$$

$$= \frac{13}{24}$$

32. E

Çarpımın en büyük olması için çarpanlar birbirine yakın olmalı.

$$x = 5 \text{ seçersek } (5 + 1) \cdot (10 - 5) = 30 \text{ olur.}$$

33. A

$$\frac{1}{a} \cdot \frac{1}{b} \cdot \frac{1}{c} = (-) \cdot (-) \cdot (+) = +$$

olduğu için A şıkkı daima pozitiftir.

34. C

$$\frac{2x - y + 1}{x + y - 3} = \frac{16}{10}$$

$$\begin{array}{r} 2x - y + 1 = 8 \\ + \quad x + y - 3 = 5 \\ \hline 3x - 2 = 13 \Rightarrow 3x = 15 \Rightarrow x = 5 \\ 5 + y - 3 = 5 \Rightarrow y + 2 = 5 \Rightarrow y = 3 \\ x \cdot y = 5 \cdot 3 = 15 \end{array}$$

35. A

İki sayıdan hangisinin büyük olduğunu bilmediğimiz için her iki durumu da incelemeliyiz. Küçüğü 2 ekleyerek eşitlik sağlarız.

$$2n - 3 < 3n - 7 \quad 2n - 3 > 3n - 7$$

ise ise

$$2n - 3 + 2 = 3n - 7 \quad 2n - 3 = 3n - 7 + 2$$

$$2n - 1 = 3n - 7 \quad 2n - 3 = 3n - 5$$

$$n = 6 \quad n = 2$$

n'nin alabileceği değerler toplamı;

$$6 + 2 = 8 \text{ dir.}$$

36. C

$$\frac{5! - 2 \cdot 4!}{3!} = \frac{5 \cdot 4! - 2 \cdot 4!}{3!}$$

$$\frac{3 \cdot 4!}{3!} = \frac{3 \cdot 4 \cdot 3!}{3!}$$

$$= 12$$

37. A

$$AB - (A + B + C) = 53$$

$$10A + B - A - B - C = 53$$

$$9A - C = 53 \text{ eşitliğini sağlamak için}$$

$$A = 6, C = 1 \text{ olmalı.}$$

$$A + C = 6 + 1 = 7$$

38. B

AB2 sayısı 9'a tam bölünebildiğine göre;

$$A + B + 2 = 9k \quad A + B = 16 \text{ olmalı.}$$

$$A + B = 7 \quad A = 7, B = 9 \text{ olur.}$$

$$A = 3, B = 4$$

Bu durumda sayılar 342 veya 792 olabilir.

2 sayı vardır.

39. A

Üç otobüs EKOK(12, 15, 20) = 60 dakikada bir birlikte duraktan hareket ederler.

07.00 + 01.00 = 08.00 de tekrar birlikte hareket ederler.

40. B

$$\begin{array}{r} 2 \quad -4 \leq a < 5 \\ -1 \quad -2 \leq b \leq 4 \\ \hline -8 \leq 2a < 10 \\ + \quad -4 \leq -b \leq 2 \\ \hline -12 \leq 2a - b < 12 \end{array}$$

En çok 11, en az -12 olabilir.

$$11 + (-12) = -1 \text{ olur.}$$

41. E

$$\frac{|x - y| + |x| + |y|}{x - y} = \frac{-x + y + (-x) + y}{x - y}$$

$$= \frac{-2x + 2y}{x - y}$$

$$= \frac{-2(x - y)}{x - y}$$

$$= -2$$

42. C

$$3^{-2} \cdot 27^4 = 9^x$$

$$3^{-2} \cdot (3^3)^4 = (3^2)^x$$

$$3^{-2} \cdot 3^{12} = 3^{2x}$$

$$3^{10} = 3^{2x}$$

$$2x = 10 \Rightarrow x = 5$$

43. D

$$\begin{aligned}\sqrt{45} &= 3\sqrt{5} = 3 \cdot 2,24 \\ &= 6,72\end{aligned}$$

44. A

$$(2^x)^7 = 8\sqrt{2}$$

$$2^{7x} = \sqrt{128}$$

$$2^{7x} = \sqrt{2^7}$$

$$2^{7x} = 2^{\frac{7}{2}} \Rightarrow 7x = \frac{7}{2} \Rightarrow x = \frac{1}{2}$$

45. D

K = 3B, B = 2S olduğundan,

K = 3B = 6S olur.

Sarı bilyelerin sayısına x dersek beyazlar 2x, kırmızılar 6x tane olur.

$$x + 2x + 6x = 54$$

$$9x = 54$$

$$x = 6$$

Beyaz bilyelerin sayısı = $2 \cdot 6 = 12$ 'dir.

46. E

Merdivindeki basamak sayısına x dersek;

$$\frac{x}{3} - \frac{x}{4} = 6$$

$$\frac{4x - 3x}{12} = 6$$

$$\frac{x}{12} = 6 \Rightarrow x = 72$$

47. D

Paranın tamamı 70x olursa;

$$\text{Harcama} = 70x \cdot \frac{2}{5} = 28x$$

$$\text{Kalan} = 70x - 28x = 42x$$

$$\text{Kardeşine} = 42x \cdot \frac{1}{7} = 6x$$

$$\text{Kalan} = 42x - 6x = 36x$$

$$36x = 108 \text{ ise } x = 3$$

$$\text{Paranın tamamı} = 70 \cdot 3 = 210 \text{ lira}$$

48. C

$$\text{I. Çocuk} = x$$

$$\text{II. Çocuk} = x - 2$$

$$\text{III. Çocuk} = x - 4$$

$$\text{IV. Çocuk} = x - 6$$

$$\text{Anne} = 4x - 12$$

$$4x - 12 = 52$$

$$4x = 64$$

$$x = 16$$

En küçük çocuk $16 - 6 = 10$ yaşındadır. Anne, en küçük çocuk doğduğunda,

$$52 - 10 = 42 \text{ yaşındaydı.}$$

49. E

İki şehir arasındaki uzaklık x km olsun.

$$\frac{x}{50} + \frac{x}{70} = 18$$

$$\frac{7x + 5x}{350} = 18$$

$$12x = 18 \cdot 350$$

$$x = 525 \text{ km}$$

50. D

%14'ü otoparktan çıktığına göre %86'sı otoparkta kalmıştır.

$$\begin{array}{r} \%86'sı \quad \times \quad 344 \text{ ise} \\ \%14'ü \quad \times \quad x \\ \hline \end{array}$$

$$86 \cdot x = 14 \cdot 344^4$$

$$x = 56$$

51. B

$$\begin{aligned}
 f(g(-1)) &= f(2 \cdot (-1) + 1) \\
 &= f(-1) \\
 &= (-1)^3 - 4 \\
 &= -1 - 4 \\
 &= -5
 \end{aligned}$$

52. C

$$\frac{5}{12} \cdot \frac{1}{11} = \frac{5}{33}$$

53. C

2020'de çalışanların %22'si kamuda çalıştığına göre;
%22'si $\times$ 36.300 ise
%100'ü $\times$

$$22x = 100 \cdot \frac{36.300}{1650}$$

$$x = 165000$$

2020'de 165.000 çalışan vardır. 2019'a göre %10 arttığına göre 2019'da $\frac{165.000}{110} = 150.000$ çalışan vardır.

2019'da çalışanların %20'si inşaat sektöründe çalışmıştır.

$$150.000 \cdot \frac{20}{100} = 30.000$$

54. A

$$\begin{aligned}
 &165.000 \cdot \frac{12}{100} - 150.000 \cdot \frac{12}{100} \\
 &= 19800 - 18000 \\
 &= 1800
 \end{aligned}$$

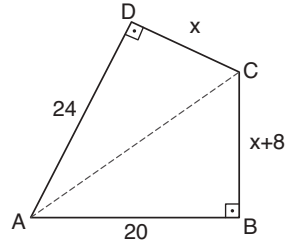
55. B

89 sayısı en büyük tam asal sayıdır. Rakamların çarpımı $8 \cdot 9 = 72$ 'dir.

56. E

101 ve 113 tam asal sayılardır.
 $101 + 113 = 214$

57. C

$$|AC|^2 = x^2 + 24^2 = (x + 8)^2 + 20^2$$

$$x^2 + 596 = x^2 + 16x + 64 + 400$$

$$596 = 16x + 464$$

$$16x = 132$$

$$x = 7$$

$$A(ABCD) = \frac{7 \cdot 24}{2} + \frac{15 \cdot 20}{2}$$

$$= 84 + 150$$

$$= 234 \text{ cm}^2$$

58. A

$$\begin{aligned}
 \text{Taralı Alan} &= 6^2 \cdot \pi \cdot \frac{90}{360} - \frac{6 \cdot 6}{2} \\
 &= \frac{36\pi}{4} - \frac{36}{2} \\
 &= 9\pi - 18 \text{ cm}^2
 \end{aligned}$$

59. D

$$V = a^3 \text{ iken,}$$

$$\text{Yeni hacim} = (2a)^3 = 8a^3 = 8 \cdot V \text{ olur.}$$

60. C

İki doğrunun paralel olması için eğimlerinin eşit olması gerekir.

$$y - 3x - 1 = 0$$

$$y = 3x + 1$$

$$m = 3$$

Bir noktası ve eğimi bilinen doğru denklemini;

$$y - y_1 = m(x - x_1)$$

$$y - 2 = 3(x - 1)$$

$$y - 2 = 3x - 3$$

$$y = 3x - 1$$

(5,14) noktası bu doğru üzerindedir.

$$y = 3x - 1$$

$$14 = 3 \cdot 5 - 1$$

$$14 = 14$$

ORTAÖĞRETİM MATEMATİK

31. D

Adet tek	Adet çift
I. $\text{Ç} + \text{Ç} = \text{Ç}$	$\text{Ç} + \text{Ç} + \text{Ç} = \text{Ç}$
II. $\text{T} + \text{T} = \text{Ç}$	$\text{T} + \text{T} + \text{T} = \text{T}$
III. $\text{T} \cdot \text{T} = \text{T}$	$\text{T} \cdot \text{T} \cdot \text{T} = \text{T}$

I ve III daima doğru.

32. B

a42b

5 ile bölümünden kalan 3 ise

a423 ve a428 olur.

3'e tam bölünebilme için rakamlar toplamı 3'ün katı olacak.

a423

$$a + 4 + 2 + 3 = 3k$$

$$a + 9 = 3k$$

$$\begin{array}{r} \downarrow \\ 0 \\ 3 \\ 6 \\ 9 \end{array}$$

a428

$$a + 4 + 2 + 8 = 3k$$

$$a + 14 = 3k$$

$$\begin{array}{r} \downarrow \\ 1 \\ 4 \\ 7 \end{array}$$

4 tane

33. C

$$2^x \cdot 5^{x+1}$$

$$\text{Pbs} = (x+1) \cdot (x+1+1)$$

$$20 = (x+1) \cdot (x+2)$$

$$3 = x$$

34. E

$$\frac{\left(\frac{1}{2} - \frac{1}{3}\right) \cdot \left(\frac{2}{3} + \frac{1}{6}\right)}{\frac{3}{4} : 9}$$

$$\frac{\left(\frac{3-2}{6}\right) \cdot \left(\frac{4+1}{6}\right)}{\frac{3}{4} \cdot \frac{1}{9}} = \frac{\frac{1}{6} \cdot \frac{5}{6}}{\frac{3}{36}}$$

$$\frac{\frac{5}{36}}{\frac{3}{36}} = \frac{5}{36} \cdot \frac{36}{3} = \frac{5}{3}$$

35. A

$$1 + \frac{\frac{1}{2}}{0,05} = 1 + \frac{\frac{1}{2}}{\frac{5}{100}}$$

$$1 + \frac{1}{2} \cdot \frac{100}{5} = 1 + 10 = 11$$

36. B

$$\frac{5^4 + 5^6 + 5^8}{5^4 + 5^6 + 5^2} = \frac{5^4(1 + 5^2 + 5^4)}{5^2(5^2 + 5^4 + 1)}$$

$$\frac{5^4}{5^2} = 5^2$$

37. C

$$2^{x+1} = 5$$

$$\frac{4^{2x+3}}{25} = \frac{4^{2x+2} \cdot 4}{25}$$

$$\frac{(2^2)^{2x+2} \cdot 4}{25} = \frac{2^{4x+4} \cdot 4}{25}$$

$$\frac{2^{4(x+1)} \cdot 4}{25} = \frac{(2^{x+1})^4 \cdot 4}{25}$$

$$\frac{5^4 \cdot 4}{5^2} = 5^2 \cdot 4$$

$$25 \cdot 4 = 100$$

38. C

$$\frac{6}{\sqrt{3}-1} - \frac{9}{\sqrt{3}} = \frac{6(\sqrt{3}+1)}{(\sqrt{3})^2-1^2} - \frac{9\sqrt{3}}{(\sqrt{3})^2}$$

$$\frac{6(\sqrt{3}+1)}{3-1} - \frac{9\sqrt{3}}{3} = \frac{6(\sqrt{3}+1)}{2} - 3\sqrt{3}$$

$$3\sqrt{3} + 3 - 3\sqrt{3} = 3$$

39. E

$$a^2 - 4b^2 = 40$$

$$a^2 - (2b)^2 = 40$$

$$(a-2b)(a+2b) = 40$$

$$4 \cdot 10$$

$$a - 2b = 4$$

$$+ a + 2b = 10$$

$$2a = 14$$

$$a = 7$$

$$a + 2b = 10$$

$$7 + 2b = 10$$

$$2b = 3$$

$$b = \frac{3}{2}$$

$$2a - b = 2 \cdot 7 - \frac{3}{2}$$

$$= 14 - \frac{3}{2}$$

$$= \frac{25}{2}$$

40. D

$$-2 < x < 6$$

$$-6 < y < 5$$

$$\begin{matrix} 2x & - & 3y & \rightarrow & \text{enb için} \\ \text{enk} & & \text{enk} & & \end{matrix}$$

$$2(5) - 3(-5)$$

$$= 10 + 15$$

$$= 25$$

41. C

$$|5x - 10| < 60$$

$$-60 < 5x - 10 < 60$$

$$-50 < 5x < 70$$

$$-10 < x < 14$$

$$\{-9, \dots, -1, 0, 1, \dots, 13\}$$

$$\text{Terim Sayısı} = \frac{13 - (-9)}{1} + 1 = 23$$

23 tane

MURAT YAYINLARI

42. B

$$\frac{\text{I. işin miktarı}}{\text{I. işle ilgili diğer}} = \frac{\text{II. işin miktarı}}{\text{II. işle ilgili diğer}}$$

değerlerin çarpımı değerlerin çarpımı

$$\frac{\cancel{5} \cdot \cancel{4} \cdot 10}{\cancel{5} \cdot \cancel{4} \cdot 10} = \frac{\cancel{7} \cdot \cancel{4} \cdot 20}{x \cdot \cancel{2} \cdot \cancel{20}}$$

$$x = 7$$

43. E

$$\begin{array}{r} 90.000 \\ - 55.000 \\ \hline 35.000 \end{array}$$

$$\begin{array}{r|l} \text{Metin} & 35.000 \quad | \quad 7.000 \quad 5 + 1 = 6 \text{ bakım} \\ & \quad \quad \quad | \quad \quad \quad 5 \end{array}$$

$$\begin{array}{r|l} \text{Hakan} & 35.000 \quad | \quad 5.000 \quad 7 + 1 = 8 \text{ bakım} \\ & \quad \quad \quad | \quad \quad \quad 7 \end{array}$$

$$8 \cdot 250 = 2000 \text{ ve } 6 \cdot 300 = 1800$$

$$2000 - 1800 = 200$$

44. B

$$\frac{T}{10} - \frac{T}{12} = 100$$

(6) (5)

$$\frac{T}{60} = 100$$

$$T = 6000 \text{ TL}$$

45. A

	Beril	Ablası
Bugün	7	$7 \cdot 2 - 2 = 12$
4 yıl sonra	$7 + 4 = 11$	$12 + 4 = 16$
	$11 + 16 = 27$	

46. A

$$a = b = c \text{ olsaydı}$$

$$18 \cdot 3 = 54 \text{ saat}$$

$$54 = 54 = 54 \text{ olurdu}$$

$$a < b < c \quad \text{A seçeneği 52}$$

a < 54 olmalı

47. E

$$\begin{array}{c} A \quad 200 \text{ km} \quad B \quad \quad \quad C \\ \hline \rightarrow 120 \text{ km/sa} \rightarrow 80 \text{ km/sa} \end{array}$$

$$200 = (120 - 80) \cdot t$$

$$200 = 40 \cdot t$$

$$5 = t$$

48. C

Etiket	Alış
100x	80x
?	160

$$? = \frac{160^2 \cdot 100}{80}$$

$$? = 200$$

49. B

$$\frac{1}{5} = \frac{k}{5k} \text{ ilk kesir}$$

$$\frac{k-2}{5k-2} = \frac{1}{7}$$

$$7k - 14 = 5k - 2$$

$$2k = 12$$

$$k = 6$$

$$\frac{6}{5 \cdot 6} = \frac{6}{30} \text{ ilk kesir}$$

$$6 + 30 = 36$$

50. C

$$\text{Kâr} = \text{Satış} - \text{Alış}$$

$$b = \frac{a + 2b}{6} - \frac{a}{8}$$

(4) (3)

$$b = \frac{4a + 8b - 3a}{24}$$

$$24b = a + 8b$$

$$16b = a$$

51. A

$$A = \{0, 1, 2, 3, 4, 5\}$$

$$\frac{5}{0} \cdot \frac{4}{0} \cdot \frac{3}{0} \cdot \frac{1}{0} = 60$$

$$\frac{4}{0} \cdot \frac{4}{0} \cdot \frac{3}{0} \cdot \frac{2}{2,4} = 96$$

$$60 + 96 = 156 \text{ tane}$$

52. E

$$f(x) = 3x - 2$$

$$f(x+2) = 3(x+2) - 2$$

$$= 3x + 6 - 2$$

$$= 3x + 4$$

$$f(x-1) = 3(x-1) - 2$$

$$= 3x - 3 - 2$$

$$= 3x - 5$$

$$f(x+2) + f(x-1) = 3x + 4 + 3x - 5$$

$$= 6x - 1$$

53. C

	En düşük	En yüksek	
A	20	70	$2x + 5$ bağıntısı var
B	45	145	
A'da	$x = 30$ için	$2x + 5$	
		$2 \cdot 30 + 5$	
		65	

54. D

$$\text{B'de } 2x + 5 = 115$$

$$2x = 110$$

$$x = 55$$

55. D

2018 → 6
2017 → 5 } 1 artış

5	1
100	?

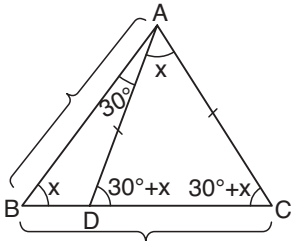
$$? = \frac{100 \cdot 1}{5} = 20 \quad \text{2018 yılı}$$

56. C

3 + 7 = 10
10
100

$$? = \frac{100 \cdot 7}{10} = 70$$

57. B

$$m(\widehat{ADC}) = 30^\circ + x$$

$$m(\widehat{ADC}) = m(\widehat{DCA}) = 30^\circ + x$$

$$m(\widehat{BCA}) = m(\widehat{CAB}) = 30^\circ + x$$

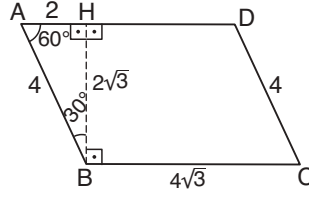
ADC üçgeninde,

$$30^\circ + x + 30^\circ + x + x = 180^\circ$$

$$3x = 120^\circ$$

$$x = 40^\circ$$

58. A

$$m(\widehat{ABH}) = 120^\circ - 90^\circ = 30^\circ$$

$$|DC| = |AB| = 4 \text{ cm}$$

ABH üçgeni $30^\circ, 60^\circ, 90^\circ$ üçgeni

$$|BH| = 2\sqrt{3} \text{ cm}$$

$$A(ABCD) = a \cdot h_a = 4\sqrt{3} \cdot 2\sqrt{3} = 24 \text{ cm}^2$$

59. E

$$\begin{array}{r} 2x + 3y - 3 = 0 \\ 3 \quad x - y + 6 = 0 \\ \hline 2x + 3y - 3 = 0 \\ + 3x - 3y + 18 = 0 \\ \hline \end{array}$$

$$5x + 15 = 0$$

$$5x = -15$$

$$x = -3 \text{ için}$$

$$(-3) - y + 6 = 0$$

$$3 = y$$

$$(-3, 3)$$

60. A

Küp ayrıtı a cm ise cisim köşegeni $a\sqrt{3}$ cm küpün alanı $6a^2$ olur.

$$a\sqrt{3} = 6\sqrt{3}$$

$$a = 6$$

$$\text{Alan} = 6a^2$$

$$= 6 \cdot 6^2$$

$$= 216 \text{ cm}^2$$

· GENEL KÜLTÜR - ORTAÖĞRETİM -
ÖN LİSANS ·
DENEME SINAVI 3 ÇÖZÜMLER

1. **C** Her iki devletin de kendilerine ait alfabe kullanması ulusal kimliğe önem vermeleri ve yazılı eserler bırakmaları açısından benzer olduklarının göstergesidir. Ancak alfabe kullanmaları yerleşik hayata geçtiklerinin kanıtı olamaz.

2. **B** Tolunoğulları, Mısır'da kurulan Türk-İslam devletlerinden biri olduğu için Mısır'da mimari eser bırakmışlardır. Tolunoğlu Ahmet Camii bu eserlerden günümüze ulaşanlardan bir tanesidir.

3. **E** Mevlana Celaleddin Rumi, Alaaddin Keykubad'ın davetiyle Konya'ya yerleşen ve Konya ile özdeşleşen İslam mutasavvıfıdır.

4. **A** II. Mehmet'in akıl hocalığını yapan Akşemseddin ve İstanbul'un fethi sonrasında Timur Devleti'nden getirilen Ali Kuşçu, Yükselme Dönemi'nin fikir ve bilim hayatının şekillenmesinde rol oynamışlardır. Koçi Bey, Duraklama Dönemi, devlet adamıdır. Ağah Efendi ise XIX. yüzyılda yaşamış Jön Türk önderlerindendir.

5. **C** Tımar sisteminin bozulmasıyla tımar sistemi ile karşılanan ihtiyaçlar hazineden karşılanmaya başlanmış, üretim denetlenemediği için azalmıştır. Bu durumun merkezde çıkan İstanbul isyanlarıyla ilgisi yoktur.

6. **B** Divan-ı Hümayun'da örfi hukukun temsilcisi ve yazı işleri gibi bürokrasiden sorumlu olan görevli nişancıdır.

7. **E** XVII. yüzyılda Ekber ve Erşed sistemine geçilerek veraset sisteminde değişiklik yaşanmış, II. Mahmut Dönemi'nde tımar sistemi kaldırılmış, Tanzimat Dönemi'nde ise vergilerde değişikliğe gidilmiştir.

8. **E** Osmanlı'nın ilk kağıt parası olan Kaime 1840'ta Abdülmecid Dönemi'nde basılmıştır.

9. **B** Fransa'nın Mısır'ı işgali 1798'de gerçekleşmiştir. Mısır'da çıkan Mehmet Ali Paşa İsyanı 1830'da yaşanmıştır. Bu nedenle Mısır'ın işgalinde etkili olduğu söylenemez.

10. **D** Her iki ferman da askerlikle ve özel mülkiyet edinebilme ile ilgili hüküm yer almıştır. Ancak devlet memurluğu hakkının gayrimüslimlere verilmesinden sadece Islahat Fermanı'nda bahsedilmiştir.

11. **A** Girit'in kaybedilmesi ilk olarak II. Meşrutiyet'in ilanı esnasında kesin olarak kaybedilmesi ise Balkan Savaşlarının sonunda imzalanan Atina Antlaşması ile olacaktır. Mısır Sorunu ile ilgili değildir.

- 12. C** Balkan Savaşlarından sonra Batı Trakya Türk azınlığı sorunu başlamış ve günümüze kadar sürmüştür.
- 13. D** Tekalif-i Milliye Emirleri, Kütahya - Eskişehir Savaşlarından sonra düzenli ordunun ihtiyaçlarının karşılanması için çıkarılmıştır. Kuvayımilliye Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra Anadolu işgallerine tepki olarak kurulan halk birlikleridir.
- 14. C** Bağımsızlığı kurtarmak için yapılacak mücadelede yöntemin halk olarak gösterilmesi ve askeri örgütlerin dağıtılmama çağrısı halka dayalı bir savaşın başlama çağının kanıtıdır.
- 15. E** İnönü Savaşlarının kazanılması ve Doğu Cephesi'nde Ermenilere karşı elde edilen başarılar, Sovyet Rusya'nın TBMM'ye olan güvenini artırmıştır. Ayrıca Anadolu, Sovyet Rusya'nın güney sınırındır, bu toprakların güvende olması, TBMM'nin başarısına bağlıdır.
- 16. C** Mustafa Kemal bu sözlerle Milli Mücadelenin siyasi programı olan Misakımilli ile belirlenen politikanın dışına çıkılmayacağından bahsetmiştir.
- 17. D** Mudanya Mütarekesi'nde savaş tazminatları ile ilgili hüküm yoktur. Savaş tazminatları konusu Lozan Antlaşması'nda görüşülmüştür.
- 18. D** 25 Ekim 1923'te Ali Fethi Bey'in istifası sonucu ortaya çıkan hükümet bunalımı Cumhuriyetin ilanını hızlandırıcı gelişmedir.
- 19. C** Darülfünun, Osmanlı'nın ilk üniversitesidir. Almanya'dan gelen bilim adamları bu yüksek öğretim kurumunu 1933'te İstanbul Üniversitesine dönüştürmüştür.
- 20. D** 1926'daki Türk Medeni Kanunu'nda henüz soyadı inkılabı gerçekleşmediği için soyadı ile ilgili bir hüküm yoktur. Ancak dini nikahın isteğe bırakılması ve şahitlik konusunda kadın ve erkeğin eşit olması Türk Medeni Kanunu kapsamındadır.
- 21. D** Türk Dil Kurumunun kurulması toplumsal değil, kültürel anlamda atılmış adımlardan biridir.
- 22. B** 17 Şubat 1923'te düzenlenen İzmir İktisat Kongresi'nde kabul edilen Misakı İktisadi kararları milli ekonomi kurallarını belirlemiştir.
- 23. D** Devletçilik ilkesinin mülkiyet hakkını ulus yararını gözeterek biçimde kullanması, halkçı ve milliyetçi yönüne örnektir.

24. D Metrik sistemin kabulüyle Batıdan metre, litre ve kilogram gibi birimler alınarak uzunluk ve ağırlık birimlerinde ikilik son bulmuştur. Bu yenilik milliyetçilik ilkesiyle değil inkılapçılık ilkesi ile ilgilidir.

Diğer seçeneklerdeki ile milliyetçilik ilkesi arasında bağ kurulabilir.

25. D Boğazlar Komisyonunun kurularak başkanlığına Türk temsilcinin getirilmesi, Lozan Antlaşması kapsamındadır. Montrö Sözleşmesi'nde bu komisyon kaldırılacaktır.

26. A Türkiye, Birleşmiş Milletlerin kurulduğu yıl olan 1945'ten beri cemiyetin üyesi ve söz sahibi ülkelerinden biridir.

27. D 1978'de ABD'nin arabuluculuğu ile İsrail ve Mısır arasında imzalanan Camp David Antlaşmaları sonucunda; 1948'de başlayan Mısır-İsrail savaşları sona ermiş, Mısır'ın İsrail ile yaklaşması Arap dünyasından dışlamasında etkili olmuştur.

28. C Iğdır, Malatya, Pasinler (Erzurum), Erbaa (Tokat) tektonik ovalardır. Bafra Ovası deltadır.

29. E Türkiye'de batıdan doğuya doğru yükseltinin artması özel konum diğerleri matematik konumun sonuçlarıdır.

30. D Soruda özellikleri verilen şehir Rize'dir.

31. A I numara ile gösterilen Hakkari'de hem engebe hem de kar yağışının fazla olmasına bağlı olarak çığ olayları daha fazla yaşanmaktadır.

32. E Haritada taranarak gösterilen yerde kayın ağaçlarına diğerlerine göre daha az rastlanır. Kayın Karadeniz'de geniş yayılım alanına sahiptir.

33. B Soruda önemli özellikleri verilen toprak türü Vertisol'dür.

34. D Erciyes Dağı 3917 m. yüksekliktedir. Yükseltisi fazla olduğu için buzul şekilleri görülür.

35. C Bingöl'de engebeli yapıya bağlı olarak tarım alanları azdır. Bu nedenle tarımsal nüfus yoğunluğu fazladır.

- 36. A** Doğal nüfus artışı, doğum oranını ifade etmektedir. Yüksek olması doğum oranının fazla olması anlamına gelir. Bu nedenle doğal nüfus artışı yüksek yerler göç almaz göç verir.
- 37. E** Mezra, Güneydoğu ve Doğu Anadolu Bölgelerinde görülen tarım ve hayvancılığın yapıldığı sürekli köyaltı yerleşmeleridir.
- 38. D** Arpa daha çok karasal iklimlerde üretilir. (İç ve Doğu Anadolu) Soruda verilen diğer eşleştirmeler ise doğrudur.
- 39. B** Erzurum-Kars Bölümü'nde çayırların varlığına bağlı olarak mera hayvancılığı yaygındır. Besi hayvancılığı büyük kentler çevresinde yaygındır.
- 40. D** I Zonguldak, taşkömürü
II Silopi (Şırnak), Asfaltit
III Muğla, krom çıkarılmaktadır.
- 41. E** Hamitabat (Kırklareli) hem doğalgaz çıkarılan hem de doğalgazla çalışan termik santral bulunan bir yerdir.
- 42. A** Seydişehir (Konya) boksit çıkarıldığı için alüminyum fabrikası bulunan bir yerdir.
- 43. C** Sertavul Geçidi, Akdeniz Bölgesi'nde yer alır. Silifke'yi İç Anadolu Bölgesi'ne bağlar.
- 44. B** Cennet-Cehenmen Obruğu ve Damlatış Mağarası karstik şekillerdir. Aynı zamanda turistik değer taşımaktadır.
- 45. D** Soruda verilen illerden Amasya ve Çorum DOKAP kapsamında bulunmaktadır. Yozgat ise KOP kapsamında bulunur.
- 46. C** Bilimsel görüşler, mahkeme içtihatları hukukun yardımcı kaynaklarıdır. Anayasa, kanun, milletlerarası antlaşmalar, olağanüstü Cumhurbaşkanlığı kararnameleri, olağan Cumhurbaşkanlığı kararnameleri, yönetmelikler, genelgeler, içtihadı birleştirme kararları hukukun yazılı kaynaklarıdır. Örf ve adet kuralları hukukun yazısız kaynağıdır.
- 47. C** Tanımlayıcı kurallar, hukuki kurum ve kavramların tanımını yapar. Medeni kanuna göre "Yerleşim yeri bir kimsenin sürekli kalma niyetiyle oturduğu yerdir." İfade ile tanımlayıcı hukuk kuralı yerleşim yerinin tanımını yapmıştır.

48. E Gerçeklik insan haklarının nitelikleri arasında yer almaz. İnsan haklarının nitelikleri şunlardır:

1. Evrensellik
2. Doğuştan sahip olma
3. Toplum öncesi olma
4. Mutlaklık
5. Vazgeçilmezlik
6. Birey hakkı olma
7. Çoğunlukla hürriyet hakkı olma
8. Temel hak olma
9. Devlete karşı ileri sürülen iddialar niteliğinde olma
10. Bölünmezlik (bütünlük-monizm)

49. E 1982 Anayasası'na göre, seçimlerin cumhurbaşkanınca yenilenmesi durumunda cumhurbaşkanı ve TBMM seçimleri birlikte yenilenir. Cumhurbaşkanının bu kararının yerel seçimler ile ilgisi bulunmamaktadır. Seçim ise yenileme kararının verildiği tarihten sonra gelen 60. günü takip eden ilk Pazar günü yapılır.

50. A Parlamento kararlarına üç istisna dışında yargı yolu kapalıdır. Bu istisnalar yasama dokunulmazlığının kaldırılması, milletvekilinin meclis üyeliğinin düşürülmesi ve TBMM içtüzüğüdür. Dokunulmazlığının kaldırılması ve milletvekilliğinin düşürülmesi kararlarının alındığı tarihten itibaren 7 gün içinde Anayasa mahkemesine iptal başvurusu yapılır ve mahkeme 15 gün içinde kararını verir.

51. B 1982 Anayasası'na göre milli güvenliğin sağlanmasından ve silahlı kuvvetlerin yurt savunmasına hazırlanmasından, TBMM'ye karşı cumhurbaşkanı sorumludur.

52. B 1982 Anayasası'na göre, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısını ve vekilini seçme yetkisi cumhurbaşkanına aittir. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı ve vekili 4 yıl için seçilir.

53. C Bakanlıkların kamu tüzel kişiliği bulunmaz bakanlıklar devlet tüzel kişisidir. İl özel idaresinin, üniversitelerin, TOKİ'nin ve köy idaresinin kamu tüzel kişiliği bulunmaktadır. Ayrıca kamu tüzel kişileri yönetmelik çıkara-bilir.

54. D Belediye meclisi belediye idaresinin en üst karar organıdır. Belediye idaresinin yürütme organı ise belediye başkanıdır. Belediye cumhurbaşkanı kararıyla kurulur. Belediye kurulması için yerleşim biriminin nüfusu 5000 olmalıdır. İl ve ilçe merkezlerinde belediye kurulması zorunludur.

55. B Ölülerini mumyalama tekniğini ilk defa uygulayanlar Mısırlılardır. Mumyalamanın ilk örneklerine Mısır'da rastlanır. Mısırlılar ölülerin kendi bedenlerinde tekrar dirileceklerine inanırlar ve bundan ötürü mumyalama tekniğini uyguladılar.

56. D Uluslararası Berlin Film Festivali ödüllerinin simgesi "Ayı"dır. Berlin'de 1951 yılından beri düzenlenen film festivalinde ödüller altın ve gümüş ayı olarak dağıtılmaktadır. Ayı, Berlin şehrinin sembolüdür.

57. A Çocuk ve Allah, Üç Şehitler Destanı eserlerinin yazarı Fazıl Hüsni Dağlarca'dır. "Türk Şiirinin Büyük Şairi" olarak tanımlanan Dağlarca ilk yıllarında Necip Fazıl'ın etkisinde kalsa da kendi üslubunu yaratmıştır.

58. A Avrupa Birliği Jüri üyelerinin yaptığı oylama sonucunda 2022 yılında Avrupa Kültür Başkenti ilan edilen şehir Sırbistan'ın Novi Sad şehridir.

59. C 2020 Tokyo Olimpiyat Oyunları'nda 69 kg'da yarışan milli boksör Busenaz Sürmeneli Türkiye adına altın madalya kazanan ilk kadın boksör unvanıyla adını tarihe yazdırmıştır.

60. D Merkezi Brüksel'de bulunan NATO'ya son üye unvanıyla katılan ülke Kuzey Makedonya'dır. Kuzey Makedonya'nın katılımıyla NATO'nun üye sayısı 30 olmuştur.

• GENEL YETENEK - ORTAÖĞRETİM -
ÖN LİSANS •
DENEME SINAVI 4 ÇÖZÜMLER

1. E Öncülde verilen parçada *Leyla ve Mecnun* adlı aşk hikâyesi üzerine değerlendirmelerde bulunulduğu görülmektedir. Aslında sadece iki insan arasındaki aşk hikâyesini anlattığı vurgulanan bu hikâyenin “bulunduğu coğrafyayı ve çağları aştığı” belirtilmiştir. Bu sözle hikâyeye yönelik olarak ortaya çıktığı coğrafya ve zamanın ötesine geçtiği yani evrensel bir çizgiye ulaşarak kalıcı bir eser hâlini aldığı anlatılmak istenmiştir. Bu durumun ortaya çıkmasında ise her çağda ve coğrafyada yaşayan insanın besleyebileceği aşk duygusunu işlemesinin etkili olduğu belirtilmiştir.
2. E Öncülde verilen cümlede çeşitli yazarların takma ad kullanarak yani gerçek adlarını gizleyerek çeşitli eserler verdikleri vurgulanmakta ve bu tür yazarlara da Peyami Safa'nın örnek verildiği sezilmektedir. Dolayısıyla öncülde verilen cümledeki ilk boşluğa “ün yaptıkları”; ikinci boşluğa “saklayıp”; üçüncü boşluğa örnekleme sözü olan “söz gelimi” ifadesinin getirilmesi gerektiği görülür. Bu sözler ilgili boşluklara yerleştirildikten sonra ortaya çıkan cümle şu şekildedir:
- Bazı yazarlarımız, ün yaptıkları asıl adlarını saklayıp birtakım kitaplarında takma ad kullanmıştır; söz gelimi Peyami Safa, Server Bedii imzasıyla birçok kitap yazmıştır.*
3. C Öncülde verilen parçada geçen I numaralı “Zehra romanının Suphi Bey'i, kendinden yirmi yıl önce yayımlanmış *İntibah*'ın Ali Bey'inin neredeyse aynıdır.” cümlesindeki “neredeyse” sözcüğü ile iki romanın ana karakterinin yaklaşık olarak aynı olduğunun vurgulanması A seçeneğini; II numaralı cümlede sultanın otoritesinin zayıflaması sonucunda toplumun babasız kaldığı ve böylece toplumun kaygan bir zeminde olduğunun açıklanması B seçeneğini; IV numaralı cümlede insan dışı bir varlık olan “metin” kavramına insana has “yetim” özelliğinin yüklenmesi D seçeneğini; V numaralı cümlede “daha çok” ifadesi ile bir kıyaslamaya başvurulması E seçeneğini doğrulamaktadır. Ancak III numaralı cümlede aşamalı bir biçimde değişen herhangi bir durumdan söz edilmediğinden bu cümlede aşamalılık olduğu savunulamaz.
4. B Soru kökünde verilen “Bal bal demekle ağız tatlanmaz.” ifadesi, bir atasözüdür. Atasözleri; uzun deneme ve gözlemlere dayanılarak söylenmiş ve halka mal olmuş, öğüt verici nitelikte söz, deme, mesel, savlar. Soru kökünde verilen atasözünün taşıdığı anlam da “sözde kalan dilek ve tasarıların iş bitirmede hiçbir etkisi olmaması”dır. Dolayısıyla soru kökünde verilen sözle vurgulanmak istenenin, B seçeneğinde verildiği ifade edilebilir.

5. D Parçada geçen I numaralı sözcük “gaz” isim köküne getirilen “-lı” isimden isim yapım eki; II numaralı sözcük “iç-” fiiline getirilen “-ecek” fiilden isim yapım eki; III numaralı sözcük “tat” isim köküne getirilen “-lı” isimden isim yapım eki ve V numaralı sözcük “sür-” fiil köküne getirilen “-e” fiilden isim yapım eki ile türetilmiştir. Dolayısıyla bu sözcükler yapı bakımından türemiş sözcüğü örneklerdir. Ancak IV numaralı sözcük “yapış-” fiili ile “-Abil-” yeterlik fiilinin birleşmesi sonucunda ortaya çıkmıştır. Dolayısıyla bu sözcük yapı bakımından birleşik sözcüğü örneklerdir.

6. A Parçada geçen I numaralı “masalsı” sözcüğü “kaya oluşumları” isim tamlamasını niteleme görevi ile kullanıldığından sıfat; II numaralı “kaya” sözcüğü bir varlık adı olduğundan isim; III numaralı “beri” sözcüğü “-den bu yana” işlevi ile kullanıldığından edat; IV numaralı “her” sözcüğü de “yıl” adını belgizislik yönüyle belirttiğinden sıfattır. Buna göre öncüldeki numaralanmış sözcüklerin türleri sırasıyla “sıfat-isim-edat-sıfat” biçimindedir.

7. D Öncülde verilen “Kentimizin en büyük yapılarının yanında küçük, gecekonduyu andıran bakkal ve manav dükkânları yan yana dizilmiştir.” cümlesinin öge çözümlemesi şu şekildedir:

Kentimizin en büyük yapılarının yanında / küçük,

Dolaylı tümleç

gecekonduyu andıran bakkal ve manav

Özne

dükkânları / yan yana / dizilmiştir.

Zarf tümleci

Yüklem

Seçeneklerde verilen cümlelerin öge çözümlemesi ise şu şekildedir:

A seçeneği

Yaşar Kemal'in her anlatısının odağında / insan / vardır.

Dolaylı tümleç

Özne

Yüklem

B seçeneği

Küresel ısınma etkisiyle açık denizlerdeki deniz buzullarının küçülmesi / kutup ayılarının avlanma

Özne

ve beslenme alışkanlıklarını / olumsuz / etkiliyor.

Nesne

Zarf tümleci

Yüklem

C seçeneği

İçinde yaşadığımız teknoloji çağı / bizlere / çok

Özne

Dolaylı tümleç

sayıda ekranla etkileşim içinde olduğumuz dijital

Nesne

bir dünya / sunuyor.

Yüklem

D seçeneği

İnce işçilik örneği sergileyen bu kitapta / herkesin

Dolaylı tümleş

karşı karşıya kalacağı sorunlar / etkileyici biçimde /

Özne

Zarf tümleci

işlenmiş.

Yüklem

E seçeneği

Ekranlardan uzak kalamama durumunun

Özne

nedenlerinden biri / çevrim içi sosyal ağlardaki gelişmelerden haberdar olma isteği.

Yüklem

Bu çözümlemelere göre öncüldeki cümle ile öge dizilişi özdeş olan cümle D seçeneğinde verilmiştir.

8. C Parçada geçen sözcüklerde görülen ses olayları şu şekilde gösterilebilir:

Ünsüz benzeşmesi

Sokakta < sokak – da

baktım < bak – dı – m

Ünlü daralması

ilerliyorum < ilerle – yor – ım

Ünlü düşmesi

aklı < akıl – ı

Ünsüz yumuşaması

derdi < dert – i

Buna göre parçada ünsüz benzeşmesi, ünlü daralması, ünlü düşmesi ve ünsüz yumuşamasını örneklendiren ses olayları vardır. Ancak parçada ünsüz düşmesini örneklediren herhangi bir kullanım yoktur.

9. B Parçada geçen I numaralı “hikâyesi de” ifadesi bağlaç olan “de”nin yazımı kuralı gereğince; III numaralı “1994’ün” ifadesi sayılara getirilen eklerin kesme ile ayrılması kuralı gereğince doğru yazılmıştır. IV numaralı “Mart ayı” ifadesi ise 1994 yılı ile ilişkilendirildiği için doğru yazılmıştır. V numaralı “reddederek” sözcüğü ise yardımcı fiillerin yazım kuralı gereğince doğru yazılmıştır. Ancak parçadaki II numaralı “zerafet” sözcüğünün yazımı “zarafet” biçimindedir. Dolayısıyla bu sözcüğün yazımında yanlışlık yapılmıştır.

10. A Öncülde verilen parçada II numaralı üç nokta (...) tamamlanmamış cümlelerin veya sıralamanın sonunda yer aldığından; III numaralı virgül (,) eş görevli bir koşul sıralamasının arasında bulunduğundan; IV numaralı nokta (.) tamamlanmış cümlelerin sonunda kullanıldığından ve V numaralı virgül (,) eş görevli söz öbeklerinin arasında bulunduğundan doğru kullanılmıştır. Ancak I numaralı üç nokta (...) tamamlanmamış bir cümlelerin sonuna getirilerek yanlış bir kullanımı örneklemiştir. Bu noktalama işaretinin yerine nokta (.) kullanılması gerekirdi.

11. E Öncülde verilen cümleler incelendiğinde parçanın giriş cümlesi olabilecek niteliği taşıyan yargının I numaralı “Karahanlılar, 10. yüzyılın ilk yarısında Müslüman olduktan sonra Türkistan’da başkent Kaşgar olmak üzere Türk dünyasının ikinci büyük kültürel dönüşümünü hayata geçirecek bir devlet kurdu.” cümlesinde verildiği görülmektedir. Bu cümlede sözü edilenleri destekleyen ve geliştiren yargılar ise III numaralı “840 ile 1212 yılları arasında İslam dünyasının en doğudaki kültür merkezi ve dinlerin buluşma noktası olan Kaşgar, Karahanlılarla birlikte İslam uygarlığı çerçevesinde şekillenen Türk uygarlığının da başkenti hâline geldi.” cümlesinde verilmiştir. Bu cümlede sözü edilenlere ek bilgiler getiren ve konuyu geliştiren yargılar da V numaralı “Bir yandan Arapçanın Türkistan’dan İspanya’ya kadar yayıldığı, bir yandan da Farsçanın özellikle Samanilerin etkisiyle İran ve Maverâünnahr’de edebî ve diplomatik bir dil hüviyeti kazandığı bu dönemde Balasagunlu Yusuf, Türkçe manzum bir eser kaleme aldı.” cümlesinde verilmiştir. Bu cümlelerin kurduğu anlam bütünlüğünü sürdüren ifadeler ise sırasıyla II numaralı ve IV numaralı cümlelerde verilmiştir. Buna göre, öncülde verilen cümlelerin anlamlı bir bütün kuracak biçimde sıralanışı I-III-V-II-IV biçimindedir ve baştan üçüncü, V numaralı cümledir.

12. D Öncülde verilen parçanın I, II, III ve V numaralı cümlelerinde Anadolu’da bazı alanların gittikçe kalabalıklaşan yerler olduğundan ve bu alanlara örnek olarak da Salda Gölü’nden söz edilmiştir. Doğal güzelliği ile dikkat çeken bu gölün de keşfedildikten sonra turizm sahasına dönüşmesinden ve olumsuz durumlarla karşı karşıya kalması anlatılmıştır. Ancak parçanın IV numaralı “Salda’nın beyaz kayaya benzer kıyıları var ve bunları uzaktan kaya sanıyorsunuz ama elinize aldığınızda kolayca pestilleşen beyaz bir tortu olduğunu hemen anlayabiliyorsunuz.” cümlesinde Salda Gölü’nün kıyı özelliklerinden söz edilerek parçanın anlam bütünlüğü bozulmuştur.

13. D Öncülde verilen parçanın I, II, III ve IV numaralı cümlelerinde girişimsel yöntemlerin kullanım durumlarının konu edildiği görülmektedir. Bu yönüyle cümleler, kendi aralarında bir konu bütünlüğü sağlamıştır. Parçanın V ve VI numaralı cümlelerinde ise girişimsel ağırlı tedavisinin amacı üzerine açıklamalarda bulunulması, bu cümlelerin de bir konu bütünlüğü sağladığını göstermektedir. V numaralı cümlelerin de bir paragrafın giriş cümlesi niteliği taşıması göz önünde bulundurulduğunda parçanın V numaralı cümleden itibaren ikiye bölünebileceği söylenebilir.

14. D Paragrafı oluşturan her cümle birbirini anlamca desteklemeli ve geliştirmelidir. Bu bağlamda soru kökünde verilen “**Bize ulaştırılıyor diyorum çünkü** burada tüketici olan bizler tamamen pasif konumdayız.” cümlesinde koyu dizilmiş ifadeler dikkate alındığında bu cümlelerin paragrafta ancak V numaralı “**Günümüzde, bize ulaştırılan ürünler** hiç gitmediğimiz yerlerde bilmediğimiz girdilerle ve ayrıntısına hâkim olmadığımız yöntemlerle hiç tanımadığımız ve asla bilmediğimiz kişiler tarafından üretiliyor.” cümlesini sürdürebileceği anlaşılmaktadır. Bu iki cümle arasındaki gönderim, söz konusu cümlelerin birbirini tamamladığını ve geliştirdiğini göstermektedir.
15. B Öncülde verilen parçada geçen “Dosyalar kıvamını bulunca ilk fırsatta gündemime alıyor, önce ulaşabildiğim bütün kaynakları okuyor ve başlıyorum. Asıl problemler yazarken ortaya çıkıyor ve sorular sormaya başlıyorsunuz: Şu tarihte acaba neredeydi? Bu konuda ne düşünüyor olabilir? Şu davranışının sebebi nedir? Bunlara benzer soruların cevaplarını ararken yeni bilgilere ulaşıyorsunuz...” ifadeleri dikkate alındığında parçada bir sanatçının yazma sürecinde neler yaptığı, nasıl bir yol izlediği üzerine düşüncelerini paylaştığı görülmektedir. Buna göre, parçada anlatılanların ancak B seçeneğindeki “Her biri bir başvuru kitabına dönüşen bu eserleri yazarken nasıl bir çalışma yöntemi izliyorsunuz?” sorusuna karşılık söylenebileceği anlaşılmaktadır.
16. B İnternetin konu edildiği parçada geçen “İnternet ellinci yaşına girdi. Hiçbir teknoloji bunca kısa zamanda böylesi dönüşmedi. Üstelik teknolojinin kendi kendini dönüştürmeye bu kadar yaklaştığı başka bir alan da görülmedi...” ifadeleri A ve C seçeneğini; “...Bugün insanlar çevrim içi olup artık sadece alışveriş yapmakla, öteki insanlarla tanışmakla, bankacılık işlemleri gerçekleştirmekle hatta işleri doğrudan çevrim içi kurup geliştirmekle yetinmiyor; anbean her ne yaparsa onu paylaşıyor. Okuyup dinlemenin, seyredip gözlemenin bütün adresleri, artık çevrim içi olarak veriliyor...” ifadeleri D ve E seçeneklerini doğrulamaktadır. Ancak parçada internetin, diğer haberleşme tekniklerini yok ettiği üzerine herhangi bir ifadeye yer verilmemiştir.
17. C Samuel Johnson’a ait “Yazana zahmet vermeyen yazı, okuyana zevk vermez.” cümlesi anlam bakımından analiz edildiğinde yazarın “yazma sürecinde sıkıntıya katlanmadan okurların keyif alacağı bir eser ortaya çıkarılamayacağı” durumunu vurguladığı anlaşılmaktadır. Bu durumda söz konusu cümle ile anlatılmak istenen karşılayan en uygun ifadenin C seçeneğindeki “Beğenilen bir edebî ürün ortaya koymak için yoğun çaba sarf edilmesi gerektiği” yargısında verildiği görülmektedir.
18. E Öncülde verilen parçada ünlü yazarların da birer insan oldukları için ilginç alışkanlıklarının bulunabileceğinden, tuhaf takıntılara sahip olabileceğinden söz edilmektedir. Bu duruma örnek olarak da Victor Hugo hakkında açıklamalarda bulunulmuştur. Buna göre, parçanın giriş cümlesine ancak bu açıklamalara uygun bir cümlelerin getirilmesi gerekir. Seçeneklerde verilen cümleler incelendiğinde bu içeriğe sahip cümlelerin E seçeneğindeki “İnsan olarak hepimizin bazı sıra dışı huyları, alışkanlıkları veya düşkünlükleri vardır” yargısı olduğu görülmektedir.
19. C Albert Camus’ya ait “Yabancı” adlı eserin konu edildiği parçada geçen “...Eserde, bir cinayet suçu işleyen ama bu suçtan çok gerçek duygularını dile getirdiği ve toplumun istediği kalıba girmeyi reddettiği için dışlanan bir yabancıнын hikâyesi anlatılmaktadır...” ifadeleri I numaralı yargıyı; “Albert Camus’nun 1942 yılında yayımlanmış ve edebiyat alanında en önemli eseri sayılan ‘Yabancı’, basit kurgusuna ve sıradan olay örgüsüne rağmen birçok eleştirmen tarafından oldukça beğenilmiş ve Le Monde’nin seçtiği ‘Yüzyılın Yüz Kitabı’ listesine girmiştir. ‘Yabancı’, Camus’nun en tanınmış, en çok yabancı dile çevrilmiş ve en çok incelenmiş eseri olma özelliğini taşımaktadır...” ifadeleri de II numaralı yargıyı doğrulamaktadır. Ancak parçada söz konusu eserin yazıldığı toplumun yaşantısına ne tür etkilerde bulunduğu ile ilgili olarak herhangi bir açıklamada bulunulmamıştır.
20. C Öncülde verilen obezite konulu parçada geçen “... Özellikle çocukları ve gençleri tehdit eden bu küresel sağlık sorunu, şehirleşmiş bölgelerde daha yaygın görülüyor...” ifadeleri I numaralı yargıyı; “...Üstelik bu kişilerin genç yaşta diyabet, kalp damar hastalıkları gibi hastalıklara yakalanma ihtimalleri daha da yüksek.” ifadeleri de II numaralı yargıyı doğrulamaktadır. Ancak parçada obezitenin önlenmesinde kritik öneme sahip yaş aralığına yönelik herhangi bir açıklamada bulunulmamıştır.
21. A Öncülde verilen parçada sözü edilen kişi John Delaney’dir ve bu kişi ile ilgili olarak “...Washington’daki bir sanat müzesinde çalışan fizikçi John Delaney bunu herkesten daha iyi biliyor olmalı. Fizikçilerle, kimyacılarla ve konservatörlerle çalışan bu bilim insanı, ünlü sanat eserlerini analiz etmek için ‘spektroskopi’ yani bir maddenin özelliklerini ışık veya ses aracılığı ile inceleme tekniği kullanıyor...” ifadelerine yer verilmiştir. Bu durumda Delaney ile ilgili olarak onun disiplinler yani bilim dalları arasında çalışmalara uygun bir bilim insanı olduğu anlaşılmaktadır. Dolayısıyla Delaney’in “disiplinler arası çalışmalardan faydalanan” biçiminde nitelendirilmesi uygundur.

22. D Herhangi bir sonucun ortaya çıkma nedeni ile açıklandığı cümlelerde neden-sonuç anlamı bulunur. Ancak neden-sonuç ilişkisi ardışık iki cümle arasında da bulunabilir. Öncüde verilen parçadaki cümleler bu doğrultuda incelendiğinde IV numaralı “Delaney, bu yeni araştırma yöntemi ile eserlere zarar vermiyor.” cümlesinde açıklanan durumun sonucunun V numaralı “Böylece resim ve heykel gibi sanat eserleri analiz sonrası da gelecek nesiller tek parça hâlinde teslim edebiliyor.” cümlesinde açıklandığı görülmektedir. V numaralı cümlelerin başında bulunan “Böylece” ifadesi de bu durumu somutlaştırmaktadır.

23. E Hat sanatının konu edildiği parçada geçen “...Rengin rol almadığı uçuk bir zeminde estetik kavramının sadece siyah çizgiler hâlinde böylesine olağanüstü uygulanışı diğer yazı sistemlerinde görülmediği için hat sanatı Batılı ressamlarca da inceleme ve ilham kaynağı olarak görülmüştür...” ifadeleri I numaralı yargıyı; “...Hat sanatı taklit biçiminde aktarıldığından önceleri bu sanata emek verenler aynen hocaları gibi yazmayı, üsluplarının da bu yoldan ayrılmaması ilkesini benimsemişlerdir...” ifadeleri II numaralı yargıyı; “...Fakat daha sonraki yüzyıllarda taklit niteliğine farklı bir yorum getirilmiş, her yeni hattat yetişkin ve bu hususta usta olduğunu ispatladıktan sonra kendi sanat yorumunu ortaya koymayı tercih etmiştir.” ifadeleri de III numaralı yargıyı doğrulamaktadır. Buna göre parçadan hat sanatı ile ilgili olarak I, II ve III numaralı yargılar çıkarılabilir.

24. C Öncüde verilen parçada hat sanatı ile ilgili olarak nesnel bilgiler aktarılması ve okurun bilgilendirilmeye çalışılması, bu parçanın anlatımından “açıklama” anlatım biçiminden faydalandığı göstermektedir.

25. D Bilginin belleğe işlenme süreci ile ilgili bilgilerin aktarıldığı parçada geçen “Beynimiz duyu organlarımız aracılığıyla çevreden bilgi toplar ve hafızaya kaydeder. Bu bilgiler de çevreyi algılama, problem çözme ve davranış geliştirme gibi işleri gerçekleştirmek için kullanılır...” ifadeleri I numaralı yargıyı; “...Genellikle uzun süreli belleğe kaydedilen bilgilerin zihinde son- suza kadar kalacağı düşünülür. Böylece bilgiler akılda kalıcı bir hâl alabilir ancak bunlardan bazılarının silinmesi de söz konusu olabilmektedir.” ifadeleri de II numaralı yargıyı doğrulamaktadır. Ancak parçada bilgilerin depolandığı hafızanın sınırlı olmasından ve bu nedenle de hafızanın dolması durumunda çeşitli bilgilerin silindiğinden söz edilmemiştir.

26. A Öncüde verilen parçada geçen “...Kısa süreli bellek ise bilgilerin genellikle 20-30 saniye boyunca akılda tutulmasını sağlar. Verilen dikkate bağlı olarak bilgilerin hafızada tutulma süresi bir dakikaya çıkabilir. Bu bilgileri zihninizde tekrar ederseniz ve sesli söylerse- niz bir süre daha hafızanızda tutabilirsiniz. Böylece bir bilgi kısa süreli bellekte yeterince kalır ve zaman- la uzun süreli belleğe geçer...” ifadelerinde bilgilerin uzun süreli belleğe geçerek kalıcı bir niteliğe bürüne- bilmesi için tekrar yani yineleme ve seslendirme yap- ılması gerekliliği vurgulanmıştır. Buna göre soruda istenen doğru yanıtın A seçeneğinde verildiği ifade edilebilir.

27 - 30. soruların çözümleri

Metin kısmında ve öncüllerde verilen bilgilerden bu evlerin yan yana olduğu ama renklerine ve oturan ki- şilere göre sıralanmasının kesin olmadığı anlaşılmak- tadır.

B → öncüllere göre alternatifli sıralamaları oluşturur- sak

I. konum

Kırmızı Yeşil S/B Mavi B/S

İzmirli İstanbullu Ankaralı Diyarbakırlı Niğdeli

Yeşil S/B Mavi B/S Kırmızı
İstanbul Ankaralı Diyarbakırlı Niğdeli İzmirli

II. konum

S/B Mavi B/S Yeşil Kırmızı

Niğdeli Diyarbakırlı Ankaralı İstanbullu İzmirli

Kırmızı S/B Mavi B/S Yeşil
İzmirli Niğdeli Diyarbakırlı Ankaralı İstanbullu

27. A Bilgilere göre Diyarbakırlı her durumda mavi evde oturmaktadır.

28. D İzmirlinin en sondaki evde oturduğu durumda Ankaralı mavi ve sarı evin arasında oturamaz.

29. B Bilgilere göre sadece mavi evde oturanların kim oldu- ğu bellidir.

30. A Sarı evde oturanın Ankaralı olması durumunda beyaz evde oturan Niğdelidir.

ÖN LİSANS MATEMATİK

31. D

$$\begin{aligned}
& \frac{4}{1-\frac{1}{5}} + \frac{5}{1-\frac{1}{6}} + \frac{6}{1-\frac{1}{7}} + \dots + \frac{10}{1-\frac{1}{11}} \\
&= \frac{4}{\frac{4}{5}} + \frac{5}{\frac{5}{6}} + \frac{6}{\frac{6}{7}} + \dots + \frac{10}{\frac{10}{11}} \\
&= \cancel{4} \cdot \frac{5}{\cancel{4}} + \cancel{5} \cdot \frac{6}{\cancel{5}} + \cancel{6} \cdot \frac{7}{\cancel{6}} + \dots + \cancel{10} \cdot \frac{11}{\cancel{10}} \\
&= 5 + 6 + 7 + \dots + 11 \\
&= 56
\end{aligned}$$

32. A

$$a + \frac{12}{b} = 18$$

b sayısı, 12'yi bölebilen bir sayıdır.

$$b = 1 \text{ ise } a = 6$$

$$b = 2 \text{ ise } a = 12$$

$$b = 3 \text{ ise } a = 14$$

$$b = 4 \text{ ise } a = 15$$

$$b = 6 \text{ ise } a = 16$$

$$b = 12 \text{ ise } a = 17 \text{ olur.}$$

a'nın alabileceği değerler toplamı;

$$6 + 12 + 14 + 15 + 16 + 17 = 80 \text{ dir.}$$

33. B

k bir tek sayı ise

$$\begin{aligned}
\text{B) } T^3 - T &= T - T \\
&= 0
\end{aligned}$$

34. C

$$\begin{aligned}
A &= 3 \cdot 6 + 4 \cdot 7 + 5 \cdot 8 + \dots + 10 \cdot 13 \\
B &= 5 \cdot 6 + 6 \cdot 7 + 7 \cdot 8 + \dots + 12 \cdot 13
\end{aligned}$$

1. çarpanlar 2 artırılırsa

$$B = 30 + 42 + 56 + \dots + 156$$

$$- A = 18 + 28 + 40 + \dots + 130$$

$$B - A = 12 + 14 + 16 + \dots + 26$$

$$= \left(\frac{26-12}{2} + 1 \right) \cdot \left(\frac{26+12}{2} \right)$$

$$= 8 \cdot 19$$

$$= 152$$

35. D

$$\frac{(n-4)! \cdot n!}{(n-2)! \cdot (4-n)!} \text{ işleminde } (n-4)! \text{ ve}$$

$(4-n)!$ ifadeleri olduğu için $n = 4$ olmalı.

$$\frac{(4-4)! \cdot 4!}{(4-2)! \cdot (4-4)!} = \frac{0! \cdot 4!}{2! \cdot 0!}$$

$$= \frac{1 \cdot 24}{2 \cdot 1}$$

$$= 12$$

36. B

$x - y$ ifadesinin en büyük değeri alması için $A = 9$, $B = 0$ olmalıdır.

$$69520 - 60439 = 9081$$

37. A

16 ve 24'e bölünebilen sayılar

EKOK(16,24) = 48'e tam bölünür.

100 ile 200 arasındaki 48'e tam bölünebilen sayılar 144 ve 192'dir.

192'nin rakamlar toplamı $1 + 9 + 2 = 12$

38. D

 $-2 < x < 5$ olduğundan

$$|x + 3| - 2|x - 5| = x + 3 - 2 \cdot (-x + 5)$$

$$= x + 3 + 2x - 10$$

$$= 3x - 7$$

39. B

$$\left(\frac{1}{27}\right)^{x+1} = 9^{x-1} \Rightarrow (3^{-3})^{x+1} = (3^2)^{x-1}$$

$$3^{-3x-3} = 3^{2x-2}$$

$$-3x - 3 = 2x - 2$$

$$5x = -1$$

$$x = -\frac{1}{5}$$

40. C

 $\sqrt{3} < x < 2 \Rightarrow 3 < x^2 < 4$ olduğundan şıkların karele-

ri alınırsa;

$$\left(\frac{3}{2}\right)^2 = \frac{9}{4} \Rightarrow 2 < \frac{9}{4} < 3$$

$$\left(\frac{4}{3}\right)^2 = \frac{16}{9} \Rightarrow 1 < \frac{16}{9} < 2$$

$$\left(\frac{7}{4}\right)^2 = \frac{49}{16} \Rightarrow 3 < \frac{49}{16} < 4$$

$$\left(\frac{5}{3}\right)^2 = \frac{25}{9} \Rightarrow 2 < \frac{25}{9} < 3$$

$$\left(\frac{8}{5}\right)^2 = \frac{64}{25} \Rightarrow 2 < \frac{64}{25} < 3$$

olduğundan $x = \frac{7}{4}$ olabilir.

41. B

$$\frac{(67^2 - 8^2) + 75}{60} = \frac{(67 - 8) \cdot (67 + 8) + 75}{60}$$

$$= \frac{59 \cdot 75 + 75}{60}$$

$$= \frac{60 \cdot 75}{60}$$

$$= 75$$

42. D

a, b, c sayıları 3, 5 ve 6 ile orantılı olduğundan $a = 3k$, $b = 5k$, $c = 6k$ olur. $a < 14$ olacak şekilde a en çok 12 olabilir.

$$3k = 12 \Rightarrow k = 4$$

$$a + b + c = 3k + 5k + 6k$$

$$= 14k \Rightarrow 14 \cdot 4 = 56$$

43. C

15 tam + 20 öğrenci = 25 tam ise

10 tam = 20 öğrenci

1 tam = 2 öğrenci

1 tam bilet yerine 2 öğrenci bileti alınabileceği için 25 tam bilet yerine 50 öğrenci bileti alabilir.

44. D

x tane ayakkabı olsa

Maliyet = $95x + 370 = 110x - 215$

$$15x = 585$$

$$x = 39$$

45. B

Dolu kova = $5s + k$ olsun.

$$5s + k = 14$$

$$- 2s + k = 6,5$$

$$3s = 7,5$$

$$s = 2,5$$

$$5s + k = 14 \Rightarrow 5 \cdot 2,5 + k = 14$$

$$12,5 + k = 14$$

$$k = 1,5 \text{ kg}$$

46. A

Dört kardeşin şimdiki yaşları ortalaması $\frac{32}{4} = 8$ Yaşları ortalamasının 11 olması için $11 - 8 = 3$ yıl geçmesi gerekir.

47. D

$$IABI = V \cdot 9 = (V + 40) \cdot 5$$

$$9V = 5V + 200$$

$$4V = 200$$

$$V = 50$$

$$IABI = 50 \cdot 9 = 450 \text{ km}$$

Bu yolu 100 km/sa hızla; $\frac{450}{100} = 4,5$ saate gider.

48. A

Mağaza 10 müşterisine 10'ar liradan mal satarken, %30 indirim yapınca 7 liradan 13 müşteriye bu maldan satar.

$$\text{Başlangıçtaki ciro} = 10 \cdot 10 = 100 \text{ TL}$$

$$\text{İndirim sonrası ciro} = 7 \cdot 13 = 91 \text{ TL}$$

9 TL azaldığından %9 azalır.

49. B

$$K = \{16, 20, 24, \dots, 116\}$$

$$L = \{12, 15, 18, \dots, 99\}$$

$K \cap L$ kümesi 3 ve 4'ün ortak katı olan elemanlardan oluşur.

$$K \cap L = \{24, 36, 48, 60, 72, 84, 96\}$$

$$s(K \cap L) = 7$$

50. C

$$(1 \otimes 3) = 1 \cdot 3^2 = 9$$

$$(1 \otimes 3) \otimes 2 = 9 \otimes 2$$

$$= 9 \cdot 2^2 = 36$$

51. B

Erkekler yan yana, kızlar yan yana olacağından;

$$2! \cdot 4! \cdot 6!$$

52. E

D fabrikasında toplam $200 + 600 = 800$ işçi çalışmaktadır.

800 kişide	600 kişi
100	x

$800 \cdot x = 600 \cdot 100$	
$8x = 600$	
$x = 75$	

53. D

Tüm çalışanların toplamı;

$$500 + 900 + 600 + 800 + 400 = 3200$$

Kadın çalışanların toplamı;

$$200 + 400 + 200 + 200 + 200 = 1200$$

3200 çalışandan 1200'ü kadın

100	x

$3200 \cdot x = 100 \cdot 1200$	
$x = 37,5$	

54. C

$$15 \text{ kişinin } \%60'ı \text{ başarılıysa } 15 \cdot \frac{60}{100} = 9 \text{ kişidir.}$$

15 kişiden 6'sı da başarısızdır.

Başarısız olanların toplamı en çok;

$$8 + 15 + 14 + 13 + 12 + 11 = 73 \text{ olur.}$$

55. A

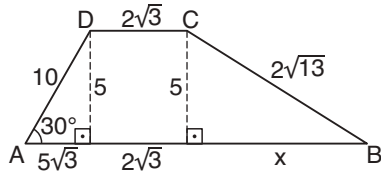
9 kişinin toplamı en az;

$$1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 9 + 10 = 47$$

56. B

$$1 + 2 + 4 = 7$$

57. B

$$x^2 + 5^2 = (2\sqrt{13})^2$$

$$x^2 + 25 = 52$$

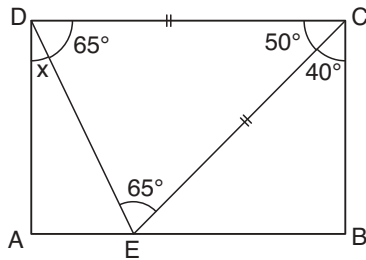
$$x^2 = 27$$

$$x = 3\sqrt{3}$$

$$A(ABCD) = \frac{10\sqrt{3} + 2\sqrt{3}}{2} \cdot 5$$

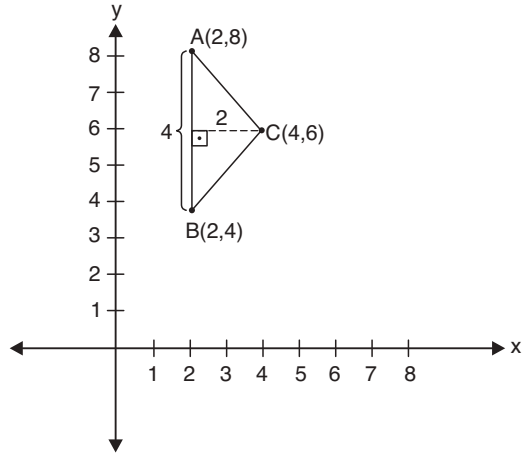
$$= 30\sqrt{3} \text{ cm}^2$$

58. E

$$x = 90^\circ - 65^\circ = 25^\circ$$

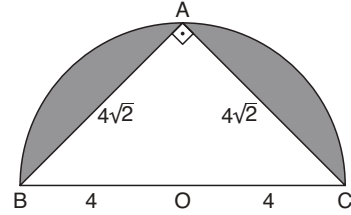
59. E

$$A(ABC) = \frac{2 \cdot 4}{2} = 4 \text{ br}^2$$

MURAT YAYINLARI

60. E

$$|AB| = |AC|$$

$$|AB|^2 + |AC|^2 = 8^2$$

$$|AB|^2 + |AB|^2 = 64$$

$$2|AB|^2 = 64$$

$$|AB|^2 = 32$$

$$|AB| = 4\sqrt{2} \text{ cm}$$

$$\text{Yarım daire alanı: } \frac{\pi r^2}{2} = \frac{\pi \cdot 4^2}{2}$$

$$= 8\pi$$

$$\text{Dik üçgen alanı: } \frac{4\sqrt{2} \cdot 4\sqrt{2}}{2} = 16$$

$$\text{Boyalı belge alanı: } 8\pi - 16 \text{ cm}^2$$

ORTAÖĞRETİM MATEMATİK

31. A

$$x \cdot y = 4$$

$$y \cdot z = 14$$

x	y	z	x + y + z
1	4	yok	-
2	2	7	11 ⇒ En Küçük
4	1	14	19 ⇒ En Büyük

32. C

$$\frac{5 + 3xy}{2} = z$$

$$\begin{array}{c} 5 \\ \text{tek} \end{array} + \begin{array}{c} 3xy \\ \text{tek} \end{array} = \begin{array}{c} 2z \\ \text{çift} \end{array}$$

$$\begin{array}{c} 3 \\ \text{tek} \end{array} \cdot \begin{array}{c} x \\ \text{tek} \end{array} \cdot \begin{array}{c} y \\ \text{tek} \end{array} \Rightarrow \text{tek}$$

x ve y tek olur.

33. E

$$\begin{array}{r} 1 \leftarrow B3 \\ + 7A \rightarrow 8 \\ \hline C1 \\ \downarrow \\ 9 \end{array}$$

$$A + B + C = ?$$

$$8 + 1 + 9 = 18$$

34. B

$$\frac{(n-3)!}{(n-2)!} = \frac{1}{5}$$

$$\frac{(n-3)!}{(n-2) \cdot (n-3)!} = \frac{1}{5}$$

$$\frac{1}{n-2} = \frac{1}{5}$$

$$n-2 = 5$$

$$n = 7$$

35. D

$$2016\frac{1}{3} - 2017\frac{1}{2}$$

$$= 2016 + \frac{1}{3} - 2017 - \frac{1}{2}$$

$$= 2016 - 2017 + \frac{1}{3} - \frac{1}{2}$$

$$= -1 + \frac{2}{6} - \frac{3}{6}$$

$$= -1 - \frac{1}{6}$$

$$= -\frac{7}{6}$$

36. E

$$\frac{0,06}{0,002} = \frac{0,060}{0,002} = \frac{60}{2} = 30$$

37. C

$$\frac{5^x \cdot 5^x}{5^x + 5^x + 5^x} = \frac{1}{375}$$

$$\frac{5^{2x}}{3 \cdot 5^x} = \frac{1}{375}$$

$$5^{2x-x} = \frac{1}{125}$$

$$5^x = \frac{1}{5^3}$$

$$5^x = 5^{-3}$$

$$x = -3$$

38. A

$$(2^3)^2 \cdot (-2)^{(2^3)} \cdot (-2^2)^3$$

$$= 2^{2 \cdot 3} \cdot (-2)^8 \cdot (-2^6)$$

$$= 2^6 \cdot 2^8 \cdot (-2^6)$$

$$= -2^{6+8+6}$$

$$= -2^{20}$$

39. A

$$\frac{\sqrt{1,44} - \sqrt[3]{0,008}}{\sqrt{1,21} - \sqrt[3]{0,001}} = \frac{\sqrt{\frac{144}{100}} - \sqrt[3]{\frac{8}{1000}}}{\sqrt{\frac{121}{100}} - \sqrt[3]{\frac{1}{1000}}}$$

$$\frac{\frac{12}{10} - \frac{2}{10}}{\frac{11}{10} - \frac{1}{10}} = \frac{\frac{10}{10}}{\frac{10}{10}} = \frac{1}{1} = 1$$

40. B

$$a = 3\sqrt{5} = \sqrt{45}$$

$$b = 2\sqrt{3} = \sqrt{12}$$

$$c = 3\sqrt{7} = \sqrt{63}$$

$$b < a < c$$

41. C

$$\frac{a^2}{+} \cdot \frac{b}{-} < 0 \Rightarrow b < 0$$

$$c < b \Rightarrow c < b < 0$$

$$\frac{a}{+} + \frac{b}{-} + \frac{c}{-} > 0 \Rightarrow a > 0$$

olduğuna göre $c < b < 0 < a$ olur.

$$A) \frac{\frac{a}{+} - \frac{c}{-}}{b} = - \text{(yanlış)}$$

$$B) \frac{\frac{b}{+} - \frac{c}{+}}{a} = + \text{(yanlış)}$$

$$C) \frac{\frac{b}{+} + \frac{c}{+}}{a} = - \text{(doğru)}$$

$$D) \frac{\frac{a}{+} \cdot \frac{b}{-}}{c} = + \text{(yanlış)}$$

$$E) \frac{\frac{a}{+} + \frac{c}{-}}{b} = +, - \text{(yanlış)}$$

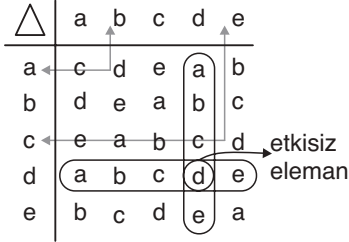
42. D

$$\frac{|\sqrt{2}-2|}{-} + \frac{|\sqrt{2}+\sqrt{3}|}{+} + \frac{|\sqrt{5}-\sqrt{3}|}{+}$$

$$= 2 - \sqrt{2} + \sqrt{3} + \sqrt{2} + \sqrt{5} - \sqrt{3}$$

$$= \sqrt{5} + 2$$

43. A

$$a^{-1} = b$$

$$c^{-1} = e$$

$$(a^{-1} \Delta b) \Delta c^{-1} = (b \Delta b) \Delta e$$

$$= e \Delta e$$

$$= a$$

44. B

$$\frac{x}{2} = \frac{y}{3} = \frac{z}{5} = k$$

$$x = 2k$$

$$y = 3k$$

$$z = 5k$$

$$2k + 3k + 5k = 180$$

$$10k = 180$$

$$k = 18$$

$$z = 5k \Rightarrow z = 5 \cdot 18$$

$$z = 90$$

45. D

$$6 \cdot \overset{4}{40} = (x + 6) \cdot \overset{3}{30}$$

$$24 = 3x + 18$$

$$6 = 3x$$

$$2 = x$$

46. E

	Erkek	Kadın
Başlangıç	x	100 - x
Ayrılanlar	-10	-10
Sonra	x - 10	90 - x
$\frac{x - 10}{90 - x} = \frac{1}{3}$		
$3x - 30 = 90 - x$		
$4x = 120$		
$x = 30$		

47. C

x = Şapka sayısı

m = Toplam maliyet

$$\begin{array}{r}
 60 \cdot x = m + 700 \\
 (-1)/ \quad 30 \cdot x = m - 350 \\
 \hline
 60 \cdot x = m + 700 \\
 + \quad -30 \cdot x = -m + 350 \\
 \hline
 30x = 1050 \\
 x = 35
 \end{array}$$

48. D

Yolun tamamı 6x olsun.

$$6x \frac{1}{3} = 2x$$

$$6x \frac{1}{2} = 3x$$

$$2x + 3x + 500 = 6x$$

$$500 = x$$

$$6x = 6 \cdot 500$$

$$= 3000 \text{ m} \Rightarrow 3 \text{ km}$$

49. A

	Zeynep	Cemre
Şimdi	x	3x
Gelecek	3x	40

Yaş farkları değişmez.

$$3x - x = 40 - 3x$$

$$5x = 40$$

$$x = 8$$

Zeynep = 8, Cemre = 24

$$8 + 24 = 32$$

50. D

Şimdi	1 yıl sonra	2 yıl sonra
$100x$	$90x$	$81x$
$100x \cdot \frac{10}{100} = 10x$	$90x \cdot \frac{10}{100} = 9x$	

$$\frac{81x}{100x} = \frac{40500}{?}$$

$$? = \frac{100 \cdot 40500}{81} = 50000 \text{ TL}$$

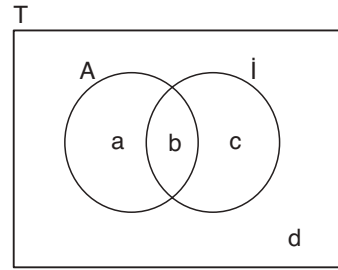
51. D

$$300 \cdot \frac{30}{100} = 90 \text{ g tuz}$$

$$300 - 90 = 210 \text{ g su}$$

$$\frac{\text{Tuz}}{\text{Su}} = \frac{\cancel{7}2\cancel{1}0}{\cancel{3}\cancel{9}0} = \frac{7}{3}$$

52. B

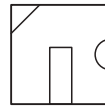
$$a + b + c + d = 30$$

$$a + c + d = 27$$

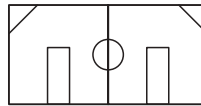
$$a + b + c = 22 \quad \underbrace{a + b + c + d + a + c}_{30} = 49$$

$$a + c = 19$$

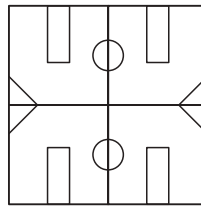
53. E

Şekil III

Şekil II

Şekil 1

54. C

1. 2.

$$K \quad S \quad \rightarrow \quad \frac{5}{11} \cdot \frac{6}{10} = \frac{3}{11}$$

$$S \quad K \quad \rightarrow \quad \frac{6}{11} \cdot \frac{5}{10} = \frac{3}{11}$$

$$\frac{3}{11} + \frac{3}{11} = \frac{6}{11}$$

55. D

$$100 - 80 = 20 \text{ kâr}$$

$$80 \quad 20$$

$$100 \quad ?$$

$$? = \frac{20 \cdot 100}{480} = 25$$

56. C

2018 yılı

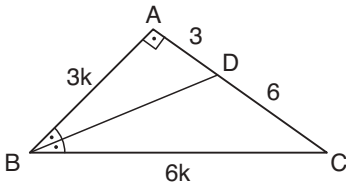
$$75 - 60 = 15$$

$$60 \quad 15$$

$$100 \quad ?$$

$$? = \frac{100 \cdot 15}{460} = 25$$

57. B

$$\frac{|BA|}{|AD|} = \frac{|BC|}{|DC|} = k$$

$$[BD] \text{ açıortay ise } \frac{|BA|}{3} = \frac{|BC|}{6} = k$$

$$|BA| = 3k$$

$$|BC| = 6k$$

ABC dik üçgeninde pisagor;

$$(6k)^2 = 9^2 + (3k)^2$$

$$36k^2 = 81 + 9k^2$$

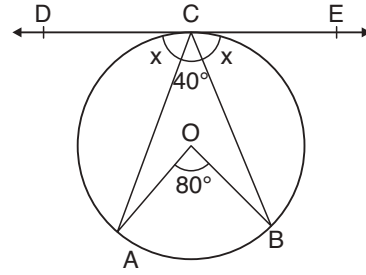
$$27k^2 = 81$$

$$k^2 = 3$$

$$k = \sqrt{3}$$

$$A(\widehat{ABC}) = \frac{3\sqrt{3} \cdot 9}{2} = \frac{27\sqrt{3}}{2} \text{ cm}^2$$

58. B

$$|CA| = |CB| \Rightarrow m(\widehat{DCA}) = m(\widehat{BCE})$$

$$m(\widehat{ACB}) = \frac{m(\widehat{AOB})}{2}$$

$$m(\widehat{ACB}) = \frac{80^\circ}{2} = 40^\circ$$

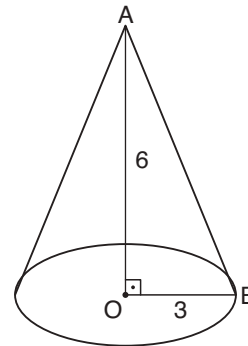
$$x + 40^\circ + x = 180^\circ$$

$$2x = 140^\circ$$

$$x = 70^\circ$$

MURAT YAYINLARI

59. E

$$\text{Hacim} = \frac{\pi \cdot r^2 \cdot h}{3} = \frac{\pi \cdot 3^2 \cdot 6}{3} = 18\pi \text{ cm}^3$$

60. E

$A(a,b)$ noktasının x eksenine göre simetriği $B(a,-b)$ noktası olur.

$A(3,a)$ noktasının x eksenine göre simetriği $B(3,-a)$ noktası olur.

$B(k,5) = B(3,-a)$ için $k = 3$ ve $a = -5$ olur.

$$a + k = -5 + 3$$

$$= -2 \text{ bulunur.}$$

· GENEL KÜLTÜR - ORTAÖĞRETİM -
ÖN LİSANS ·
DENEME SINAVI 4 ÇÖZÜMLER

1. E İslamiyet öncesinde Türkler atı evcilleştirerek, tekerleği kullanmışlar yaptıkları at arabalarıyla yeni yerler bulma isteği, fetihçi yapıları, Çin ve Moğolların baskısı gibi çeşitli nedenlerden dolayı Asya kıtasının dışına çıkmışlardır.
2. E Büyük Selçuklu Devleti'nin kurulmasında etkili olan Dandanakan Savaşı 1040, Türklerin Anadolu'ya girmelerine zemin hazırlayan Pasinler Savaşı 1048, Türkiye Tarihi'ni başlatan Malazgirt Savaşı ise 1071'de yaşanmıştır.
3. D Mısır'da kurulan ilk Türk İslam devleti olan Tolunoğulları (868-905) Abbasilerin Mısır Valisi Ahmet Bin Tolun tarafından, Mısır'da kurulan ikinci Türk-İslam devleti olan İhşidiler (935-969) Abbasi Devleti'nde görevli Ferganalı Mehmet Bin Toğaç tarafından kurulmuştur. Memlükler (1250 - 1517) ise Eyyübi ordusunda Kölemen denilen Türk askerlerinden Aybeg tarafından kurulmuştur.
4. C 1477'de Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde Kırım'ın fethedilmesi Anadolu Türk siyasi birliğini sağlayamaya yönelik değildir. Bu fetih ile Karadeniz Türk gölü haline getirilerek İpek Yolu Osmanlı denetimine girmiştir.
5. B Osmanlı Devlet'inde uygulanan tımar sisteminde üretimin sürekliliğini sağlamak için işlediği toprağı bırakıp giden ya da sebepsiz ekmeyen kişilerden alınan vergiye çiftbozan denir. XVII. yüzyılda Osmanlı hazinesinin nakit ihtiyacının artması üzerine tımar arazileri azaltılarak iltizam sistemi yaygınlaşmış, halk üzerindeki vergi yükünün artması ile Anadolu'da Celali isyanları ortaya çıkmıştır. Bu nedenlerden dolayı çiftbozan uygulaması ve vergisi de artış göstermiştir.
6. A Osmanlı Devleti'nin bünyesindeki vakıflar topladığı bağışlar sayesinde halkın ihtiyaçlarına yönelik okul, hastane, cami ya da çeşme gibi yapıların kurulması ve işletilmesinde etkili olmuştur.
7. B Nizamiye Mahkemeleri şeri hukuk dışında kalan yeni düzenlemelere uygun olarak Müslüman ve gayrimüslimlerin davalarına, konsolosluk mahkemeleri ya-bancaların davalarına bakardı. Sadece müslümanları ilgilendiren ve şeri esaslara göre hazırlanmış Mecelle bu iki mahkemede uygulanmamıştır.
8. D Piri Reis, Osmanlı Devleti'nde Kitab-ı Bahriye adlı eserin yazarı ve haritacılık (kartografya) çalışmalarıyla ünlü bilim insanıdır. Kanuni Sultan Süleyman'a sunulan eser, Osmanlı Devleti'nde çizilen ilk dünya haritasıdır.
Kadızade Rumi, 15.yüzyılın matematik ve astronomi uzmanı bilim insanıdır.
Molla Fenari, Osmanlı Devleti'nin ilk Şeyhülislamı'dır.
Evliya Çelebi, Seyahatname'nin yazarıdır.
Katip Çelebi, 17. yüzyıl düşünürlerindendir. Cihannüma, Keşfüz Zünun ve Fezleke adlı eserlerin yazarıdır.
9. B Osmanlı Devleti'nde Divanühümayunda yer alan Kazasker büyük davalara bakmakla görevli iken Taht kadısı dışında kadı ve müderrislerin atamalarından da sorumludur.
10. C Osmanlı Devleti'nin ilk daimi elçiliği III.Selim döneminde (1789-1807) İngiltere'ye açılmıştır. Londra'ya gönderilen Yusuf Agah Efendi Osmanlı'nın ilk daimi elçisi olmuştur.
11. D 1830 yılında Kavalalı Mehmet Ali Paşa'nın isyanı ile başlayan Mısır sorununda Osmanlı sahada başarılı olamayınca Avrupalı devletlerden yardım almasını gündeme getirmiş ve sorunun uluslararası hale gelmesine yol açmıştır. Bu sorunda denge politikası gereği Rusya'dan yardım isteyen Osmanlı, Boğazlar Sorununun yaşanmasında da etkili olmuştur.
12. B II. Meşrutiyet'in ilanı sonrasında yaşanan 31 Mart Olayı Türk tarihinde rejime karşı düzenlenen ilk gerici ayaklanmadır. Ancak isyan bastırılınca padişah değişikliğine gidilmiş ve anayasada 1909 değişiklikleri yapılmıştır. Bu değişiklik sonucunda ilk siyasi parti İttihat ve Terakki Fırkası olurken muhalefeti olarak bir çok parti ortaya çıkmıştır. Bu durum Türk tarihinde ilk defa çok partili yaşamın görülmesini sağlamıştır. Kanun-u esasi ise 1876 yılında yürürlüğe girmiştir. Bu nedenle XIX. yüzyıl gelişmelerinden biridir.

- 13. A** 1870'de Piyemonte Hanedanlığı etrafında birleşerek siyasi birliğini tamamlayan İtalya 1911-1912 yıllarında da Trablusgarp bölgesine saldırarak gelişen sanayi-i için hammadde arayışına girmiştir. Habeşistan'ı ise 1935'te yani II. Dünya Savaşı öncesinde işgal etmiştir.
- 14. E** Osmanlı Devleti, 2 Kasım 1914'te Çarlık Rusya'nın savaş ilan etmesi üzerine I. Dünya Savaşına girmiştir. Tarafsızlığını bozması ve kapitülasyonları kaldırması üzerine İngiltere, Kıbrıs'ı işgal etmiştir.
- 15. C** Erzurum Kongresi'nde yeni bir devlet kurma kararı ilk kez alınırken "kuvayimilliyeye güçlerini etkili, milli iradeyi hakim kılmak esastır" diyerek halkın yönetiminde olacağına yönelik bir işaret verilmiştir.
- 16. B** TBMM yürütme yetkisini Meclis hükümeti sistemine göre meclis içerisinde tek tek ve salt çoğunlukla seçilen "İcra Vekilleri Heyeti" aracılığı ile kullanmıştır.
- 17. E** Mustafa Kemal'in Samsun'a çıkmasıyla resmi olarak başlayan Kurtuluş Savaşı'nda Doğu Cephesinde 3 Aralık 1920'de Gümrü Antlaşması imzalanmış, Batı Cephesi'nde I. İnönü Savaşı sonunda TBMM Londra Konferansına katılmış, Sakarya Savaşı'nın sonunda ise 13 Ekim 1921 tarihli Kars Antlaşması'nı imzalayarak doğu sınırını kesinleştirmiştir.
- 18. C** Irak sınırı (Musul), Lozan Barış Konferansı'nda Fransa ile değil İngiltere ile görüşülen konular arasındadır.
- 19. D** Cumhuriyet, ulusun egemenliği kendi elinde tuttuğu ve bunu belirli süreler için seçtiği milletvekilleri aracılığı ile kullandığı devlet şeklidir. Bu rejim demokrasinin en gelişmiş hali olarak görülür ve halkın yönetimini üstün kılmaya yöneliktir.
- 20. D** Sanayi Nefesi Mektebi, Osmanlı Devletinde 1882'de İstanbul'da güzel sanatlar alanında eğitim vermek üzere Osman Hamdi Bey tarafından kurulmuştur.

- 21. A** 17 Şubat 1923'te toplanan I. İzmir İktisat Kongresi'nde tam bağımsız milli bir ekonominin sağlanması için çeşitli kararlar alınmıştır. Bağımsızlığımızla bağdaştığı ölçüde yabancı sermaye ve özel sektörün desteğini sağlama amacı güdülmüştür. Bu doğrultuda 1927'de çıkarılacak olan Teşvik-i Sanayi Kanunu'nun çıkarılması kararı da burada alınmıştır.
- 22. C** Atatürk ilkelerinden İnkılapçılık, durmadan ve sürekli gelişmeyi, çağın gereklerine uygun olarak yenileşmeyi hedefler.
- 23. C** II. Dünya Savaşı öncesinde revizyonist devletlerin (Almanya ve İtalya) yayılmacı politikalarına karşı Türkiye ve İngiltere'nin kurduğu uluslararası örgüt Akdeniz Pakti'dir. 1936 yılında kurulan Akdeniz Pakti'nin kurucuları arasında Yunanistan ve Yugoslavya da yer almıştır.
- Balkan Antantı, 1934 yılında Türkiye, Yunanistan, Yugoslavya ve Romanya tarafından kurulan birliktir.
- Sadabat Pakti, 1937 yılında Türkiye, İran, Irak ve Afganistan tarafından kurulan birliktir.
- Briand-Kellogg Pakti 1928 yılında ABD ile Fransa tarafından kurulan birliktir. Türkiye, bu örgüte 1929 yılında katılmıştır.
- Litvinov Pakti, 1929 yılında SSCB tarafından kurulan birliktir. Türkiye bu örgüte aynı yıl katılmıştır.
- 24. A** 1938-1950 yılları arası İnönü Dönemi'dir. (Milli Şef Dönemi)
- Adana Konferansı; 30-31 Ocak 1943 tarihlerinde Türkiye'yi II. Dünya Savaşı'na dahil edebilmek için düzenlenmiştir. Konferansta Cumhurbaşkanı İsmet İnönü ile İngiltere Başbakanı Winston Churchill yer almıştır.
- 12 Temmuz Beyannamesi; 1947 yılında Cumhurbaşkanı İsmet İnönü tarafından Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) ile Demokrat Parti (DP) arasında gerginliği azaltmak amacıyla yayınlanan belgedir.
- Milli Kalkınma Partisi; 22 Eylül 1945 tarihinde II. Dünya Savaşı'nın sonlarında Nuri Demirağ tarafından kurulan partidir. İnönü Dönemi'nde kurulan ilk partidir.
- Yüksek Seçim Kurulu (YSK); İnönü Dönemi'nin sonlarında 16 Şubat 1950 tarihinde kurulmuştur.
- Ancak Anayasa Mahkemesi 9 Temmuz 1961 tarihinde kabul edilen 1961 Anayasası'nda ilk kez yer bulmuş ve bu çerçevede kurulmuştur.
- 25. D** I. Dünya Savaşı'nda Almanya yenilmiş ve imzaladığı Versay Antlaşması ile Avrupa siyasetinden dışlanmış. ABD'nin de yalnızlık (inifrad) politikasına geri dönmesiyle birlikte petrol bölgelerini kendi aralarında paylaşan İngiltere ve Fransa, Orta Doğu'da serbest hareket etmişlerdir.

- 26. D** Camp David Sözleşmesi 17 Eylül 1978'de ABD aracılığıyla Mısır ile İsrail arasında imzalanmıştır. Bu antlaşma ile İsrail'i tanıyan ilk Arap ülkesi Mısır olmuş, bu yüzden diğer Arap ülkeleri tarafından dışlanmıştır.
- 27. E** 25 Haziran 1992'de Türkiye öncülüğünde kurulan Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatı'nın amacı; Karadeniz havzasında barış, istikrar ve refah bölgesi yaratmaktır. Teşkilata Türkiye, Azerbaycan, Ermenistan, Gürcistan, Moldova, Rusya Federasyonu, Ukrayna, Bulgaristan, Romanya, Arnavutluk, Sırbistan, Yunanistan ve Kuzey Makedonya üyedir.
- 28. E** Haritada taranarak gösterilen yerde Küre dağları bulunmaz. Küre Dağları Batı Karadeniz'de bulunur.
- 29. D** Silifke Ovası akarsular tarafından oluşturulan delta ovasıdır. Ağrı Dağı ve Nemrut Gölü volkanizma, Iğdır Ovası tektonik, Yunt Dağı kırılma ile oluşmuştur.
- 30. A** Gediz Nehri, Ege Bölgesi'nde yer alır. Vadisi geniş tabanlıdır. Eğim az olduğu için derine aşındırma da azdır.
- 31. D**
- Yaz mevsiminde yağış nemi en az olan yer II numara (Güneydoğu Anadolu)
 - En fazla yağışını sonbaharda alan yer I (Doğu Karadeniz)
 - Yağış miktarı en az olan yer III numara (Iğdır)
 - Kışın maksimum nemin en fazla olduğu yer V numara (Akdeniz kıyıları)
 - IV numara ile gösterilen Bursa çevresine ait özellik bulunmamaktadır.
- 32. A** Anlatılan bitki örtüsü Antropojen bozkırlardır. Görüldüğü yer İç Anadolu Bölgesi'nde yer alan Eskişehir çevresidir.
- 33. D** 21 Aralık tarihinde kuzeydoğu yönünde gidilirse hem gece süresi daha uzun hem de yerel saat daha ileri olacaktır. Bu sebeple Artvin doğru seçenek olacaktır.
- 34. D** Enerji nakil hatlarının ormanlık alanlardan geçirilmesi orman yangınına artıran durumlardan biridir.
- 35. C** Haritada III. numara ile gösterilen Doğu Anadolu'da komlara daha fazla rastlanır.
- 36. D** Elif → Tunceli
Tuğçe → Seydişehir
Halil → Kars
Ozan → Kırıkkale'de yaşamaktadır.
Batman iline ait bir özellik verilmemiştir.
- 37. C** Türkiye'de Akdeniz ikliminin görülmesi Orta Kuşağa bağlı matematik konumun diğerleri ise özel konumun sonucudur.

38. C Verilen bilgiler, 2018 - 2020 yıllarına ait üretim miktarı ve ekim alanlarıdır. Ürünlerin ekim alanları, yıllar arasındaki değişimleri, hangi ürünün daha fazla yetiştirildiği ve verim ile ilgili bilgilere ulaşabiliriz. Grafikte ithalatla ilgili bilgi bulunmadığı için yorum yapılamaz.

39. E Soruda verilenlerin tümü Karadeniz'de balıkçılığa ilişkin doğru ifadelerdir.

40. B Pamuk Türkiye'de daha çok sulanabilen yerlerde üretilirken diğer tarım ürünleri kuru yöntemlerle üretilmektedir.

41. C Bilecik, verilen diğer kentlere göre sanayinin daha az geliştiği bir yer olduğu için enerji tüketimi daha azdır.

42. D Samsun ve Mersin demir yolu bulunan kentlerdir. Ayrıca nüfusları fazla olan bu kentlerde üçüncül ekonomik faaliyetler (hizmet) gelişmiştir. Mersin'de petro-kimya sanayisi bulunur fakat Samsun'da bulunmamaktadır.

43. B Alacahöyük İç Anadolu Bölgesi'nde bulunan tarihi turizm merkezidir. Damlataş Mağarası, Köprülü Kanyonu, Olimpos Antik Kenti Antalya'da, St. Pierre Kilisesi Hatay'da bulunmaktadır.

44. A Türkiye'de soruda verilen madenlerden mermerin bilinen rezervi daha fazladır. Mermer ülkemizde rezervi en fazla olan ilk 4 madenden biridir.

45. E Soruda verilen yerlerin tamamında doğalgaz çıkartılmaktadır.

46. C Medeni kanuna göre, ayırt etme gücüne sahip olan fakat ergin olmayanlar ile mahkeme kararıyla kısıtlanmış olanlar sınırlı ehliyetsiz olarak adlandırılır.

47. A Bir işlem, hukukun emredici kurallarına aykırı yapılmış ise yapıldığı andan itibaren tümüyle geçersizdir buna mutlak butlan denir. Mutlak butlanda, yapılan işlemin geçersizliğini herkes ileri sürebilir ve geçersizlik sebebi ortadan kalksa dahi işlem geçerli hale gelemez.

48. E İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi 10 Aralık 1948 tarihinde BM Şartı uyarınca sadece tavsiye niteliğinde karar almakla yetkili olan BM Genel Kurulu'nun Paris'te yapılan 183. oturumunda kabul edilmiştir. Bildiri başlangıç ve 30 maddeden meydana gelir. İnsan hakları evrensel bildirgesi hukuken bağlayıcı bir metin olmamakla birlikte, uluslararası örf ve adet hukuku niteliğinde bağlayıcı özelliğe sahiptir. İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi Birleşmiş Milletlerin temel kurucu bir belgesidir. Ayrıca bu bildirmede uluslararası hukukta ilk kez, bildirgenin önsözünde "hukukun üstünlüğü" terimi kullanılmıştır.

49. D 1982 Anayasası'na göre, tatil veya ara verme sırasında TBMM'yi doğrudan doğruya cumhurbaşkanı veya TBMM başkanı olağanüstü toplantıya çağırabilir. En az 120 milletvekilinin yazılı istemi üzerine TBMM başkanı dolaylı olarak ta TBMM'yi olağanüstü toplantıya çağırabilir.

- 50. A** 1982 Anayasasına göre, Anayasa değişikliğine ilişkin kanunlar en az 200 milletvekili tarafından yazılı olarak teklif edilir. Anayasa değişikliği kanunları TBMM'de gizli oylama usulü ile en az 360 milletvekili tarafından kabul edilir. Anayasa değişikliği kanunları TBMM'de 48 saat ara ile iki kez görüşülür yani ivedilikle görüşülemez.
- 51. B** 1982 Anayasası'na göre MGK Genel Sekreteri kurul toplantılarına katılır fakat kurulun doğal üyeleri arasında yer almamaktadır. Milli Güvenlik Kurulunun üyeleri şunlardır: Cumhurbaşkanı (başkan), Cumhurbaşkanı yardımcısı, İçişleri Bakanı, Dışişleri Bakanı, Milli Savunma Bakanı, Adalet Bakanı, Genelkurmay Başkanı, Kara-Hava-Deniz Kuvvet Komutanları
- 52. E** Siyasi partilerin mali denetimini HSK değil Anayasa mahkemesi yapar. HSK başkanı Adalet bakanıdır. HSK'nin 4 üyesini cumhurbaşkanı; 7 üyesini TBMM seçer. HSK, 13 üyeden meydana gelir. Kurul, Adalet bakanlığının bir mahkemenin yargı çevresinin değiştirilmesi teklifini karara bağlama yetkisine sahiptir.
- 53. A** İl genel meclisi, yerinden idarenin yerel yerinden yönetim kuruluşları arasında yer almaktadır. İl genel meclisi, il özel idaresinin en yüksek karar organıdır. İl genel idaresi, İlçe idare kurulu, Kaymakam ve İl idare şube başkanlıkları ise merkezden idarenin taşra teşkilatında yer alan birimlerdir.
- 54. A** Merkezden idarenin yerinden idare üzerindeki denetim yetkisine idari vesayet denir. Diğer bir deyişle devlet tüzel kişilerinin kamu tüzel kişileri üzerindeki denetim yetkisidir. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanının devlet tüzel kişisi olarak kaymakam ve bakan yardımcısı üzerindeki yetkisi hiyerarşidir. Çünkü hiyerarşi aynı tüzel kişiler arasında görülür. Kaymakam ve bakan yardımcısı da devlet tüzel kişisidir. Türkiye İş Kurumunun kamu tüzel kişiliği bulunur ve bakanın bu kurum ile olan ilişkisi idari vesayettir.
- 55. D** Timur'un torunu olan Uluğ Bey, hem hükümdar hem de bilim adamı olarak tarihte yerini almıştır. Astronomi alanında çalışmalar yapmış, Semerkant'ta ilk kez rashedhane kurmuştur. Ayrıca Uluğ Bey, Fatih döneminin ünlü bilim adamı Ali Kuşçu'nun da hocasıdır.
- 56. C** Kapadokya Türkiye'nin en önemli turizm merkezlerinden birisidir. Nevşehir ili sınırları içerisinde yer alan Kapadokya, peri bacaları, yer altı şehirleri, balon gezileri ve taş evleriyle zengin bir kültüre sahiptir.
- 57. B** Luther, Almanya'da Reform hareketlerinin başlatıcısı olan din adamıdır. İncil'i Almancaya çeviren Luther, kilisesinin kapısına bunu asarak halkın gerçekleri görmesini sağlamıştır. Luther, Hristiyanların Başkaldırı ve Ayaklanmalardan Kaçınmalarına Çağrı adlı eserinde görüşlerini açıklamıştır.
- 58. D** 2020 Dağlık Karabağ Savaşı, Azerbaycan ve Ermenistan arasında yaşanmıştır. Dağlık Karabağ'ın ikinci en büyük şehri Şuşa Azerbaycan kontrolüne geçmiştir. Azerbaycan'ın askerî ve diplomatik zaferi ile sonuçlanan savaşın ardından bölgede yeniden imar çalışmaları başlatılmıştır. Azerbaycan lideri Aliyev'in imzaladığı kararnameye göre, Ermenistan işgalinden kurtarılan Şuşa, Azerbaycan'ın kültür başkenti oldu.
- 59. E** Elif Nur Fırat Karalar hücre iskeleti araştırma laboratuvarında gerçekleştirdiği çalışmaları dolayısıyla Avrupa Moleküler Biyoloji Örgütünün Genç Araştırmacılar Programına seçilen ilk Türk bilim insanıdır.
- 60. B** 2020 yılı Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Büyük Ödüllerinde kültür tarihi dalında ödüle Prof. Dr. Sadedtin Ökten layık görülmüştür. Kültür tarihi ile ilgili üniversitelerde dersler veren Ökten'in 6 adet eseri bulunmaktadır.

• GENEL YETENEK - ORTAÖĞRETİM -
ÖN LİSANS •
DENEME SINAVI 5 ÇÖZÜMLER

1. **B** Öncülde verilen parçada bir yazarla ilgili değerlendirmelerde bulunulduğu görülmektedir. Sanatçının öykülerindeki üslup yani biçem özellikleri ile ilgili çeşitli değerlendirmeler yapılan sanatçının bir sözcük sarrafı olduğundan söz edilmiştir. "Sarraf" sözcüğünün incelik ve titizlik gerektiren bir iş olan "kuyumculuk" anlamına geldiği düşünüldüğünde parçada geçen "sözcük sarrafı olmak" sözüyle sanatçının "titiz bir yaklaşımla anlatısını sunacak en uygun ifadeleri seçme" niteliğine sahip olduğunun vurgulanmaya çalışıldığı anlaşılmaktadır.
2. **A** Cümle oluşturma sorularında, cümlelerin kuralı ve anlamlı olması istendiğinden öncelikle yargı değeri taşıyan (yüklem olan) söz öbeği tespit edilir ve bu öbek sona çekilir. Daha sonra diğer söz öbekleri dil bilgisi kuralları göz önünde bulundurularak sıralanır. Buna göre öncülde verilen numaralanmış sözler incelendiğinde yargı değeri taşıyan yani yüklem olabilecek ifadenin III numaralı "yönünde bir beyan düpedüz deli saçmasıdır" söz öbeği olduğu görülmektedir. Bu söz en sona çekilip dil bilgisi kuralları ve anlam akışı çerçevesinde diğer söz öbekleri sıralandığında cümle şu şekilde ortaya çıkmaktadır: (II) *Edebiyatın hayal mahsulü olması, hayallerle (V) ilgilenmesi ya da gerçeklere dayanmaması (I) ve fikirleri kesin bir şekilde ele almaması (IV) nedeniyle hor görülmesi gerektiği (III) yönünde bir beyan, düpedüz deli saçmasıdır.* Buna göre öncüldeki sözlerin anlamlı ve kuralı bir cümle oluşturacak biçimde sıralanışı II-V-I-IV-III biçimindedir ve baştan üçüncü, I numaralı sözdür.
3. **D** Gerekçe, herhangi bir durumun ya da olayın ortaya çıkmasını gerektirici sebeptir. Bu türden sebepler ve ortaya çıkardığı durumlar, bir cümle içinde açıklanabilmektedir. Ancak ardışık olarak dizilmiş cümleler arasında da gerekçe yani sebep-sonuç ilişkisi ifade edilebilmektedir. Kendinden önceki cümlelere bağlı olarak gerekçelerin açıklanmasında ise ağırlıklı olarak "çünkü" veya "zira" bağlacından faydalanılır. Öncülde verilen cümleler bu bilgiler doğrultusunda incelendiğinde V numaralı "Çünkü hepimiz kendi tempomuzla yol alıyorduk." cümlesinin IV numaralı "Tırmanışı ekip olarak yapsak da hepimiz ayrı zamanlarda ve tek başımıza zirveye ulaşmıştık." cümlesinde açıklanan yargının gerekçesini bildirdiği görülmektedir. Buna göre V numaralı cümle, IV numaralı cümlelerin gerekçesini açıklamaktadır.

4. **B** Anıtlı köyünün anlatıldığı parçanın I numaralı "Bin yıllık gelenekleri yaşatan Anıtlı köyü, bir mucizenin beşiği olarak düşünülüyor." cümlesinde köy hakkındaki genel görüşün açıklanması A seçeneğini; III numaralı "Antik zamanların bu büyük yerleşimi, şimdi küçük bir köy." cümlesinde Anıtlı'nın geçmişte büyük bir yerleşim olmasına rağmen şimdilerde küçük bir köy olduğunun açıklanması C seçeneğini; IV numaralı "Ancak köy, Meryem Ana Kilisesi ve geçmişin görkemini yansıtan katedraliyle ziyaretçileri büyülemeyi sürdürüyor." cümlesinde köye hâlâ ziyaretçilerin geldiğinden söz edilmesi D seçeneğini; V numaralı "Midyat'a bağlı Anıtlı köyü, her yıl 15 Ağustos'ta Meryem Ana'yı anmak üzere toplanan Süryanileri ağırlıyor." cümlesinde Anıtlı'nın Midyat'ta bulunduğu belirtilmesi E seçeneğini doğrulamaktadır. Ancak parçanın II numaralı "Süryani inancısına göre burası İsa Peygamber ile ilgili mucizenin gerçekleştiği yer." cümlesinde Anıtlı'daki yerleşimin ne zaman başladığı ile ilgili herhangi bir açıklamaya yer verilmemiştir. Bu nedenle B seçeneğinde II numaralı cümle ile ilgili olarak yanlış bir açıklamada bulunulmuştur.
5. **C** Eklerin işlevine yönelik bilgileri yoklayan bu sorunun A seçeneğindeki cümlede geçen "gelenek" sözcüğü, "gel-" fiil köküne getirilen "-enek" fiilden isim yapım eki; B seçeneğindeki cümlede geçen "yıkıntı" sözcüğü, "yık-" fiil köküne getirilen "-ıntı" fiilden isim yapım eki; D seçeneğindeki cümlede geçen "sayı" sözcüğü, "say-" fiil köküne getirilen "-ı" fiilden isim yapım eki; E seçeneğindeki cümlede geçen "bilmece" sözcüğü, "bil-" fiil köküne getirilen "-mece" fiilden isim yapım eki ile türetilmiştir. Buna göre söz konusu sözcüklerdeki ekler fiilden isim yapım ekidir. Ancak C seçeneğindeki "güvenli" sözcüğü, "güven" isim köküne getirilen "-li" isimden isim yapım eki ile türetilmiştir. Bu durumda C seçeneğindeki sözcük, ötekilerden farklı işlevde bir ek almıştır.
6. **C** Bağlaçlar, eş görevli kelimeleri veya cümleleri birbirine bağlama görevli sözcüklerdir. Seçeneklerde verilen cümleler incelendiğinde A seçeneğindeki "ancak"; B seçeneğindeki "ne... ne de..."; D seçeneğindeki "çünkü" ve E seçeneğindeki "oysaki" bağlaçlarının iki cümle arasında yer aldığı görülmektedir. Bu durumda söz konusu bağlaçlar, cümleleri bağlama görevi ile kullanılmıştır. Ancak C seçeneğindeki cümlede "ve" bağlacı "yaralanmalar" ve "hasarlar" sözcüklerini bağlama görevi ile kullanılmış, böylece görev yönü ile diğer cümlelerdeki bağlaçlardan ayrı bir kullanımı örneklendirmiştir.

7. D Öncülde verilen I numaralı cümlede “Sekizinci sanat olarak adlandırılmaya başlanan çizgi romanın önemli iki ana unsuru” söz öbeği özne; “resim ve yazıdır” söz öbeği ise yüklem. II numaralı cümlede yüklem “ağırlık verilir” fiildir ve bu fiil işin başkası tarafından yapılma anlamı sunduğundan öznesine göre edilgen çatılıdır. III numaralı cümlelerin yüklemi “sağlar” sözcüğüdür ve bu sözcüğün üzerinde herhangi bir olumsuzluk ifadesi kullanılmamıştır. Cümlede de “sağla-” işinin gerçekleştiği bildirilmektedir. Bu yönüyle cümle biçimce ve anlamca olumludur. V numaralı cümlelerin yüklemi “verilmektedir” sözcüğüdür ve öge dizilişi bakımından yüklem, cümlelerin sonundadır. Dolayısıyla cümle, yüklemine yerine göre kuralıdır. Bu bilgiler doğrultusunda A, B, C ve E seçeneklerinde verilen açıklamalar doğrudur. Ancak IV numaralı “Bu tür yaratılarda resimler sanılanın aksine sadece yazıları desteklemek amacıyla eklenmez.” cümlesinde art arda dizilmiş ve virgül (,) ya da noktalı virgülle (;) sıralanmış en az iki cümle bulunmamaktadır. Dolayısıyla bu cümle sıralı değil birleşik cümleyi örneklemektedir. Buna göre D seçeneğinde verilen bilgi, IV numaralı cümle için yanlıştır.

8. E Öncülde verilen “İnsanımızın yaşamı ülkemizin yerel renklerini de barındıran bu eserde sıcak bir anlatım ve arı bir dille ölümsüzleştirilmiş.” cümlesinin öge çözümlemesi şu şekildedir:

İnsanımızın yaşamı / ülkemizin yerel renklerini

Özne

Dolaylı tümleç

barındıran bu eserde / sıcak bir anlatım ve arı bir dille /

Zarf tümleci

ölümsüzleştirilmiş.

Yüklem

Buna göre cümlelerin öznesi “İnsanımızın yaşamı” söz öbeğidir ve bu öbeğin “insanımız” adı ve “yaşam” adının aitlik-sahiplik ilgisi ile bağlanması sonucu oluşmuş bir belirtili isim tamlamasını örneklemektedir. Dolayısıyla öncüldeki cümlelerin öznesi, kelime gruplarından “isim tamlaması”nı örneklemektedir.

9. A Niteleme sözcükleri, ad ya da fiilleri niteleme görevi ile kullanılan sıfat ya da zarflardır. Niteleme görevli sözcükler ad ya da fiile sorulan “nasıl” sorusu ile tespit edilir. Öncülde verilen parçada geçen numaralanmış sözcüklere bu soru yöneltildiğinde II numaralı sözcüğe “güzel”, III numaralı sözcüğe “basit”, IV numaralı sözcüğe “emniyetli” ve V numaralı sözcüğe “önemli, temel” sözcüklerinin cevap verdiği görülmektedir. Ancak I numaralı “yürüyüş” sözcüğü “doğa” adı ile bir isim tamlaması kurmuş ve niteleyici herhangi bir sözcük almamıştır.

10. A Öncülde verilen parçada geçen II numaralı “Taş Devri’nden” ifadesi çağ, dönem, devir adını örneklediğinden; III numaralı “keşfedildi” sözcüğü yardımcı eylemle kurulmuş ve kuruluşunda ses olayı yaşanmış birleşik fiili örneklediğinden bu ifadelerin yazımı doğrudur. IV numaralı “yaban sığırı” ise ikinci kelimesi veya her iki kelimesi de anlamını koruyan birleşik sözcüğü örneklediği için doğru yazılmıştır. V numaralı “ördeğe” sözcüğü de ünsüz yumuşaması yaşanmış bir kelime olduğundan doğru biçimde yazılmıştır. Ancak I numaralı “Azrak Kenti’nde” ifadesi özel ada dâhil olmayan “kent, il, ilçe, köy vb.” ile kurulmuştur ve bu tür ifadelerde “köy, kent, il, ilçe, belde vb.” küçük harfle yazılır. Dolayısıyla I numaralı ifadenin yazımında yanlışlık yapılmıştır. Bu sözün “Azrak kentinde” biçiminde yazılması gerekirdi.

11. B Öncülde verilen parçadaki numaralanmış yerler noktalama kuralları çerçevesinde incelendiğinde I ve IV numaralı yerin, cümlelerin öznesinden sonrayı gösterdiği görülmektedir. Bu durumda I ve IV numaralı yerlere virgül (,) getirilebilir. III numaralı yer, anlamca tamamlanmış cümlelerin sonunu gösterdiğinden buraya nokta (.) getirilmelidir. V numaralı yer ise art arda dizilmiş sıralı cümlelerin arasını gösterdiğinden buraya virgül (,) getirilebilir. Ancak II numaralı yer “hem... hem...” tekrarlı bağlacının arasında bulunmaktadır. Tekrarlı bağlaçların arasına herhangi bir noktalama işareti konmaması gerektiğinden II numaralı yere noktalama işareti getirilemez.

12. B Öncülde verilen dizelerde geçen sözcükler yaşadıkları ses olayları bağlamında incelendiğinde şu çözümleme elde edilmektedir:

yiğidin → yiğit – in

(Sert ünsüz olan t, i ünlüsü ile başlayan ek alınca d sesine dönüşerek yumuşamıştır.)

kavmimizin → kavim – imiz – in

(Kavim kelimesinin ikinci hecesindeki dar ünlü olan i düşmüştür.)

Buna göre, dizelerde görülen ses olayları “ünlü düşmesi” ve “ünsüz yumuşaması”dır.

- 13. B** Paragraflar, çeşitli cümlelerin bir konu etrafında anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde bir araya gelmesiyle oluşur. Her paragrafın kendi içinde bir konu bütünlüğü vardır ve paragrafı oluşturan cümleler belli bir mantık sıralamasına, hiyerarşisine göre bir araya gelir. Paragrafları oluşturan cümleler arasındaki anlamsal bağ, bağdaşıklık unsurlarından gönderimle sağlanır, dolayısıyla paragrafları oluşturan her cümle birbirini destekler niteliktedir. Paragraflarda ana konudan bağımsız ya da cümlelerin düşünce akışı dışında bilgi içeren herhangi bir cümleye yer verilirse paragrafın anlam bütünlüğü bozulur. Buna göre, öncülde verilen parçanın I, II, IV, V ve VI numaralı cümlelerinde mitokondrilerin hücreler bakımından önemi ve bunun sonucunda birçok araştırmaya konu oluşu anlatılmaktadır. Ancak parçanın III numaralı cümlesinde DNA'lar hakkında bilgi verilerek parçanın anlam bütünlüğü bozulmuştur.
- 14. A** Öncülde verilen parçadaki numaralanmış cümleler incelendiğinde parçanın I ve II numaralı cümlelerinde Pisagor'un bir görüşünden ve bu görüşünün sonucunda ortaya çıkan kanıdan söz edildiği görülmektedir. Ancak parçanın III, IV, V, VI ve VII numaralı cümlelerinde ise Pisagor'un ortaya attığı kürelerin müziği adlı bir kuramdan ve bu kuramın bilim dünyasında yarattığı etkiler konu edilmiştir. Bu durumda I ve II numaralı cümleler ayrı bir konu bütünlüğü; III, IV, V, VI ve VII numaralı cümleler de ayrı bir konu bütünlüğü göstermektedir. Bu durumda parça III numaralı cümleden itibaren ikinci paragrafa bölünebilir.
- 15. C** Öncülde verilen parçadaki boşluğun öncesinde okuma becerisinin çok yönlü, iletişimsel ve alışkanlığa dayanan bir beceri olduğundan söz edilmektedir. Boşluktan sonraki cümlede ise okumanın zor olduğundan ve devamlılık gerektirdiğinden söz edilmiştir. Buna göre boşluğa getirilecek cümlelerin öncesinde ve sonrasında sözü edilenlere uyumlu bir içeriğe sahip olması gerekir. Seçeneklerde verilen cümleler incelendiğinde bu içeriğin C seçeneğindeki "Bu becerinin kazanılması ve geliştirilmesi, sürekli bir davranış biçimine dönüştürülmesi güçtür." cümlesinde yer aldığı görülmektedir.
- 16. C** Soru kökünde verilen "Peyami Safa, Necip Fazıl, Ahmet Hâşim, Reşat Nuri gibi seçkin kalemler bu isnattan kurtulamamıştır." cümlesinde isnattan yani ithamdan, suçlamadan kurtulamayan sanatçılar açıklanarak parçada sözü edilen bir isnat, suçlama durumuna örnekler sunulmuştur. Paragrafta verilen cümleler bu içeriğe göre değerlendirildiğinde parçanın IV numaralı "Batı tesirinde gelişen şiir, roman, tiyatro gibi edebî eserleri ortaya çıkaran sanatçıların birçoğu edebî hırsızlıkla suçlanmıştı." cümlesinde çeşitli sanatçılarla ilgili bir suçlama durumunun açıklandığı görülmektedir. Buna göre, soru kökünde verilen cümlede açıklanan sanatçıların bu cümlede sözü edilen duruma örnek verildiği anlaşılmaktadır. Dolayısıyla soru kökünde verilen cümle, IV numaralı cümleden sonra getirilmelidir.
- 17. B** Öncülde verilen numaralanmış cümleler anlam akışına göre incelendiğinde III numaralı "Bu enerji kaynaklarından biri de güneş enerjisi kullanılarak üretilen yapay kimyasal yakıtlar." cümlesinde "Bu enerji kaynakları" ifadesiyle I numaralı cümlede sözü edilen enerji kaynaklarına gönderimde bulunulduğu anlaşılmaktadır. IV numaralı cümlede ifade edilen "geliştirilen mekanizma" ise II numaralı "Bir grup araştırmacı güneş enerjisini kullanarak karbondioksit ve sudan sentez gazı üreten yapay bir yaprak mekanizması geliştirdi." cümlesini sürdüren bir gönderime sahip olduğundan II ve III numaralı cümlelerin doğru yerlerinde olmadığı anlaşılmaktadır. Bu durumda paragrafın anlam akışının doğru biçimde sağlanabilmesi için II ve III numaralı cümlelerin birbiriyle yer değiştirmesi gerekmektedir.
- 18. D** Sırçalı Medrese'nin anlatıldığı parçada geçen "...Medreseyi asıl üne kavuşturan zengin sırlı tuğla ve mozaik çinili süslemeleridir..." ifadeleri A seçeneğini; "Taç kapısındaki kitabeye göre 1243 yılında Selçuklu emiri Bedreddin Muslih tarafından yaptırılan Sırçalı Medrese..." ifadeleri B seçeneğini; "...Konya'da Selçuklular Dönemi'nde inşa edilen yapı, açık avlulu medreseler tipindeki yapı iki katlı ve iki eyvanlı olup doğu-batı doğrultusunda dikdörtgen bir plana sahiptir. Dış duvarlarda taş, iç mimaride tuğla malzeme kullanılmıştır..." ifadeleri C ve E seçeneklerini doğrulamaktadır. Ancak parçada medresenin kim tarafından yapıldığı değil yaptırıldığı açıklanmıştır. Bu durumda D seçeneğinde verilen açıklamaya parçada değinildiği söylenemez.
- 19. E** Sait Faik'in konu edildiği parçada geçen "...Bu tavır yaşamının değişik yönleriyle biçimlenince o, öykücülüğümüze yeni boyutlar kazandırmış, alışılmışın dışına taşan bir öykü anlayışıyla yazınımızda kökleşmiştir..." ifadeleri dikkate alındığında parçada Sait Faik'le ilgili olarak "öykü türündeki özgün tavrı ile Türk edebiyatında bir iz bıraktığı"na değinildiği görülmektedir. Ancak parçada Sait Faik'in, Türk edebiyatında öykü türünde ilk temsilci olduğu, yapıtlarının hepsinde köylüyü ve köy yaşamını işlemek üzere kurgular yaptığı, kendinden sonraki yazarları etkilediği veya yapıtlarının çeviri çalışmalarına konu olduğu yönünde herhangi bir açıklamada bulunulmamıştır.
- 20. E** Öncülde verilen parçada geçen "...festivaller, çok katmanlı bir yapıya sahiptir. Festivallerin oluşumunda festivalin zamanı, mekânı, hikâyesi, ritüelleri, programı, yemeği, katılanları, ekonomisi gibi pek çok etkenden bahsedilebilir..." ifadeleri I numaralı yargıyı; "...Halk biliminin çalışma alanlarının neredeyse tamamıyla ilgili pratikler içeren festivaller..." ifadeleri II numaralı yargıyı; "Festivaller, kültür aktarımının yoğun ve yüz yüze gerçekleştiği, topluma ait dünya görüşünün çeşitli ritüeller etrafında paylaşıp hatırlandığı, belli bir mekân ve belli bir zaman dâhilinde gerçekleşen toplumsal uygulamalardır..." ifadeleri III numaralı yargıyı doğrulamaktadır. Bu durumda parçadan festivallerle ilgili olarak I, II ve III numaralı yargıların çıkarılması mümkündür.

21. A Edebî eserlerin konu edildiği parçada geçen “Edebî eserler, mutlaka bir toplumsal yapıyı veya toplumsal kabuller zincirini yansıtır. Sadece metinlerde sözü edilen sosyal olayları algılama basitliği dışında, şiirde veya anlatı türündeki eserlerde yer alan karakterlerin ve buna bağlı olarak şair ve yazarların, hayata bakış açıları ve sahip oldukları değerler, bir eserin sosyal zeminini oluşturur...” ifadeleri dikkate alındığında parçada edebî eserlerle ilgili olarak “ortaya çıktıkları sosyal çevreyi doğrudan ya da dolaylı biçimde içermeleri” durumunun vurgulanmaya çalışıldığı anlaşılmaktadır.

22. B Öncülde verilen parçada geçen “onlar” zamiri bir gönderim ögesi olarak kullanılmış ve bu gönderim ögesi ile önceki cümlede sözü edilen “roman ya da hikâye kahramanı veya şiire konu edilen kişi veya kişiler” işaret edilmiştir. Dolayısıyla parçadaki altı çizili sözle II numaralı “çeşitli edebiyat eserlerinde yer alan karakterler”e gönderme yapıldığı ifade edilebilir.

23. C Öncülde verilen parçada geçen “...Dinlerinden tarım yapma becerilerine kadar o kadar özgündüler ki Mısırologlar, tükenmeyen keşifleriyle bizleri hayretler içerisinde bırakmaya devam ediyor...” ifadeleri I ve III numaralı yargıları doğrulamaktadır. Ancak parçada Mısırlıların etkileyici mimari ürünler verdikleri açıklanmasına rağmen gizemi hâlâ çözülmemiş yapılarından söz edilmemiştir. Bu nedenle II numaralı yargı, parçada verilenlerden hareketle doğrulanamaz.

24. A Öncülde verilen parçanın anlatımında geçen “büyüleyen, etkileyici, hayretler içerisinde bırakmaya devam ediyor” vb. ifadeler öznel yargıları; “etkileyici, büyüleyen” vb. niteleme sıfatlarının kullanılması, niteleme sözcüklerini; “...Antik Mısır tarihine ilgi duyanlar ise daha şanslı...” ifadelerinde kıyaslama yapılması, karşılaştırmayı; cümlede isim ve fiil cümlelerine yer verilmesi farklı cümle türlerini doğrulamaktadır. Ancak parçanın anlatımında herhangi bir örneklendirmeden faydalanılmamıştır. Bu nedenle A seçeneğinde verilen ifade, parçanın anlatımı için söylenemez.

25. D Hümanist edebiyatın konu edildiği parçada geçen “...Sanatçılarda her geçen gün biraz daha güçlenen ve belirginleşen bir üslup ve şekil endişesi vardır. Bu endişeyle hayli tumturaklı bir üslup tutturmuşlardır. Bu sebeple de hümanist edebiyat halka hitap etmekten uzak bir kimliğe sahip olmuştur.” ifadelerinden hareketle hümanist edebiyatla ilgili olarak “Sanatçılar, hemen herkes tarafından anlaşılamayan eserler ortaya çıkarmıştır.” yargısı söylenebilir. Ancak parçada diğer seçenekleri doğrulayan herhangi bir açıklamaya yer verilmemiştir.

26. D Öncülde verilen parçada geçen “tumturaklı bir üslup tutturmuşlardır” ifadesinde geçen “tumturaklı” sözcüğünün anlamı “bir anlam bildirmeyen ancak kulağa hoş gelen” biçimindedir. Üslup kelimesi de dil ve anlatım özelliklerini karşıladığından bu sözle anlatılmak istenenin “bir anlam bildirmeyen ancak kulağa hoş gelen bir anlatım özelliğine sahip olma” durumu olduğu anlaşılmaktadır.

27 - 30. soruların çözümleri

	②	②	②	②	②
	Müzik	Bale	Tiyatro	Resim	Heykel
Adana	×				×
Balıkesir					
Çankırı		×			
Denizli		×			
Edirne					

Verilen bilgilere göre baleye Çankırı ve Denizli bale yarışmasına gittiği için diğer illeri kapattık. Aynı şekilde bir il en fazla üç yarışmaya katılacağı için ve bu ilde sadece Denizli olacağı için Adana'nın bale, tiyatro, resim kısımlarını kapattık.

27. D Bu tabloya göre Balıkesir bale yarışmasına katılamaz.

28. A Bu tabloya göre Edirne bale yarışmasına katılamaz.

29. C Bu soruya göre Edirne'nin resim yarışmasına katılmıyorsa o zaman sadece tiyatro yarışmasına katılır. Çünkü en az bir yarışmaya katılması gerekiyor.

30. D Çankırı tiyatro, Denizli'de tiyatro ve müzik yarışmalarına katılmıyorsa Denizli o zaman resim ve heykele katılmak zorundadır. Çünkü üç yarışmaya katılan tek ildi. O yüzden müzik ve resim yarışmalarına katılan bir il belli ama ikinci il belli değildir.

ÖN LİSANS MATEMATİK

31. A

$$\begin{aligned} \frac{\left(\frac{1}{4} + \frac{1}{5}\right) + \left(\frac{1}{4} - \frac{1}{5}\right)}{\left(\frac{1}{4} + \frac{1}{5}\right) - \left(\frac{1}{4} - \frac{1}{5}\right)} &= \frac{\frac{1}{4} + \frac{1}{5} + \frac{1}{4} - \frac{1}{5}}{\frac{1}{4} + \frac{1}{5} - \frac{1}{4} + \frac{1}{5}} \\ &= \frac{\frac{2}{4}}{\frac{2}{5}} \\ &= \frac{2}{4} \cdot \frac{5}{2} \\ &= \frac{5}{4} \end{aligned}$$

32. C

a, b, c ardışık tek ve $a < b < c$ ise $b = a + 2$, $c = a + 4$ yazılabilir.

$$\begin{aligned} \frac{a - 14 + 2c}{3a - 10 + b} &= \frac{a - 14 + 2(a + 4)}{3a - 10 + a + 2} \\ &= \frac{a - 14 + 2a + 8}{4a - 8} \\ &= \frac{3a - 6}{4a - 8} \\ &= \frac{3(a - 2)}{4(a - 2)} \\ &= \frac{3}{4} \end{aligned}$$

33. B

$89! + 115!$ sayısında $89!$ sayısının sonundaki kadar 0 vardır.

$$\begin{array}{r} 89 \mid 5 \\ \hline (17) \mid 5 \\ 15 \mid (3) \\ \hline 2 \end{array} \quad 17 + 3 = 20 \text{ tane}$$

34. B

$$abc - cba = xy5$$

$$99(a - c) = xy5$$

$xy5$ üç basamaklı sayısı 99 'un katı olduğundan $y = 9$
 $x = 4$ olmalı

$$x + y = 4 + 9$$

$$= 13$$

35. B

$$A = 9B + 4$$

$$A + 6 = 9(B + 1) + K$$

$$A = 9B + 9 + K - 6$$

$$A = 9B + 3 + K$$

$$A = 9B + 4 = 9B + 3 + K \quad \text{ise;}$$

$$9B + 4 = 9B + 3 + K$$

$$4 - 3 = K$$

$$K = 1$$

36. D

$$M = 3^3 \cdot 12^a$$

$$= 3^3 \cdot 4^a \cdot 3^a$$

$$= 3^{a+3} \cdot 2^{2a}$$

$$pbs = (2a + 1) \cdot (a + 4) = 30$$

$$2a^2 + 9a + 4 = 30$$

$$2a^2 + 9a - 26 = 0$$

$$(2a + 13) \cdot (a - 2) = 0$$

$$a = 2$$

37. C

$$\frac{x}{2} - \frac{x}{5} < \frac{3}{1}$$

(5) (2) (10)

$$\frac{5x - 2x}{10} < \frac{30}{10}$$

$$3x < 30$$

$$x < 10$$

$$\text{Ç.K} = (-\infty, 10)$$

38. A

$$|a - 3| + |b - 5| + |c + 2| = 0$$

$$\begin{array}{lll} a - 3 = 0 & b - 5 = 0 & c + 2 = 0 \\ a = 3 & b = 5 & c = -2 \end{array}$$

$$\begin{aligned} a + 3b + 4c &= 3 + 3 \cdot 5 + 4 \cdot (-2) \\ &= 3 + 15 - 8 \\ &= 10 \end{aligned}$$

39. C

$$\begin{aligned} 8^{0,16} \cdot 16^{0,38} &= (2^3)^{0,16} \cdot (2^4)^{0,38} \\ &= 2^{0,48} \cdot 2^{1,52} \\ &= 2^2 \\ &= 4 \end{aligned}$$

40. B

$$\begin{aligned} \frac{\sqrt{4^{2x+1}}}{\sqrt[4]{2^{8x-4y}}} &= 8 \\ \frac{\sqrt{(2^2)^{2x+1}}}{\sqrt[4]{2^{4(2x-y)}}} &= 8 \\ \frac{2^{2x+1}}{2^{2x-y}} &= 2^3 \\ 2^{2x+1-2x+y} &= 2^3 \\ 2^{y+1} &= 2^3 \\ y + 1 &= 3 \\ y &= 2 \end{aligned}$$

41. C

$$\begin{aligned} \frac{\sqrt{3}}{\sqrt{3}-\sqrt{2}} : (3+\sqrt{6}) \\ &= \frac{\sqrt{3}}{\sqrt{3}-\sqrt{2}} \cdot \frac{1}{\sqrt{3}(\sqrt{3}+\sqrt{2})} \\ &= \frac{1}{(\sqrt{3}-\sqrt{2}) \cdot (\sqrt{3}+\sqrt{2})} \\ &= \frac{1}{3-2} \\ &= \frac{1}{1} \\ &= 1 \end{aligned}$$

42. D

$$\begin{aligned} 1 + \frac{2}{x} &= \frac{x+2}{x} \\ 1 - \frac{4}{x^2} &= \frac{x^2-4}{x^2} \\ &= \frac{x+2}{x} \cdot \frac{x^2}{(x-2) \cdot (x+2)} \\ &= \frac{x}{x-2} \end{aligned}$$

43. E

$$3x = \frac{y}{4} = 2z$$

$12x = y = 8z$ ise bu eşitlik 12 ve 8'in katı bir sayı olmalı. Bu şartı sağlayan en küçük tam sayı 24'tür.

$$12x = y = 8z = 24 \quad \text{ise}$$

$$x = 2 \quad y = 24 \quad z = 3$$

$$\begin{aligned} x + y + z &= 2 + 24 + 3 \\ &= 29 \end{aligned}$$

44. A

$$S + Y = 3 \cdot M \quad \text{ise} \quad S + Y + M = 3M + M \\ = 4M \quad \text{olur.}$$

$M = 1$ olursa $S + Y = 3$ olur. Yani $S = 1$, $Y = 2$ veya $S = 2$, $Y = 1$ olur.

Sayıları birbirinden farklı olduğu için $M = 1$ olamaz.

$M = 2$ olursa $S + Y = 6$ olur. Burada $S = 1$, $Y = 5$ seçilirse top sayıları birbirinden farklı olur.

$$S + Y + M = 6 + 2 = 8$$

45. E

Yolun tamamına $4x$ metre dersek;

	Gidilen	Kalan
I. Durum	x	$3x$
II. Durum	$x + 40$	$3x - 40$
	$x + 40 = \frac{3x - 40}{2}$	
	$2x + 80 = 3x - 40$	
	$3x - 2x = 80 + 40$	
	$x = 120$	

Yolun tamamı $4x = 480$ metre olur.

46. B

	Esra	Anne
Şimdi	$x - 24$	x
3 yıl sonra	$x - 21$	$x + 3$
	$(x - 21) \cdot 4 = x + 3$	
	$4x - 84 = x + 3$	
	$3x = 87$	
	$x = 29$	

47. B

Akıntıyla aynı yönde 3 saatte 78 km yol alıyorsa;

$$(V_M + V_A) \cdot 3 = 78 \Rightarrow V_M + V_A = 26$$

Akıntıya karşı 4 saatte 80 km yol alıyorsa,

$$(V_M - V_A) \cdot 4 = 80 \Rightarrow V_M - V_A = 20$$

$$V_M + V_A = 26$$

$$V_M - V_A = 20$$

$$2 \cdot V_M = 46$$

$$V_M = 23 \text{ km/sa} \quad V_A = 3 \text{ km/sa}$$

48. D

	Maliyet Fiyatı	Etiket Fiyatı
I. Durum	$100x$	$120x$
II. Durum	$100x - 10$	$120x$
	$(100x - 10) \cdot \frac{125}{100} = 120x$	
	$500x - 50 = 480x$	
	$500x - 480x = 50$	
	$20x = 50$	
	$x = \frac{5}{2}$	

$$\text{Etiket fiyatı } 120 \cdot \frac{5}{2} = 300 \text{ lira}$$

49. E

Depo 100 litrelik olsun.

Başlangıçta x litre benzin var ve %70'i kullanılırsa; %30'u kalır.

$$x \cdot \frac{30}{100} = 18$$

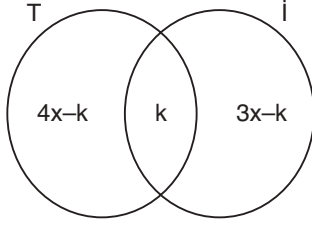
$$3x = 180$$

$$x = 60$$

Başlangıçta %60'ı doludur.

50. E

Türkçe dersinden başarılı olanlar $4x$ kişi ise, İngilizce dersinden başarılı olanlar $3x$ kişidir.

$$4x - k + k + 3x - k = 24$$

$$7x - k = 24 \quad \text{ise}$$

$$x = 4 \quad \text{ise} \quad k = 4 \quad \text{olabilir.}$$

Sadece İngilizce'den başarılı olanların sayısı en fazla $3 \cdot 4 - 4 = 8$ olabilir.

51. B

Aylık geliri $360x$ ise faturalar için $80x$, giyim için $60x$ lira öder.

$$80x - 60x = 100$$

$$20x = 100$$

$$x = 5$$

$$\text{Toplam gelir} = 360 \cdot 5 = 1800 \text{ TL}$$

52. A

$$\text{Kira} = 100x = 100 \cdot 5 = 500 \text{ TL}$$

53. B

$$S = 2x + 1 = 5y + 4 = 9z + 8$$

$$S + 1 = 2x + 2 = 5y + 5 = 9z + 9$$

$$S + 1 = 2(x + 1) = 5(y + 1) = 9(z + 1)$$

sayının 1 fazlası 2, 5 ve 9'un ortak katıdır. 2, 5 ve 9'un ortak katı 90 olduğu için,

$$S + 1 = 90$$

$$S = 89$$

54. E

Kalanların toplamı en çok $1 + 4 + 8 = 13$ olabilir.

Bu nedenle 14 olamaz.

55. D

Kalanlar 1, 1, 1 olamaz. Çünkü bu durumda;

$$S = 2x + 1 = 5y + 1 = 9z + 1$$

$$S - 1 = 2x = 5y = 9z$$

Sayının 1 eksiği 2, 5 ve 9'un ortak katı olacaktır.

$$S - 1 = 90k$$

$$k = 0 \quad \text{ise} \quad S = 1$$

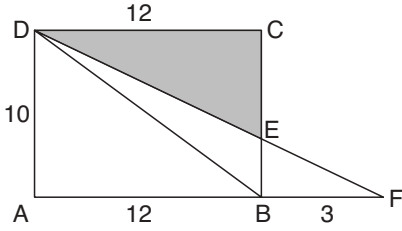
$$k = 1 \quad \text{ise} \quad S = 91$$

olacağından iki farklı sayı olabildiğinden sayıyı bulamaz.

56. D

$$\frac{\binom{7}{1} \cdot \binom{3}{1}}{\binom{10}{2}} = \frac{7 \cdot 3}{\frac{10 \cdot 9}{2 \cdot 1}} = \frac{21}{45} = \frac{7}{15}$$

57. A

DCE üçgeniyle FBE üçgeni benzer olduğu için;

$$\frac{|CE|}{|EB|} = \frac{12}{3} = 4 \text{ olur.}$$

$$|CE| = 4h \text{ ise } |EB| = h \text{ olur.}$$

$$4h + h = 10$$

$$5h = 10 \Rightarrow h = 2$$

$$|CE| = 4 \cdot 2 = 8$$

$$\text{Taralı Alan} = \frac{12 \cdot 8}{2} = 48 \text{ cm}^2$$

59. B

$$m = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1}$$

$$= \frac{2k + 2 - 3}{1 - (k - 1)} = -3$$

$$2k - 1 = -3 + 3k - 3$$

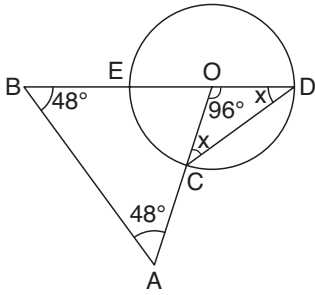
$$2k - 1 = 3k - 6$$

$$6 - 1 = 3k - 2k$$

$$k = 5$$

MURAT YAYINLARI

58. E

$$|OB| = |OA| \text{ ise}$$

$$\widehat{m(\text{BAD})} = 48^\circ$$

$$\widehat{m(\text{DOA})} = 48^\circ + 48^\circ = 96^\circ$$

$$|OC| = |OD| \text{ olduğundan}$$

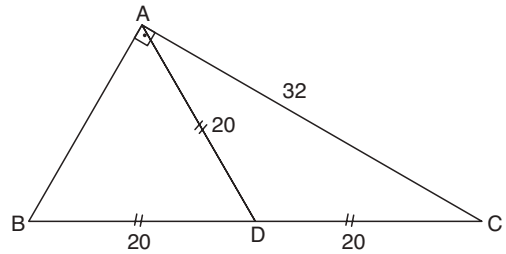
$$\widehat{m(\text{OCD})} = \widehat{m(\text{ODC})} = x$$

$$x + x + 96^\circ = 180^\circ$$

$$2x = 84^\circ$$

$$x = 42^\circ$$

60. C

$$|AD| = |BD| = |DC| \text{ ise } \widehat{m(\text{BAC})} = 90^\circ \text{ olur.}$$

$$|AB|^2 = 40^2 - 32^2 \text{ (3, 4, 5 dik üçgeni)}$$

$$|AB| = 24 \text{ cm}$$

$$A(\triangle ABC) = \frac{24 \cdot 32}{2}$$

$$= 384 \text{ cm}^2$$

ORTAÖĞRETİM MATEMATİK

31. D

$$\begin{array}{r} 987 \\ 986 \\ 985 \\ + \quad x \rightarrow 122 \text{ koşulu sağlamaz} \\ \hline 3080 \quad 123 \text{ seçilir.} \end{array}$$

32. C

$$\begin{array}{ccccc} 1. & 2. & 3. & 4. & 5. \\ \left(\frac{T}{5} - 4\right) & \left(\frac{T}{5} - 2\right) & \left(\frac{T}{5}\right) & \left(\frac{T}{5} + 2\right) & \left(\frac{T}{5} + 4\right) \end{array}$$

$$\frac{T - 20}{5}$$

33. A

$$\begin{array}{r} 35! = 3^n \cdot m \\ 35 \overline{) 3} \\ 33 \overline{) 11} \quad 3 \\ \underline{2} \quad 9 \quad 3 \\ \underline{2} \quad 3 \quad 1 \\ \underline{2} \quad 3 \quad 1 \\ \hline 0 \end{array}$$

$$11 + 3 + 1 = 15$$

34. E

$$\begin{array}{r} x \overline{) 2} \\ \underline{} \\ 1 \end{array} \quad \begin{array}{r} y \overline{) 5} \\ \underline{} \\ 4 \end{array}$$

$$x = 2y + 1 \quad \text{ve} \quad y = 5z + 4$$

$$x = 2(5z + 4) + 1$$

$$x = 10z + 9$$

$$\begin{array}{r} x \overline{) 10} \\ \underline{} \\ 9 \end{array}$$

35. B

$$2 \cdot 19 = 38$$

36. B

$$\frac{3}{5} + \left(\frac{2}{3} - \frac{1}{7}\right) \cdot 3 - 1 = \frac{3}{5} + \left(\frac{14-3}{21}\right) \cdot 3 - 1$$

$$\frac{3}{5} + \frac{11}{21} \cdot 3 - 1 = \frac{3}{5} + \frac{11}{7} - 1$$

$$\frac{21 + 55 - 35}{35} = \frac{41}{35}$$

37. E

$$\begin{aligned}
& \frac{0,x}{0,0x} - \frac{y}{0,y} + \frac{xy+yx}{0,xy+0,yx} \\
&= \frac{\frac{x}{10}}{\frac{x}{100}} - \frac{y}{\frac{y}{10}} + \frac{xy+yx}{\frac{xy}{100} + \frac{yx}{100}} \\
&= \frac{\cancel{x}}{10} \cdot \frac{100}{\cancel{x}} - y \cdot \frac{10}{\cancel{y}} + (\cancel{xy} + \cancel{yx}) \cdot \frac{100}{\cancel{xy} + \cancel{yx}} \\
&= 10 - 10 + 100 \\
&= 100
\end{aligned}$$

38. B

$$\begin{aligned}
& -5^0 + \left(\frac{1}{2}\right)^{-1} + (2^{-1})^{-2} \\
&= -1 + 2 + 2^2 \\
&= -1 + 2 + 4 \\
&= 5
\end{aligned}$$

39. A

$$\begin{aligned}
& 54 \cdot 5^4 \cdot 2^6 \cdot 10^5 \\
& 27 \cdot \textcircled{2} \cdot 5^4 \cdot \textcircled{2^6} \cdot 10^5 \\
& 2^7 \cdot 5^4 \cdot 10^5 \cdot 27 \\
& 2^3 \cdot \textcircled{2^4 \cdot 5^4} \cdot 10^5 \cdot 27 \\
& \textcircled{10^4 \cdot 10^5} \cdot 2^3 \cdot 27 \\
& 10^9 \cdot 8 \cdot 27 \\
& 10^9 \cdot 216 \\
& \begin{array}{c} \downarrow \quad \downarrow \\ 9 + 3 = 12 \text{ basamaklı} \end{array}
\end{aligned}$$

40. D

$$\begin{aligned}
& \sqrt{\sqrt{80}-4} \cdot \sqrt{\sqrt{5}+1} \\
& \sqrt{4\sqrt{5}-4} \cdot \sqrt{\sqrt{5}+1} = \sqrt{4(\sqrt{5}-1)} \cdot \sqrt{\sqrt{5}+1} \\
& 2\sqrt{\sqrt{5}-1} \cdot \sqrt{\sqrt{5}+1} = 2\sqrt{(\sqrt{5}-1)(\sqrt{5}+1)} \\
& 2\sqrt{(\sqrt{5})^2 - 1^2} = 2\sqrt{5-1} \\
& 2\sqrt{4} = 4
\end{aligned}$$

41. B

$$\begin{aligned}
& \frac{\sqrt{0,2}}{\sqrt{0,05}} = \sqrt{\frac{0,2}{0,05}} = \sqrt{\frac{20}{5}} \\
& = \sqrt{4} \\
& = 2
\end{aligned}$$

42. C

$$\begin{aligned}
& \frac{(x-y)^{-2} \cdot (x^3-y^3)}{(x^2+xy+y^2) \cdot (y-x)^{-1}} \\
&= \frac{(y-x)(x-y)(x^2+xy+y^2)}{(x^2+xy+y^2)(x-y)^2} \\
&= \frac{-(x-y)(x-y)}{(x-y)(x-y)} = -1
\end{aligned}$$

43. E

$$\begin{aligned}
 & ||x+5|-3|=6 \\
 & \begin{array}{l} \downarrow \qquad \qquad \downarrow \\ |x+5|-3=6 \quad |x+5|-3=-6 \\ |x+5|=9 \quad |x+5|=-3 \\ \downarrow \qquad \qquad \downarrow \\ x+5=9 \quad x+5=-9 \quad \emptyset \\ x=4 \quad x=-14 \end{array} \\
 & \text{Ç.K} = \{-14, 4\} \\
 & (-14) \cdot (4) = -56
 \end{aligned}$$

44. C

$$\begin{aligned}
 a & \leq b \\
 a & \leq 4a - 190 \\
 190 & \leq 3a \\
 \downarrow \\
 64 & = a \\
 190 & \leq 192
 \end{aligned}$$

45. A

$$\frac{x}{2} = \frac{y}{3} = \frac{z}{5} = k$$

$$x = 2k$$

$$y = 3k$$

$$z = 5k$$

$$\frac{x+3y}{z-y} = \frac{2k+3 \cdot 3k}{5k-3k}$$

$$= \frac{11k}{2k}$$

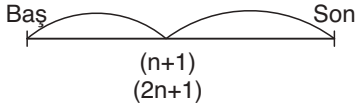
$$= \frac{11}{2}$$

MURAT YAYINLARI

46. C

	D	Y
Soru sayısı	x	25 - x
Puan	10x	-2 (25 - x)
$10x - 2(25 - x) = 166$		
$10x - 50 + 2x = 166$		
$12x = 216$		
$x = 18$		

47. D

$$(n + 1) + (2n + 1) - 1 = 22$$

$$3n = 21$$

$$n = 7$$

$$n + 1 = 7 + 1 = 8$$

48. E

Kırmızı	Sarı
x	y

$$(-2) \cdot \frac{y}{2} + x = 28$$

$$y + 3x = 68$$

$$-y - 2x = -56$$

$$+ \quad y + 3x = 68$$

$$\boxed{x = 12}$$

$$y + 3x = 68$$

$$y + 3 \cdot 12 = 68$$

$$y + 36 = 68$$

$$\boxed{y = 32}$$

$$x + y = 12 + 32$$

$$x + y = 44$$

49. A

10x deponun tamamı olsun

$$10x \cdot \frac{1}{10} = x \text{ başlangıç}$$

$$74 - 2 = 72$$

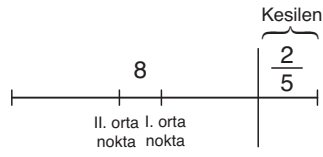
$$x + 72 = 10x$$

$$72 = 9x$$

$$8 = x$$

MURAT YAYINLARI

50. D

$$\text{Orta Nokta Kayma} = \frac{\text{Kesilen}}{2}$$

$$8 = \frac{\text{Kesilen}}{2}$$

$$16 = \text{Kesilen}$$

$$x \cdot \frac{2}{5} = 16$$

$$x = \frac{16 \cdot 5}{2}$$

$$x = 40 \text{ cm telin tamamı}$$

51. E

	Ş	M
Bugün	7k	8k
5 yıl sonra	7k + 5	8k + 5

$$\frac{7k + 5}{8k + 5} = \frac{8}{9}$$

$$63k + 45 = 64k + 40$$

$$5 = k$$

$$\begin{aligned} \text{Bugün toplam} &= 7k + 8k = 15k \\ &= 15 \cdot 5 \\ &= 75 \end{aligned}$$

52. D

$$\begin{array}{|c|} \hline 10 \\ \hline \end{array} \quad 10 \quad 10 \cdot 10 = 100$$

$$\begin{array}{|c|} \hline x \\ \hline \end{array} \quad x \quad x \cdot x = x^2$$

$$100 - x^2 = 36$$

$$64 = x^2$$

$$10 - 8 = 2$$

$$\begin{array}{r} 10 \quad 2 \\ 100 \quad ? \\ \hline \end{array}$$

$$? = \frac{100 \cdot 2}{10} = 20 \quad \%20$$

53. A

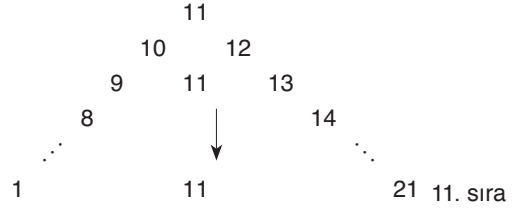
$$P(\text{Tura}) = \frac{1}{2}$$

$$P(\text{En az 5}) = \frac{2}{6}$$

$$\frac{1}{2} \cdot \frac{2}{6} = \frac{1}{6}$$

MURAT YAYINLARI

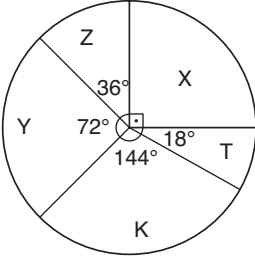
54. A

Ardışık sayıların toplamında adet tek iken ortanca eleman adetle çarpılırsa toplam bulunur.

$$11 \cdot 11 = 121$$

55. E

$$\frac{360^\circ}{100} = \frac{144^\circ}{?}$$

$$? = \frac{100 \cdot 144}{360} = 40 \quad \%40$$

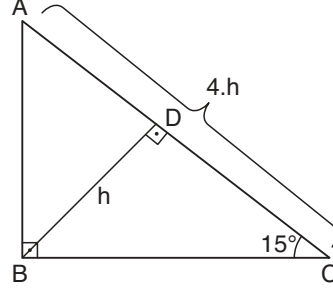
56. A

$$\frac{36^\circ}{2} = 18^\circ$$

$$\frac{360^\circ}{100} = \frac{18^\circ}{?}$$

$$? = \frac{100 \cdot 18}{360} = 5 \quad \%5$$

57. C

(15°, 75°, 90°) üçgeninde
|AC| = 4 · |BD| olur.

Buna göre

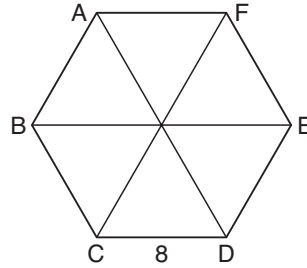
$$|AC| = 4 \cdot 4$$

$$|AC| = 16 \text{ cm}$$

$$A(\widehat{ABC}) = \frac{16 \cdot 4}{2} = 32 \text{ cm}^2$$

MURAT YAYINLARI

58. B

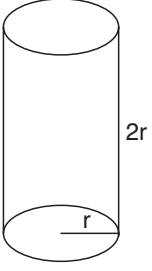

Düzgün altıgen, 6 tane eşkenar üçgenden oluşur.

$$\text{Eşkenar üçgenin alanı} = \frac{a^2\sqrt{3}}{4}$$

$$\begin{aligned} \text{Düzgün altıgenin alanı} &= 6 \cdot \frac{a^2\sqrt{3}}{4} \\ &= 6 \cdot \frac{8^2\sqrt{3}}{4} \\ &= 96\sqrt{3} \text{ cm}^2 \end{aligned}$$

59. C

$$V = \pi \cdot r^2 \cdot h$$

$$V = \pi \cdot r^2 \cdot 2r$$

$$128\pi = \pi r^2 \cdot 2r$$

$$64 = r^3$$

$$r = 4 \text{ cm}$$

60. B

$$3x + 2y - 5 = 0$$

$$2y = -3x + 5$$

$$y = -\frac{3}{2}x + \frac{5}{2}$$

$$m_1 = -\frac{3}{2}$$

Dik doğrular için $m_1 \cdot m_2 = -1$ olur.

Buna göre $-\frac{3}{2} \cdot m_2 = -1$

$$m_2 = \frac{2}{3} \text{ olur.}$$

· GENEL KÜLTÜR - ORTAÖĞRETİM -
ÖN LİSANS ·
DENEME SINAVI 5 ÇÖZÜMLER

1. **C** İslamiyet öncesi Türk devletlerinde var olan “Kızılma” ülküsü Türklerin cihana hâkim olma düşüncesini ortaya koymaktadır. Kültigin Anıtı’nda yer alan ve Batı Göktürk hükümdarı İstemi Yabgu’ya ait olan söz bu anlayışın bir tezahürüdür.
- Kut, egemenliğin tanrısal kaynaklı olması,
 - Veraset; “Ülke hanedan’ın ortak malıdır.” anlayışı,
 - Oksızlık; Türklerde devleti oluşturan ana unsurlardan olan bağımsızlık anlayışı,
 - İkili teşkilat ise ülkenin doğu ve batı şeklinde federal bir şekilde yönetilmesi anlayışıdır.
2. **C** Hasan Sabbah tarafından örgütlenen Batınlık Hareketi’nin merkezi İran’ın Kazvin eyaletinde yer alan Alamut Kalesi olmuştur. 1256’da Moğol-İlhanlı hükümdarı Hülâgu Han Alamut’u ele geçirmiş ve Batınlık Hareketi’ne son vermiştir.
3. **E** Anadolu Selçuklu Devleti’nde;
- Savaş açma yetkisinin sadece sultana ait olması,
 - Eyaletlerde yöneticilik yapan meliklere para bastırma yetkisinin tanınmaması,
 - Miri (devlete ait) arazilerde yöneticilere ve komutanlara hizmet karşılığı maaş olarak küçük iktaların verilmesi gibi durumların tamamı merkezi otoritenin korunması ve güçlendirilmesi amacı taşımıştır.

4. **E** Cengiz Han’ın torunu Batu Han tarafından kurulan ve 1242-1502 yılları arasında, Kırım, Kafkasya ve Sibirya’yı kapsayan geniş bir bölgede hâkimiyet süren Altın Orda Devleti, Osmanlı Devleti ile Anadolu hâkimiyeti için savaş yapmamıştır. Şıklarda yer alan diğer devletlerden;
- Bizans ile 1302 Koyunhisar ve 1329 Palekanon,
 - Karamanoğulları ile 1386 Frenkyazısı,
 - Kadı Burhanettin Devleti ile 1392’de Kırkdilim,
 - Timur Devleti ile 1402 Ankara savaşları yapılmıştır.
5. **C**
- İstanbul’un Fethi sonrası Fatih’in Ortodoks tebaanın koruyuculuğunu üstlenmesi,
 - Kanuni’nin 1535 kapitülasyonları ile Osmanlı limanlarında Fransız tüccarlarından düşük gümrük vergisi alması,
 - Kanuni’nin Almanya’daki Protestan prenslerini Katolik Habsburg Hanedanı’na karşı desteklemesi
 - Fatih’in 1479 İstanbul Antlaşması ile Venedik’e İstanbul’da elçi bulundurma hakkını tanıması, Osmanlı’ya karşı Hristiyan birliğinin oluşmasını engellemek politikası doğrultusunda atılan adımlar olmuştur.
6. **E** Fatih Sultan Mehmet’ten (II. Mehmet) itibaren padişahlar, Divanihümayun toplantılarına katılmamaya başlamıştır. Bu dönemden itibaren padişahların Divanihümayun toplantılarını izlemeleri için adil köşk anlamına gelen “Kasr-ı Adl” bölümü oluşturulmuştur.
- Enderun, sarayın iç bölümüdür.
- Birun, sarayın dış bölümüdür.
- Babüssaade, birun bölümündeki saadet kapısıdır ve Divanihümayun toplantıları burada Kubbealtı denilen yerde yapılmıştır.
- Otağ-ı Hümayun, padişahın çadırı anlamında gelir.

7. **A** Tımarlı Sipahiler ilk dönemlerden itibaren masraflarını karşıladıkları cebelü adlı askerleriyle birlikte savaş zamanında sefere çıkan ve Osmanlı ordusunun bel kemiğini oluşturan atlı birlikler olmuştur. Ne var ki modern çağın tüfekli piyadesi karşısında etkisiz kalan bu birlikler XVII. yüzyıldan itibaren önemini kaybetmeye başlamıştır.
8. **B** IV. Mehmet Dönemi'nde (1648 – 1687), 1652 – 1653 yılları arası 9 ay Sadrazamlık yapan Tarhuncu Ahmet Paşa, Osmanlı tarihinde ilk denk bütçeyi hazırlamış ancak sarayın ve devlet ileri gelenlerinin masraflarını kısmaya yönelik izlediği politikalar sebebiyle öldürülmüştür.
9. **C** Gerileme Devri, Osmanlı'nın Batı'da ilk büyük toprak kaybına yol açan 1699 Karlofça Antlaşması ile başlamıştır. Bu dönemde Karlofça Antlaşması ile kaybedilen yerlerin geri alınmasına öncelik verilmiştir. Öte yandan 1715 – 1718 Savaşlarında Avusturya karşısında alınan yenilgi ve imzalanan Pasarofça Antlaşması, Osmanlı'nın Batı'nın üstünlüğünü kabul etmesine ve Batı'yı örnek alan ıslahatlar yapmasına neden olmuştur. Osmanlı Devleti'nde ilk demokratikleşme adımları XIX. yüzyılda (Dağılma Dönemi'nde) atılmıştır.
10. **A** Tanzimat Fermanı'nda yer alan; kanunların herkese eşit uygulanacağı, kimsenin yargılanmadan cezalandırılmayacağı, herkesin mal, mülk ve emlak edinebileceği ve vergilerin herkesin gelirine göre alınacağı maddeleri, Osmanlı Devleti'nde kul anlayışının yerine vatandaşlık anlayışının benimsendiğini ortaya koymaktadır.
11. **D** 1854'te İngiltere'den alınan ilk dış borcun ardından dış borçlanmanın giderek artması üzerine Osmanlı Devleti, 1875 Ramazan Kararnamesi ile mali iflasını açıklamış ve 1881'de ilan edilen Muharrem Kararnamesi ile Düyunuümumiye İdaresi kurulmuştur. Bu idare ile Osmanlı Devleti'ne tütün, tuz, pul, alkollü içkiler, balık avı ve ipek vergi gelirleri dış güçler tarafından toplanmaya başlanmıştır.
12. **B** I. Dünya Savaşı'ndan yenik ayrılan Almanya'nın Wilson ilkelerine göre savaştan önce (1871 Sedan Savaşı ile) Fransa'dan aldığı Alsas Loren'i Fransa'ya geri verecek olması "yenilen devletlerden toprak alınmayacaktır" ilkesi ile ters düşen bir durum olmuştur.
13. **D** Mustafa Kemal Paşa'nın IX. Ordu Müfettişliği görevine getirilmesinde Karadeniz bölgesindeki Rum çetelerinin bölgede bir Pontus Rum Devleti kurmak ve bu doğrultuda İtilaf Devletlerinin desteğini alabilmek için Türk İslam ahalisine saldırıların artırması etkili olmuştur. Nitekim İngiliz Amiral Calthorpe bölgedeki kargaşanın önlenmesi yönünde İstanbul Hükümeti'ne 21 Nisan 1919'da verdiği notanın ardından Mustafa Kemal Paşa IX. Ordu Müfettişliği görevine tayin edilmiştir (30 Nisan 1919).
14. **E** Mondros Mütarekesi sonrası Anadolu'da başlayan emperyalist işgallere karşı halk, yerel ve bölgesel kongreler düzenlemiş ve bu kongrelerde alınan kararları duyurabilmek için de basın-yayın faaliyeti içine girerek gazeteler çıkarmıştır. Haklarını hukuki olarak korumaya çalışan Anadolu halkı aynı zamanda Kuva-yımilliye ile de silahlı direnişe geçmiştir.

15. B Erzurum Kongresi'nde kabul edilen "Saltanat ve hilafet makamlarının kurtarılması için milli güçleri etkin milli iradeyi egemen kılmak esastır" maddesi ile tek kişiye dayalı monarşik düzenin değişeceği ve devletin yönetiminin halkın iradesine bırakılacağı ifade edilmiştir.

16. E Misakımillî'de yer alan "Ülkede yaşayan azınlıklara verilecek haklar, komşu ülkelerde yaşayan müslüman halka verilen hak kadar olacaktır" maddesi ile uluslararası eşitliği sağlamak amaçlanmıştır.

17. A İtilaf devletlerinin İstanbul'u resmi işgali 16 Mart 1920'de gerçekleştirilmiştir. Anadolu'daki İtilaf komiserlerinin tutuklanması İstanbul'un resmi işgali sonrasında Temsilciler Kurulu'nun aldığı önlemlerden biridir.

Temsilciler Kurulu, Erzurum Kongresi (23 Temmuz-7 Ağustos 1919) ile kurulmuş ve Sivas Kongresi (4-11 Eylül 1919) ile tüm yurdu temsil eder hale gelmiştir.

C, D ve E seçeneklerde verilenler Temsilciler Kurulu'nun İstanbul'un resmi işgali öncesindeki faaliyetlerindendir.

Havza Genelgesi'nde (28 Mayıs 1919) ise henüz Temsilciler Kurulu'nun oluşturulması söz konusu değildir.

18. A Kütahya-Eskişehir Savaşı'nda alınan yenilgi sonrası TBMM, Mustafa Kemal'e Başkomutanlık yetkisini vermiş ve bu yetki ile Tekalifi Milliye Emirleri yayınlamıştır. Bu kanun ile, Anadolu halkının elindeki maddi manevi güçle Milli Mücadele hareketine katılması amaçlanmıştır.

19. E Osmanlı Devleti'nden alacaklı Avrupalı devletler tarafından kurulan Duyunu-umumiye'nin kapatılması, ekonomik gelişmeyi engelleyen kapitülasyonların kaldırılması ve ülkedeki bütün piyasasını kontrol eden ve Avrupalı devletlerce idare edilen Reji İdaresi'nin satın alınması ile yeni devletin ekonomik bağımsızlığı sağlanmak istenmiştir.

20. B Atatürk Dönemi'nde İstiklal Madalyası alan yerler İnebolu (1924) ve Maraş'tır.(1925)

Gaziantep'e İstiklal Madalyası 2008 yılında, Urfa'ya 2016 yılında verilmiştir.

Unvan alan şehirler ise şöyledir; Antep şehrine "Gazi" unvanı 1921 yılında, Maraş şehrine "Kahraman" unvanı 1973 yılında, Urfa şehrine "Şanlı" unvanı 1984 yılında verilmiştir.

21. C 1924 Anayasası'nda yapılan değişikliklerle Türk kadınına 1930'da belediye, 1933'te muhtar, 1934'te milletvekili seçimlerine katılma hakları verilmiş ve böylece seçmen sayısı artırılmıştır.

22. D Uluslararası rakamların kullanılmaya başlanması, Avrupa ile sosyal ve ekonomik ilişkileri geliştirme amaçlıdır. Diğer şıklarda verilenler milli bilinci geliştirmek ve milli devlet yapısını güçlendirmek amacıyla yapılmıştır.

- 23. B** Anayasada şeri hükümlerin TBMM tarafından uygulanacağını belirtilmesi devletin şeriatla idare edilme-ye devam ettiğinin kanıtıdır. Bu durum laiklik ilkesi ile bağdaşmaz.
- 24. D** II. Dünya Savaşı öncesinde Almanya ve İtalya'nın revizyonist politikalarına karşı 1937 yılında Türkiye, İran, Irak ve Afganistan arasında kurulan Sadabat Paktı kurulmuştur. Paktın merkezi İran'ın başkenti Tahran'dır.
- 25. E** II. Dünya Savaşı'ndan sonra ABD ile SSCB arasında yaşanan rekabet, Soğuk Savaş Dönemi'nin (1945-1991) ortaya çıkmasına neden olmuştur.
- Varşova Paktı 1955 yılında SSCB liderliğinde kurulmuştur. Paktın amacı ABD'nin kurduğu NATO'ya karşı askeri birlik oluşturmaktır.
- Diğer seçeneklerde verilenler Soğuk Savaş Dönemi'nde ABD'nin ortaya koyduğu belgelerdir.
- 26. B** EOKA, Kıbrıs'ı Yunanistan'a bağlamak (Enosis) için 1954 yılında kurulan terör örgütüdür. Türkiye adadaki Türklerin koruması ve EOKA'nın terör eylemlerine son verilmesi için 1974 Kıbrıs Barış Harekati'nı düzenlemiştir.
- Mavri Mira, 1919 yılında İstanbul Fener Rum Patrikhanesi tarafından kurulan cemiyettir.
- ASALA, 1975 yılında kurulan Ermeni terör örgütüdür.
- 27. A** 1955 yılında Irak, İran, Pakistan, İngiltere ve Türkiye arasında Bağdat Paktı kurulmuştur. Bağdat Paktı, Irak'ın ayrılmasıyla 1959 yılında CENTO'ya (Merkezi Antlaşma Teşkilatı) dönüşmüştür.
- 1979 yılında ülkesinde yaşadığı devrim nedeniyle CENTO'dan ayrılan devlet İran'dır.
- 28. B** Türkiye'de dağların güney yamaçları kuzey yamaçlarından daha sıcaktır. Bu duruma bakı denir. Bu durumun ortaya çıkmasının nedeni Yengeç dönencesinin kuzeyinde yer alan bir ülke olmasıdır. Bu nedenle Torosların güney yamaçlarında tarım ürünleri daha çabuk olgunlaşır.
- 29. E** Soruda Türkiye-Yunanistan sınırıyla ilgili verilen özelliklerin tümü doğrudur.
- 30. B** I numara ile gösterilen Ege kıyılarında dağlar denize dik, II numara ile gösterilen Akdeniz kıyılarında dağlar denize paralel uzanmaktadır. Bu nedenle kıyı ve iç kesimler arasındaki ulaşım ve kıta sahanlığı farklılık gösterir.

31. C III numara ile gösterilen Balıkesir çevresine ait özellik bulunmamaktadır.

- Türkiye'nin en büyük delta ovaları, I numara (Çukurova)
- Mikroklima özelliği gösteren, pamuk tarımı yapılan V numara (Iğdır)
- Eski göl yeri ovaları da denilen Türkiye'nin en büyük tektonik ovaları, II numara (Konya)
- Karstik arazi üzerinde erime sonucu oluşan yöre, IV numaradır.

32. B Soruda verilen barajlar Dicle nehri üzerinde bulunmaktadır.

33. A Karadeniz'de verilen ağaçlardan Sarıçam ve Ladin daha geniş yer kaplamaktadır.

34. C IV numara ile gösterilen Çukurova'da alüvyon toprakları vardır. Demir oranı yüksek olan topraklar terra rossa'dır.

35. B Türkiye'de aktif nüfusun en fazla olduğu sektör %54'lük payla hizmettir. Sanayi sektörü ikinci sıradadır.

36. A Muğla, turizme bağlı mevsimlik göç almaktadır. Diğer seçeneklerdeki kentler tarıma bağlı mevsimlik göç almaktadır.

37. C Özellikleri verilen köyaltı yerleşmesi yayladır.

38. A Sulamanın gelişmesi nadası artıran değil azaltan faktörlerden biri olacaktır.

39. C Konya'da bitki örtüsü çeşitliliğinin az olmasına bağlı olarak arıcılık daha az yapılmaktadır.

40. C Haritada taranarak gösterilen yerlerde pamuk üretimi daha fazla yapılmaktadır.

- 41. C** Muş DAP kapsamında bulunurken verilen diğer iller ise GAP kapsamında bulunmaktadır.
- 42. E** Zonguldak'ta demir yolu bulunmaktadır.
- 43. B** İzmir'de engebe fazla olmadığı için akarsuların akış hızı da azdır. Bu nedenle raftinge elverişli değildir.
- 44. B** Balıkesir Bigadiç ve Eskişehir Seyitgazi'de bor madeni çıkartılmaktadır.
- 45. E** Soruda verilen enerji kaynaklarından;
Kömür → %36
Doğalgaz → %22,5
Hidro → %25,8
Rüzgar → %8,1
Biyogaz → %1,4'lük elektrik üretim payına sahiptir.
- 46. E** Haksız fiil, sebepsiz zenginleşme ve hukuki işlemler borcun doğmasının nedenleri arasında gösterilir. İbra, ifa, takas, yenileme, kusursuz imkansızlık ve alacaklı ve borçlu sıfatının birleşmesi ise borcun sona erme nedenleri (şekilleri) arasında gösterilmektedir.
- 47. E** Ergin olmak belli bir olgunluk seviyesine ulaşmaktır. Normal erginlik yaşı kadın ve erkeklerde 18 yaşında olmak değil 18 yaşının tamamlanmasıdır. Evlilik kişiyi ergin kılar ve olağan evlilik yaşı 16 değil 17 yaşının tamamlanmasıdır. Olağanüstü hallerde ve pek önemli bir sebebin varlığı hallerde evlilik yaşı 17 yaşın değil 16 yaşın tamamlanmasıdır. Yargı kararıyla ergin kılınabilmek için tek koşul küçüğün talebinin olması değil en az 15 yaşının tamamlanması, küçüğün menfaatinin olması, velisinin rızasının olması ve mahkeme kararıdır.
- 48. E** 1982 Anayasası'na göre, cumhurbaşkanının meclis komisyonlarına üye seçme yetkisi bulunmamaktadır. Meclis komisyonlarına üye seçme yetkisi parlamento ya aittir.
- 49. D** 1982 Anayasası'na göre Cumhurbaşkanı, bakanlıklar ve kamu tüzel kişileri görevleriyle ilgili konularda yönetmelik çıkarma yetkisine sahiptir. TBMM başkanının yönetmelik çıkarma yetkisi bulunmaz.
- 50. B** Siyasi partiler hakkında kapatma davasını açma yetkisi Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısına aittir. Dava Anayasa Mahkemesinde açılır. Anayasa Mahkemesi siyasi partiyi ya kapatır ya da hazine yardımını kısmen veya tamamen kesme kararı verir.

51. E 1982 Anayasası'nda 2010 yılında yapılan değişiklikle kurulan kamu denetçiliği kurumu TBMM'ye bağlıdır. Kamu Başdenetçisini 4 yıl için Meclis seçer. Kurum idarenin işleyişiyle ilgili şikayetleri inceler ve değerlendirebilir. Kamu denetçisine başvurma hakkı herkese tanınmıştır yani yabancılarında böyle bir hakkı bulunmaktadır.

52. B 1982 Anayasası'na göre Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarma yetkisi sadece Cumhurbaşkanına aittir. Cumhurbaşkanı yardımcılarını atayan veya görevine son veren cumhurbaşkanıdır. Cumhurbaşkanı makamına Cumhurbaşkanı yardımcılarını vekalet eder. Cumhurbaşkanı yardımcılarını millî güvenlik kurulu üyeleri arasında yer almaktadır. Cumhurbaşkanı yardımcılarını görevleriyle ilgili işledikleri iddia edilen suçlardan ötürü meclis soruşturması yoluyla yüce divanda yargılabilmektedir.

53. E Kamunun vicdanı kamu düzeninin unsurları arasında yer almaz. Esenlik, dirlik, genel ahlak ve sağlık, güvenlik kamu düzeninin öğeleridir.

54. B İl genel idaresi, kanun ile kurulur. İl genel idaresinin organları: Vali, İl idare kurulu ve İl idare şube başkanlıklarıdır. İl genel idaresinin hiyerarşik amiri, başı Vali'dir. İl idare kurulu ise il idaresinde Vali'ye danışmanlık yapar. İl idare şube başkanlıkları ise bakanların ilde temsilciliğini üstlenir.

55. E "Bugüne kadarki bütün insanlık tarihi, sınıf çatışmalarının tarihidir" görüşüyle sınıf ve sınıf ayrılıkları üzerinde duran siyaset bilimci ve sosyolog Karl Marx'tır.

56. C Türk Edebiyatında Kurtuluş Savaşı üzerine yazılan ilk roman olma özelliğine sahip "Ateşten Gömlek" eserinin yazarı Halide Edip Adivar'dır. Bu eserin beyaz perdede yönetmenliğini yapan ise Muhsin Ertuğrul'dur.

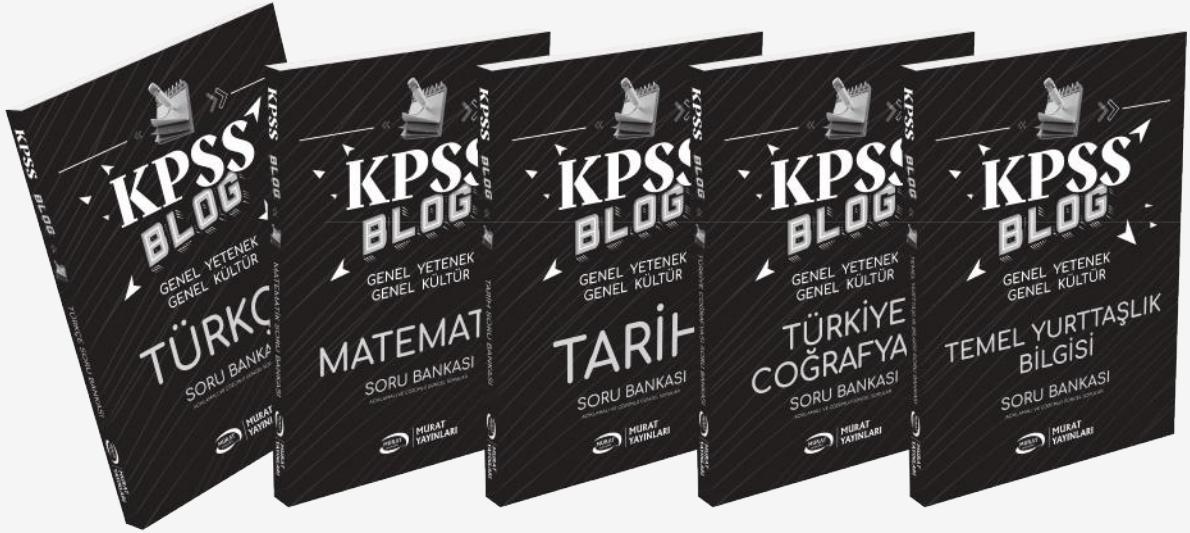
57. E Kartepe, kış turizminin önemli merkezlerinden birisidir. Kocaeli'nde bulunan Kartepe aynı zamanda Kocaeli'nin bir ilçesidir.

58. E 2019 yılında Cumhurbaşkanı kararı ile millî park ilan edilen "Botan Vadisi" Siirt ilimizde bulunur.

59. A "The Father" filmindeki başarılı performansı ile Oscar'da en iyi erkek oyuncu ödülüne Anthony Hopkins layık görülmüştür. En iyi film ödülü ise "Nomadland" adlı yapıta verilmiştir.

60. C Expo 2021 Hatay ana teması "Medeniyetler Bahçesi"dir ve bu tema Expo 2021 Hatay'ın küresel deneyim paylaşımına ve iş birliğine ilham vermek ve sürdürülebilir kalkınma yolunda yeni ortaklıklar geliştirmeyi teşvik etmek için Hatay'ın tarihten gelen tecrübesinden yararlanmayı hedeflemektedir.

KPSS BLOG

#Başarıgeleneğimizdevar

Öneri ve bilgi için: 0312 231 31 21 • www.muratyayinlari.com
facebook.com/muratyayincilik • instagram.com/muratyayincilik
dizgi@muratyayinlari.com